

SIIRTOKANSAN KALENTERI

1935

Printed in U. S. of America.

PÄIVÄLEHTI

ON AINOA

AMERIKAN SUOMALAISTEN

jokapäivä ilmestyvä vapaa-
mielinen uutislehti.

PÄIVÄLEHTI

palvelee kansallismielisten suoma-
laisten uskonnollista, raittius- ja
työväenkysymystä tasapuolisesti,
sallien sananvapauden kirjoituk-
sille, jotka rakentavassa mielessä
tahdotaan julkisuuteen saattaa.
Päivälehti on kaikkien laajamiet-
ten suomalaisten oma lehti. Päi-
välehden tilaushinta on sama Can-
adan suomalaisille kuin Yhdys-
valtoihin tilattuna —

12 kk. \$4.00 - 6 kk. \$2.75 - 3 kk. \$1.25

Tilataan osoitteella:

PÄIVÄLEHTI

Box 429,
Duluth, Minn.

Saatu: T Y kirjasto

SIIRTOKANSAN

KALENTERI

1935

XVIII VUOSIKERTA

Carl H. Salmisen
Kustannuksella
Duluth, Minn.

Suomatti 2016

xvi: 270

SOKA KALENTERI

XVII.

Tämä on kahdeksastoista kerta, kun Siirtokansan Kalenteri, Amerikan suomalaisten suosittu vuosikirja, ilmestyy. Ajan ratas liikkuu tasaisesti, vuodet vaihtuvat, vuosikymmenet sivuutetaan, niin että mennyt aika, kaukaisempikin, näyttää kuin eilisen päivän muistolta. Pian täyttyy kaksi vuosikymmentä ajan radalla, kun Siirtokansan Kalenteri on saanut palvella siirtokansaamme Yhdysvalloissa ja Canadassa.

Kun Kalenterimme ensikerran ilmestyi v. 1917 Yhdysvaltain ja Canadian Suomalaisen Sanomalehtimiesyhdistyksen kustantamana, niin sille ei silloin uskallettu toivoa niin kauaksi kantavaa menestystä. Sen ensimmäiset kustantajat väsyivät pian, joten Kalenterin toimitus- ja kustantamisedesvastuu jäi allemerkinneen huoleksi.

Vaiherikas Amerikan suomalaisten elämässä on ollut sekin ajanjakso, jonka Siirtokansan Kalenteri on ilmestynyt. Vuosikerta vuosikerran perästä kertoo Kalenterimme siirtokansamme elämän vaiheista, valoisista jos synkemmistäkin. Tähänkin Kalenteriin on kerätty muistoja, joista tulee olemaan apua niille, jotka meidän jälkeemme siirtokansamme elämää tutkivat ja historia-aineiksia talteen keräävät.

Siirtokansan Kalenterin kustantajan terveiset kaikille Amerikan suomalaisille.

CARL H. SALMINEN.

Duluth, Minn., Jouluk. 1 p. 1934.

TÄHTITIEEELLISIÄ TIETOJA

PIMENNYKSIÄ.

Vuonna 1935 tapahtuu 5 auringon- ja 2 kuunpimennystä.

Auringonpimennyksistä tapahtuu ensimmäinen, osittainen, tammik. 5 p.; toinen helmik. 3 p.; kolmas kesäk. 30 p.; neljäs heinäk. 30 p.; nämä kaikki osittaisia ja näkyvät Washingtonissa; viides, renkaan muotoinen, jouluk. 25 p., ei näy Washingtonissa.

Kuunpimennyksistä ensimmäinen, täydellisesti, tapahtuu tammik. 19 p.; alkunäky yleisesti itä-Europassa, Aasiassa, Australiassa, Indian meren itäosissa, Tyynellämerellä ja läntisessä osassa Pohjois-Amerikkaa; loppuosanäky yleisesti Europassa, Afrikassa paitsi läntistä osaa, Indian merellä, Australiassa, läntisellä osalla Tyyntä merta sekä läntisimmillä osilla Pohjois-Amerikkaa. Toinen täydellinen pimennys tapahtuu heinäk. 16 p. ja näkyy Washingtonissa; alkuosa näkyy yleisesti Afrikassa paitsi koillisosaa, lounais-Europassa, Atlantin merellä, Pohjois-Amerikassa paitsi luoteisosaa, Etelä-Amerikassa ja itäosassa Tyyntä merta; loppuosanäky yleisesti Atlantilla, Pohjois-Amerikassa paitsi itäisintä pohjoisosaa, Etelä-Amerikassa ja itäosassa Tyyntä merta.

MERKKEIN SELITYKSIÄ.

- ☉ Uusi kuu.
- ☾ Ensimmäinen neljännes.
- ☽ Täysi kuu.
- ☾ Viimeinen neljännes.

1 T Uudenvuodenp.	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 K Aapeli	1. 1863. Lincoln julisti orjien vapautuksen.
3 T Elmo	2. 1888. Uno Cygnaeus kuoli.
4 P Ruut	6. 1919. Theodore Roosevelt kuoli Oyster Bay'ssa, N. Y.
5 L Lea	14. 1818. Sakari Topeliuksen syntymäpäivä.
6 S Loppainen Harri	15. Suom. ensimmäinen sanomalehti, ruotsinkielinen, alkoi 1771. Ensimmäinen suomenkielinen lehti ilmestyi Turussa v. 1876, nimeltä "Suomenkielisiä Tietosanomia."
7 M Aukusti	28. Vapustaistelun vuosipäivä Suomessa.
8 T Ilmo	29. 1991. Yhdysvaltain hallitus tunnusti Puolan itsenäisen hallituksen, Paderewski presidt.
9 K Veli, Veikko	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
10 T Nyyrikki	1 p. Uudenvuodenpäivä kaikissa valtioissa.
11 P Kari	8 p. Orleansin tappelun vuosipäivä Louisianassa.
12 L Toini	29 p. McKinleyn päivä.
13 S 1 S. Lopp. Nuutti	Juhlapäiviä Canadassa:
14 M Sakari	1 p. Uudenvuodenpäivä kaikissa maakunnissa ja territoriumeissa.
15 T Siviä	
16 K Ilmari	
17 T Anttoni	
18 P Laura	
19 L Henriikki, Heikki	
20 S 2 s. Lopp. Reijo	
21 M Aune	
22 T Tiera	
23 K Eine	
24 T Mies	
25 P Paavo, Paula	
26 L Aarno	
27 S 3 s. Lopp. Viljo	
28 M Kaarle	
29 T Valtteri	
30 K Hillervo	
31 T Aili	

ILMAT: 1-2 p. **Vaihtelevaa.** Usvaista ja epäsuotuista säätä etelässä Atlantin rannikkovaltioissa. Tuulista ja uhkaavaa useimmilla seuduilla. 3-5 p. **Myrskyistä.** Lunta Kalliovuorten seuduilla ja keskilännellä. Voimakkaita vihureita järviolueella, Atlantin ja Meksikon lahden rannoilla. 6-9 p. **Epävakaista.** Kovia tuulia ja myrskyjä etelä- ja itäosissa. Lämpimämpää länsi- ja pohj. länsiosassa maata. Epävakaista idässä. 10-13 p. **Kylmää.** Myrskyjä ja lunta Kalliovuorten ja keskilännän seuduilla. 14-17 p. **Leutoa.** Lumisohjota järviolueella ja keskivaltioissa. 18-21 p. **Märkää.** Kosteata ja usvaista yleensä etelä- ja keskivaltioissa. 22-26 p. **Kaunista.** Kaunista ja lauhkeata etelä-, keski- ja itäosissa maata. Tuulista länsietelässä ja keskilännellä. 27-31 p. **Uhkaavaa.** Pilvistä ja yleensä epävakaista Kalliovuorten seuduilla ja Tyynenmeren pohj. rannikolla. Myrskyjä järviolueella. Usvaista ja kosteata kaikkialla rannikoilla.

1 P Heloisa	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 L Aamu	2. Maamurmeli (Ground Hog) tulee pilostaan.
3 S 4 s. Lopp. Utria	5. 1804. J. L. Runeberg synt.
4 M Armi	9. 1919. Puolan ensimmäinen perustuslaillinen eduskunta kokoonotui Warsovassa.
5 T Juhana	15. 1899. Helmikuun manifesti annettiin Suomelle.
6 K Terhikki	18. 1546. Martin Luther kuoli.
7 T Riku	22. 1732. George Washington syntyi. — Pohjan Tähti, ensimmäinen suomalainen raittiusseura Yhdysvalloissa, perustettiin Hancockissa, Mich., 1885.
8 P Laina	27. 1860. Suomessa peruutettiin kymmenen vuotta aikaisemmin (1850) annettu kielto suomenkielisten kirjojen painamisesta.
9 L Naimi	28. 1835. Kalevala-päivä. Kalevalan ensimmäinen painos valmistui.
10 S 5 s. Lopp. Elina	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
11 M Talvikki	12 p. Abraham Lincolnin syntymäpäivä melkein kaikissa valtioissa.
12 T Elma	22 p. Geo. Washingtonin syntymäpäivä kaikissa valtioissa.
13 K Altti	
14 T Voitto	
15 P Sipri, Sipi	
16 L Julius, Julia	
17 S Septuages. Väinö	
18 M Kaino	
19 T Kauppo	
20 K Helinä	
21 T Keijo	
22 P Tuulikki	
23 L Tero	
24 S Sexuagesima Matti	
25 M Suometar	
26 T Nestori	
27 K Torsti	
28 T Onni	

ILMAT: 1-3. **Myrskyistä.** Vihurimaisia tuuli- ja lumi-myrskyjä pohj. lännellä ja Kalliovuorten seuduilla. Kovia tuulia, ulottuen Meksikon lahdesta aina Uuteen Englantiin. 4-8 p. **Kylmää.** Hyvin kylmää ja paljon lunta paikotellen Kalliovuorten alueella ja sieltä itään, paikotellen Iowassa ja Minnesotassa. Vaihtelevaa etelässä ja idässä. 9-11 p. **Aleneva lämpötila.** Yleistä Mississippi-joen itäisillä seuduilla. Rajuja tuulia ja epävakaista pohjois- ja länsiosassa maata. 12-16 p. **Myrskyistä.** Lumisateita keskilännellä ja pohj. lännellä. 17-20 p. **Kylmää.** Kovia tuulia ja yleensä epäsuotuisia ilmoja Mississippijoen länsipuolisilla seuduilla. 21-24 p. **Lauhkeaa.** Nousevaa lämpötilaa monin paikoin länsietelässä ja keskilännellä. Epävakaista ja yleensä epäsuotuisia ilmoja idässä. 25-28 p. **Epävakaista.** Sateita, räntää ja lunta keskilännellä ja Atlantin pohj. rannikolla. Lumi-myrskyjä pohj. lännellä ja järviolueella.

1 P Alpo 2 L Fanny	Muisto- ja merkkipäiviä.
3 S Laskiainen. Kauko 4 M Arijouts 5 T Laila, Leila 6 K Tarmo 7 T Taru 8 P Vilppu 9 L Auvo	1. 1919. Juutalaisten Zyrich'- issä pitämässä maailmankon- gressissa hyväksyttiin, että Pa- lestiina on tunnustettava juuta- laisiksi valtakunnaksi ja että juutalaiset saavat oikeutta kai- kissa maissa.
10 S 1 s. Paast. Aura 11 M Kalervo 12 T Reko 13 K Hirvo 14 T Matilda 15 P Risto 16 L Ilkka	9. 1917. Vallankumous Venä- jällä alkoi. 15. 1917. Tsaari Nikolai II. luopui hallituksesta.
17 S 2 s. Paast. Kerttu 18 M Eetu 19 T Jooseppi 20 K Suonio 21 T Pentti 22 P Vihtori 23 L Akseli	19. 1813. Tutkimusmatkallija Livingstone syntyi. 20. Kevät alkaa (kevätpäivän tasaus). 26 p. Kunink. kirje Turun yli- opiston perustamisesta julkaisi- tiin v. 1640. 27. 1809. Aleksanteri I vah- vistii Suomen perustuslaai Por- voossa.
24 S 3 s. Paast. Kaapo 25 M Raita 26 T Immanuel 27 K Soini 28 T Armas 29 P Joonas, Jouni 30 L Usko	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa: 2 p. Itsenäisyyden julistus- päivä Texasin valtiossa.
31 S 4 s. Paast. Irma	

ILMAT: 1-4 p. **Rajuilmoja.** Tuulta ja tuiskuja yleisesti kaikkialla. Myrskyistä suurten järvien alueella ja Atlantin pohj. rannikolla. 5-7 p. **Kylmää.** Ilmat ovat viileät ja pilviset ja epäsuotuisat idän valtioissa. 8-12 p. **Vaihtelevaa.** Tuulista ja yleensä maaliskuista melkein kaikkialla. Lumi-myrskyjä pohj. lännen valtioissa. 13-16 p. **Kaunista.** Suotuisia ilmoja länsi-, keski- ja eteläosissa maata. 17-20 p. **Rajuilmoja.** Ankaria tuulia suurten järvien, keski Atlantin ja Uuden Englannin seuduilla. Kylmää ja myrskyistä länsi-etelässä. 21-23 p. **Vaihtelevaa.** Viileätä ja selkeätä melkein kaikkialla Mississippijoen länsipuolella. Lauhkeita tuulia monin paikoin idän valtioissa. 24-27 p. **Kaunista.** Kirkkaat yöt ja aurinkoiset päivät vallitsevat Oklahomasta ja Texasista itään Georgiaa ja Carolinoja kohti. Kaunista ja viileätä pohj. osassa maata. 28-31 p. **Kylmää.** Lämpötila laskee Kalliovuorten ja pohj. lännen valtioissa. Kovia pakkasia keski Atlantin rannikolla ja Uuden Englannin valtioissa.

1 M Harras 2 T Pellervo 3 K Sampo 4 T Usko 5 P Irene 6 L Vilho, Wilhelmina	19 p. Pitkäperjantai: Alaba- ma, Connecticut, Delaware, Flo- rida, Louisiana, Maryland Min- nesota, New Jersey ja Penn'a.
7 S 5 s. Paast. Arpia 8 M Suoma 9 T Eljas 10 K Rautia 11 T Verna 12 P Eira 13 L Tellervo	Muisto- ja merkkipäiviä. 1. 1919. Michiganin kuvernööri Sleeper allekirjoitti lain, jonka mukaan on kriminaalinen rikos pitää väkijuomia kodissa ja yleisillä paikoilla. 9. 1802. Elias Lönnrot syntyi. 10. 1829. Pelastusarmeijan perustaja, kenraali Booth syntyi. 11. 1911. Münchenin soviettihallitus kukistui. 17. 1770. Benjamin Franklinin kuolinpäivä. 30. 1789. Washington tuli Yhdysvaltain ensimmäiseksi presidentiksi. 30. 1919. Buenos Airesin sanomalehdet tekivät työlakon.
14 S Palmus. Vorna 15 M Tuomi 16 T Jalo 17 K Otto 18 T Valto 19 P Pitkäperj. Solmu 20 L Lauha	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa: 17 p. Patrioottipäivä: Massachusettis ja Maine. 26 p. Muistopäivä: Alabama, Florida, Georgia ja Mississippi.
21 S Pääsiäisp. Anssi 22 M Alina 23 T Yrjö, Jyrki 24 K Pertti 25 T Markku 26 P Terttu 27 L Anto	
28 S 1 s. Pääs. j. Armo 29 M Tornia 30 T Mirjami	

ILMAT: 1-3 p. **Pilvistä.** Harmaata, pilvistä säätä suurten järvien ja pohj. lännen valtioissa. Samaa etelä-, keski- ja itäosissa maata. 4-7 p. **Vaihtelevaa.** Rannkasaiteita ja tulvia Ohio-joen laaksossa. Sadekuuroja ja sumua yleensä ja lisäksi tuulta monilla seuduilla. 8-12 p. **Lämmintä.** Lauhkeaa vallitsee keski-, etelä- ja itäosissa maata. Kovia tuulia Tynnenmeren rannikkovaltioissa ja Kalliovuorten seuduilla. 13-16 p. **Sateista.** Kovia sateita länsietelän ja keskilännen valtioissa. Ukkossateita etelä- ja itäosassa maata. 17-20 p. **Epävakaista.** Puolimyrskyjä Meksikonlahdella ja Atlantin etelärannikolla. Tuulta ja myrskyjä järviolueella ja Canadian rajaseuduilla. 21-25 p. **Kylmää.** Kovia pakkasia pohj. lännen valtioissa ja Kalliovuorten seuduilla. 26-30 p. **Sadetta.** Kovia sateita Tynnenmeren pohj. rannikolla. Tavallisia sateita Keski Atlantin ja Uuden Englannin valtioissa. Useat joet tulvivat.

1 K Vappu	●	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 T Vuokko		
3 P Outi		
4 L Laimi		
5 S 2 s. Pääs. j. Mai-	(nikki)	1. Vapunpäivä, kansainvälinen
6 M Ylermi		työväen mielenosoituspäivä työ-
7 T Helmi		päivän lyhennykseksi. — Suomen
8 K Heino		yleinen väkijuomalakko 1898.
9 T Timo		6 1919. Englanti tunnusti Suo-
10 P Aino		men itsenäisyyden.
11 L Lotta		8. Amerikan Yhdysvallat tun-
12 S 3 s. Pääs. j. Juhan-		nusti Suomen itsenäisyyden.
13 M Floora		10. 1919. Hollannin parlamen-
14 T Kotivalo		tin alahuone hyväksyi naisten
15 K Sohvi		äänioikeuden.
16 T Esteri	12. 1806. J. W. Snellman synt.	
17 P Malla	13. 1848. Maamme-laulu lau-	
18 L Erkki, Eero	lettiin ensimmäistä kertaa.	
19 S 4 s. Pääs. j. Eemeli	☉	16. 1919. New Yorkin valtion
20 M Lilja		kuvernööri Smith allekirjoitti
21 T Kostti		lain, joka kieltää naisten käyt-
22 K Hemminki		tämisen yötyössä rautateiden
23 T Lyyti, Lyyli		palveluksessa.
24 P Touko		Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
25 L Urho		12 p. Ahtien päivä.
26 S Rukous. s. Panu		30. Hautainkukituspäivä kaik-
27 M Ritva		kissa valtioissa paitsi seuraavis-
28 T Alma		sa: Alabama, Arkansas, Florida,
29 K Oiva	Georgia, Louisiana, Mississippi,	
30 T Osmo	E. ja P. Carolina ja Texas.	
31 P. Helka	Juhlapäiviä Canadassa:	
	24 p. Victoria päivä kaikissa	
	maakunnissa ja territoriumeissa.	

ILMAT: 1-3 p. **Epävakaista.** Pilvistä ja sumuista suurten järvien rannikko- ja Atlantin rannikkovaltioissa. Vaihtelevaa ja tuulista etelässä ja länsietelässä. 4-8 p. **Lämmintä.** Kaunista ja lämmintä yleensä. Kuivaa monin paikoin keski- ja itäosissa maata. 9-12 p. **Epävakaista.** Kosteata, pilvistä ja sumuista etelän ja idän valtioissa. Hyvin sumuista suurilla järvillä. Sadekuuroja keskilämmen valtioissa. 13-17 p. **Suotuisaa.** Keväinen sää Tyynenmeren rannikkovaltioissa ja Kalliovuorten seuduilla. Lämmintä ja suotuisaa keskilämmellä, Meksikonlahden ja Atlantin rannikkovaltioissa. 18-20 p. **Myrskyjä.** Ankaria paikallisia sateita ja ukkosilmoja. Tavallinen sademäärä järviolueella ja Uudessa Englannissa. Tuulta ja pölyä länsiosassa. 21-25 p. **Kylmää.** Kylmiä öitä ja aamuja pohj- ja keskilämmellä. 26-31 p. **Lauhaa.** Kaunista säätä monin paikoin etelä-, keski- ja idänvaltioissa. Keväiset iimat länsiosassa maata.

1 L Teemu	●	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 S 6 s. Pääs. j. Venla		
3 M Orvokki		
4 T Toivo		
5 K Sulevi		
6 T Kustaa, Kyösti		
7 P Roope		
8 L Salomo		
9 S Hellunta. Ensio	☉	1. 1919. Suomen yleinen kiel-
10 M Seppo		tolaki astui voimaan.
11 T Impi		1. 1919. "Rheinin tasavalta"
12 K Esko		perustettiin.
13 T Raili		2. 1638. Suomen valtioposti
14 P Uuras		järjestettiin.
15 L Vieno		4. 1919. Liittosenaatti hyväk-
16 S Pyhäin Kolm. p. ☉		syy 56 äänellä 25 vastaan esityk-
17 M Urho		sen, että naisten yleistä ääni-
18 T Tapio		oikeutta koskeva laki alistetaan
19 K Siiri		valtioiden ratkaistavaksi.
20 T Into		6. 1918. Julistettiin Suomi ta-
21 P. Ahti		savallaksi.
22 L Kielio	11. 1919. Unlioiden edustajat	
23 S 1 s. Kol. p. Aatu ☉	Atlantic Cityssä äänestivät kou-	
24 M Johannes Kast. p.	kouksessaan oluen puolesta	
25 T Ahvo	26,474 äänellä 4,005 ääntä vas-	
26 K Rauno	taan.	
27 T Elvi	17. 1919. American Federation	
28 P Leo	of Labor liiton kokous hykäsi	
29 L Pietari, Pekka	I. W. W. liiton esityksen sovjet-	
30 S 2 s. Kolu. p. ●	tihallituksesta ja lausui tuo-	
	miensa bolshevismistä.	
	21. Kesä aikaa, vuoden pisin	
	päivä (kesäpäivän seisaus).	
	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:	
	3 p. Jefferson Davisin syntymä-	
	päivä: Alabama, Florida, Geor-	
	gia, Louisiana, Mississippi, E. Ca-	
	rolina, Tennessee ja Texas.	

ILMAT: 1-3 p. **Ukkosilmoja.** Ukkosilmat yleisiä useilla seu-
duilla. Myrskyjä Alabamassa, Georgiassa ja molemmissa
Carolinan valtioissa. 4-8 p. **Kosteata.** Usvaa Meksikonlah-
della ja Atlantin etelärannikoilla. Sumuista säätä länsi-
etelässä ja keskilämmellä. 9-12 p. **Lämmintä.** Hiottavan äm-
mintä yleensä etelä- ja keskivaltioissa kuin myös Atlantin
rannikon keskivaltioissa. 13-16 p. **Myrskyjä.** Rajumyrskyjä
keskilämmellä. Ukkosilmoja, tuulta ja rakeita etelä- ja itä-
valtioissa. 17-20 p. **Vaihtelevaa.** Lämmintä ja pilvistä pal-
kotellen keskilämmellä. 21-23 p. **Sadetta.** Tuulta ja sadetta
useilla seuduilla. Uhkaavaa järviolueella, Atlantin keski-
valtioissa ja Uuden Englannin valtioissa. 24-27 p. **Kylmää.**
Vileitä öitä ja aamuja Tyynenmeren rannikkovaltioissa ja
Kalliovuorten seuduilla. Suotuisaa ja kaunista Uuden Eng-
lannin valtioissa. 28-30 p. **Lämmintä ja kuivaa.** Sateen puu-
tetta yleensä länsietelän valtioissa.

1 M Aaro	Muisto- ja merkkipäiviä. 1. 1848. Arvi Jännes syntyi. 2. 1919. Naisasianajaja, tohtori Anna Howard Shaw kuoli. 4. 1776. Yhdysvaltain itsenäisyydenjulistus. 4. 1919. Saksan valtiopäivät hyväksyivät uuden valtiolipun, kauppalipun värit musta, punainen ja kullankeltainen, valkoinen ja punainen. 4. 1919. Englannin alahuone hylkäsi lakiehdotuksen yleisestä naisten äänioikeudesta 100 äänellä 85 vastaan. 15. 1917. Yhdysvaltain ja Canadian Suomalaisen Sanomalehtiliiton perustava kokous Chicagossa. 25. 1919. Valittiin Suom. tasavallan ensimmäinen presidentti. 26. 1919. Suomen tasavallan ensimmäinen presidentti Stahlberg astui virkaansa.
2 T Vanamo	
3 K Arvo	
4 T Ulla	
5 P Untamo, Unto	
6 L Esa	
7 S 3 s. Kolm. p. Klaus	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa: 4 p. Itsenäisyydenjulistuksen muistopäivä kaikissa valtioissa. 24 p. Uudisasukasten päivä: Utah.
8 M Turo	
8 T Iita	
10 K Saimi	
11 T Elli	
12 P Herman	
13 T Oras	Juhlapäiviä Cauadassa: 1 p. Dominionpäivä kaikissa maakunnissa ja territoriumeissa.
14 S 4 s. Kolm. p. Hely	
15 M Rauni	
16 T Reino	
17 K Ossi	
18 T Rieta, Riika	
19 P Saara, Salli	Muisto- ja merkkipäiviä. 1. 1863. Jyväskylän seminaari avattiin. — Euroopan suurvaltain sota alkoi 1914. 2. 1856. Toimittaja J. W. Lähde syntyi Kärkölässä. 3. 1901. Suomalaisia valtiopäivämiehiä kokoontui Tukholmassa laittoman asevoimallisuuskutsun johdosta. 18. 1920. Yhdysvalt. naisille myönnettiin yleinen äänioikeus. 18. 1919. Chicagossa perustettiin koko maata käsittävä savukkeiden käyttöä vastustava seura. 21. 1919. Ministeri A. H. Saastamoinen oli ensikerran presidentin puheilla Washingtonissa. 25. 1898. Ensimmäinen Am. suom. sanomalehtimiesten kokous. 26. 1920. Valtiosiht. Colby al-lekirjoitti 19 lisäyksen Yhdysv. perustuslakiin, joka myöntää naisille äänioikeuden.
20 L Marketta, Reeta	
21 S 5 s. Kolm. p. Jo-	
22 M Leena (hanna)	
23 T Aili	
24 K Kirsti	
25 T Jaakko	
26 P Marita	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa: 1 p. Coloradon päivä: Colo. 16 p. Benningtonin taistelun vuospäivä: Vermont.
27 L Unikeonpäivä	
28 S 6 s. Kolm. p. Otso	
29 M Olavi	
30 T Asta	
31 K Helena	

ILMAT: 1-4 p. **Uhkaavaa.** Kovin kuumaa kaikkialla etelä- ja keskivaltioissa. Kuivuutta keskilännellä. 5-8 p. **Pilvistä.** Usvaa ja sumua yleensä Meksikonlahden rannoilla. Pilvistä ja kosteata maan keski- ja eteläisillä seuduilla. 9-14 p. **Miellyttävää.** Raittiita öitä ja aamuja pohjoislännen, Tyyneenmeren rannan vuoristoseuduilla ja järviolueella. 15-18 p. **Kylmää.** Raittiin kylmä sää yleinen Kalliovuorten ja pohj.- ja keskilännän valtioissa. 19-23 p. **Kuivaa.** Kuuma ja kuiva sää vallitsevana keskivaltioissa. Kuumaa ja pölyistä monin paikoin idässä ja lännessä. 24-28 p. **Epävakaista.** Hyvin kuumaa ja tukahduttavaa Mississippijoen läntisissä valtioissa. Tuulta paikatellen Meksikonlahden ja Atlantin rannikolla. 29-31 p. **Sateita.** Paikallisia sateita Texasissa, Arkansasissa, Alabamassa, Tennesseessä ja Kentuckynssä. Pilvistä ja uhkaavaa suurten järvien ja Uuden Englannin seuduilla.

1 T Maire	Muisto- ja merkkipäiviä. 1. 1863. Jyväskylän seminaari avattiin. — Euroopan suurvaltain sota alkoi 1914. 2. 1856. Toimittaja J. W. Lähde syntyi Kärkölässä. 3. 1901. Suomalaisia valtiopäivämiehiä kokoontui Tukholmassa laittoman asevoimallisuuskutsun johdosta. 18. 1920. Yhdysvalt. naisille myönnettiin yleinen äänioikeus. 18. 1919. Chicagossa perustettiin koko maata käsittävä savukkeiden käyttöä vastustava seura. 21. 1919. Ministeri A. H. Saastamoinen oli ensikerran presidentin puheilla Washingtonissa. 25. 1898. Ensimmäinen Am. suom. sanomalehtimiesten kokous. 26. 1920. Valtiosiht. Colby al-lekirjoitti 19 lisäyksen Yhdysv. perustuslakiin, joka myöntää naisille äänioikeuden.
2 P Kimmoo	
3 L Maria, Meeri	
4 S 7 s. Kolm. p. Veera	
5 M Salme	
6 T Toini	
7 K Lahja	Muisto- ja merkkipäiviä. 1. 1863. Jyväskylän seminaari avattiin. — Euroopan suurvaltain sota alkoi 1914. 2. 1856. Toimittaja J. W. Lähde syntyi Kärkölässä. 3. 1901. Suomalaisia valtiopäivämiehiä kokoontui Tukholmassa laittoman asevoimallisuuskutsun johdosta. 18. 1920. Yhdysvalt. naisille myönnettiin yleinen äänioikeus. 18. 1919. Chicagossa perustettiin koko maata käsittävä savukkeiden käyttöä vastustava seura. 21. 1919. Ministeri A. H. Saastamoinen oli ensikerran presidentin puheilla Washingtonissa. 25. 1898. Ensimmäinen Am. suom. sanomalehtimiesten kokous. 26. 1920. Valtiosiht. Colby al-lekirjoitti 19 lisäyksen Yhdysv. perustuslakiin, joka myöntää naisille äänioikeuden.
8 T Sylvi	
9 P Oma	
10 L Laura	
11 S 8 s. Kolm. p. Sanna	
12 M Klaara	
13 T Okko	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa: 4 p. Itsenäisyydenjulistuksen muistopäivä kaikissa valtioissa. 24 p. Uudisasukasten päivä: Utah.
14 K Onerva	
15 T Marjatta, Marja	
16 P Aulio	
17 L Verner	
18 S 9 s. Kom. p. Lem-	
19 M Mauno (mitti)	
20 T Samuli	
21 K Sulo	
22 T Iivari, Ivo	
23 P Varma	
24 L Perttyni, Perttu	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa: 1 p. Coloradon päivä: Colo. 16 p. Benningtonin taistelun vuospäivä: Vermont.
25 S 10 s. Kolm. p. Lo-	
26 M Ilma (viisa)	
27 T Pohto	
28 K Tauno	
29 T Iines	
30 P Immo	Muisto- ja merkkipäiviä. 1. 1863. Jyväskylän seminaari avattiin. — Euroopan suurvaltain sota alkoi 1914. 2. 1856. Toimittaja J. W. Lähde syntyi Kärkölässä. 3. 1901. Suomalaisia valtiopäivämiehiä kokoontui Tukholmassa laittoman asevoimallisuuskutsun johdosta. 18. 1920. Yhdysvalt. naisille myönnettiin yleinen äänioikeus. 18. 1919. Chicagossa perustettiin koko maata käsittävä savukkeiden käyttöä vastustava seura. 21. 1919. Ministeri A. H. Saastamoinen oli ensikerran presidentin puheilla Washingtonissa. 25. 1898. Ensimmäinen Am. suom. sanomalehtimiesten kokous. 26. 1920. Valtiosiht. Colby al-lekirjoitti 19 lisäyksen Yhdysv. perustuslakiin, joka myöntää naisille äänioikeuden.
31 L Arvi	

ILMAT: 1-3 p. **Lämmintä.** Tukahduttava sää etelässä ja idässä. Kuivaa ja lämmintä länsi- ja länsietelässä. 4-8 p. **Sateista.** Tuulta ja sadekuuroja aina Dakotan valtioista suurten järvien alueille asti. Sumua Meksikonlahden ja Atlantin etelärannikon valtioissa. 9-13 p. **Vaihtelevaa.** Lämmintä ja kuivaa länsietelän ja keskilännän valtioissa. Myrskyistä Tyyneenmeren rannikoilla. 14-17 p. **Kylmää.** Kylmää ja suotuusaa etelässä ja idässä. Paahattavan lämpimiä ja kuivia ilmoja paikatellen länsietelässä. 18-22 p. **Myrskyistä.** Ukkos-sateita Meksikonlahden ja Atlantin etelärannikkovaltioissa. Kaunista ja tuulista keski-Atlantin ja Uuden Englannin rannikkovaltioissa. 23-27 p. **Kylmää.** Kylmää ja sumuista Kalliovuorten seuduilla ja pohj. lännen valtioissa. Kylmiä öitä ja aamuja järviolueella, Atlantin keskirannikkovaltioissa ja Uuden Englannin valtioissa. 28-31 p. **Ukkosmyrskyistä.** Pilvistä ja epävakaista pohjoislännen ja suurten järvien seuduilla.

1 S 11 s. Kolm. p. Alku	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 M Sinikka	3. 1783. Yhdysvaltain itsenäisyys tunnustettiin.
3 T Soikkilki	4. 1919. Itävallan eduskunta hyväksyi 97 äänellä 23 vastaan rauhansopimuksen.
4 K Mooses	8. 1896. Suomi-opisto alkoi toimintansa.
5 T Mainio	16. 1919. Presidentti allekirjoitti American Legion järjestön perustamista koskevan lain.
6 P Asko	17. 1787. Yhdysvaltain perustuslaki hyväksyttiin.
7 L Inari	18. 1863. Aleksanteri II avasi Suomen uudemman historian ensimmäiset valtiopäivät. — Suomen kadettikoulu lakkautettiin 1883.
8 S 12 s. Kolm. p. Tai- 9 M Isto (mi)	23. Syksy alkaa (syyspäivän tasaus).
10 T Kalevi	24. 1919. John D. Rockefeller lahjoitti 2 miljoonaa dollaria Baptisti lähetysseurakunnan johtokunnalle puutteenalaisten papin avustamista varten.
11 K Santeri, Sandra	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
12 T Valma	2 p. Työnpäivä (Labor Day) kaikissa valtioissa.
13 P Jorma	9 p. Sisään pääsy päivä (Admission Day) Californiassa.
14 L Ida	Juhlapäiviä Canadassa:
15 S 13 s. Kolm. p. Siro	2 p. Työnpäivä (Labor Day) kaikissa maakunnissa ja territoriumeissa.
16 M Hellevi	
17 T Liisa	
18 K Tyyne	
19 T Viena	
20 P Varpu	
21 L Kaipia	
22 S 14 s. Kolm. p.	
23 M Mielikki (Mauri)	
24 T Jurva	
25 K Kullervo	
26 T Lappi	
27 P Vesa	
28 L Lappo	
29 S Mikkelinpyhä	
30 M Nousia (Mikko)	

ILMAT: 1-3 p. **Epävakaista.** Epävakaiset säät vallitsevat Meksikonlahden ja Atlantin etelärannikkovaltioissa. 4-7 p. **Sateista.** Sateista etelä- ja keskivaltioissa. Vaihtelevaa New Yorkissa ja Uudessa Englannissa. 8-12 p. **Kylmää.** Syksyisiä ilmoja monilla seuduilla. Paikallisia halloja yleensä pohj. valtioissa. 13-18 p. **Sateista.** Yleensä sateista. Meksikonlahden ja Atlantin etelärannikkovaltioissa. Uhkaavaa ja kylmää Canadian rajavaltioissa. 19-22 p. **Myrskyistä.** Myrskyinen sää vallitsevana lännessä ja keskilännessä, samoin Atlantin keskirannikko- ja Uuden Englannin valtioissa. 23-26 p. **Lentoa.** Miellyttävää syyssätää melkein kaikkialla idässä ja lännessä, Kalliovuorten ja pohjoislännen seuduilla. Epävakaista järviolueella ja Uuden Englannin valtioissa. 27-30 p. **Kuivaa.** Lämmintä ja kuivaa länsietelän ja keskilännen valtioissa. Kaunista ja lämmintä Atlantin keskirannikon ja Uuden Englannin valtioissa.

1 T Valio	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 K Äänis	7. 1919. Italian kuningas vahvisti rauhansopimuksen Saksan kanssa.
3 T Raimo	10. 1919. Allekirjoitti Englannin kuningas rauhansopimuk sen.
4 P Mielo	10. 1834. Aleksis Kivi syntyi.
5 L Inkeri	12. 1810. Uno Cygnaeus, Suomen kansakoulujen isä, syntyi.
6 S 16 s. Kolm. p. Rai- 7 M Pirkko (kas)	12. 1918. Hirvittävä metsäpalo Minnesotassa, jossa toistakymmentä kauppalaa paloi poroksi.
8 T Hilja	m. m. Cloquet, Moose Lake Kettle River ja Automba, yll. 1,000 ihmistä sai surmansa ja 15,000 ihmistä joutui kodittomiksi.
9 K Ilona	17. 1919. Hyväksyi Itävallan eduskunta rauhansopimuksen.
10 T Aleksi	30. 1876. Kansanvalistusseura vahvistettiin. — Suurlakko alkoi Helsingissä 1905.
11 P Ahto, Otso	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
12 L Aarre	12 p. Columbus-päivä: Arkansas, California, Colorado, Delaware, Idaho, Illinois, Indiana, Kansas, Kentucky, Maryland, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Montana, New Jersey, New York, Ohio, Oklahoma, Pennsylvania, Rhode Island, Texas, Vermont ja Washington.
13 S 17 s. Kolm. p. Tai- 14 M Elsa (na)	31 p. Halloween-päivä.
15 T Helvi, Heta	
16 K Sirkka	
17 T Saini	
18 P Säde	
19 L Uljas	
20 S 18 s. Kolm. p. Kau- 21 M Ponteva (no)	
22 T Irja	
23 K Severi	
24 T Pasi	
25 P Sointu	
26 L Manta	
27 S 19 s. Kolm. p. 28 M Simo (Hellä)	
29 T Urmas	
30 K Eila	
31 T Artturi, Arto	

ILMAT: 1-3 p. **Sateista.** Kovia sateita Meksikonlahdesta pohjoista kohti aina suurille järville asti. 5-9 p. **Kylmää.** Kylmiä syysilmoja useimmilla seuduilla etelä-, keski- ja itävaltioissa. Kylmähköt, kirkkaat ilmat Canadian rajaseuduilla. 10-13 p. **Leutoa.** Kaunit, suopeat ilmat vallitsevat keski-, etelä- ja itävaltioissa. 14-17 p. **Sateista.** Rannkasaita länsi- ja etelävaltioissa. Sumuista suurten järvien alueella ja Atlantin rannikolla. 18-23 p. **Myrskytuulia.** Kovia tuulia yleisesti Californiasta itää kohti Texasiin, Oklahomaan ja Kansasiin. 24-28 p. **Kaunista.** Suotuisia ilmoja etelässä ja järviolueella. Samoin Meksikonlahden ja Atlantin etelärannikkoalueella. 29-31 p. **Kylmää.** Kylmiä öitä ja aamuja pohj. lännen ja keskilännen valtioissa. **Kirkkaista** aurinkoisia päiviä Atlantin rannikkovaltioissa. Epävakaisista Tyynenmeren rannikolla.

1 P Pyh. miesten päivä	
2 L Topi	
3 S 20 s. Kolm. p. (D)	Muisto- ja merkkipäiviä.
4 M Hertta (Terho)	4. 1905. Marraskuun manifesti annettiin.
5 T Reima	6. 1905. Suurlakko Suomessa päättyi.
6 K Kustaa Adolf	8. 1739. Henrik Gabriel Porthan syntyi Viitasaarella. Taitelijaja Eero Järnefelt synt. 1863.
7 T Taisto	10. 1483. Martti Luther synt.
8 P Aatos	11. 1919. Väliirauhan allekirjoituspäivä.
9 L Teuvo	13. 1917. Suomen "työväestön vallankumouksellinen hallinto" julisti alkavaksi suurlakon, joka on pidettävä vallankumouksen alkuna.
10 S 21 s. Kolm. p. (M)	15. 1883. Suomalais-ugrilainen seura perustettiin.
11 M Anja	21. 1848. Suomalainen ooppera alkoi toimintansa.
12 T Kyrö	25. 1920. Ter. McSwiney, Irlannin vapaustaistelija, kuoli 73 vrk. vapaaehtoisen nälkälakon oihettamana.
13 K Ano	28. Saksan keisari Wilhelm luopui kruunustaan.
14 T Iiris	
15 P Leimu	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
16 L Aarne	11 p. Aselepopäivä.
17 S 22 s. Kolm. p. (E)	28 p. Kiitospäivä (Thanksgiving Day) kaikissa valtioissa.
18 M Jousia (Einari)	
19 T Aili	
20 K Jalmari	
21 T Hilma	
22 P Silja	
23 L Ismo	
24 S 23 s. Kolm. p. Lem- (pi)	
25 M Katri	
26 T Sisko	
27 K Hilka	
28 T Sorjo	
29 P Aimo	
30 L Antti, Antero	

ILMAT: 1-2 p. **Epävakaista.** Epävakaiset ilmat melkein kaikkialla. Synkkää ja pilvistä Keski-Atlantin rannikko- ja Uuden Englannin valtioissa. 3-5 p. **Kylmää.** Äkkinäinen lämmön aleneminen kaikissa valtioissa Mississippiojen länsipuolella. 6-9 p. **Myrskyistä.** Ankaria tuulia Kalliovuorten seuduilla ja Tyynenmeren pohj. rannikolla. 10-13 p. **Epätasaisista.** Myrskytuulia ja vesi- ja räntäsateita pohjoislänessä ja järviolueella. 14-17 p. **Kylmää.** Pakkasöitä ja aamuja kauas etelösaan maata. 18-21 p. **Leutoa.** Lämpimiä, pilvisiä ilmoja. Suotuisaa keski- ja etelä- ja itävaltioissa. 22-26 p. **Uhkaavaa.** Myrskyistä ja yleensä hyvin epäsuotuisaa kaikkialla paitsi etelän ja idän seuduilla. Vihureja järviolueella. 27-30 p. **Kylmää.** Pakkasia ja maan jäätymistä jopa eteläisilläkin seuduilla. Kirkasta ja kaunista kaikkialla lännessä ja kaukolännessä. Hyvin kylmää Canadian rajavaltioissa.

1 S 1 s. Advent. Oskari (ri)	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 M Anelma	2. 1813. Mathias Aleksanteri Castren syntyi.
3 T Vellamo	3. 1818. Illinois tuli valtioksi.
4 K Airi	6. 1919. Suomen itsenäisyyden päivä (lippupäivä).
5 T Selma	7. 1917. Yhdysvalt. kongressi päätti yhteisistunnossaan sodan Itävalta-Unkaria vastaan.
6 P Niilo	8. 1917. Englantilaiset valloittivat Jerusalemin.
7 L Sampsä	14. 1848. Vänrikki Stoolin Tarinain I osa ilmestyi.
8 S 2 s. Advent. Kytö (likki)	18. 1918. Mikko Skyttä, S. K. R. V. seurän esimies ja raitius-esitystaitelija, kuoli.
9 M Anna	21. 1620. Amerikan "esi-isät" saapuivat "Mayflowerilla."
10 T Ihanelma	22. Talvi alkaa (talvipäivän seisaus).
11 K Taneli	29. 1883. Asetus suomen- ja ruotsinkielen virallisesta asemasta annettiin.
12 T Tuovi	31. 1872. Aleksis Kivi kuoli.
13 P Seija	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
14 L Jouko	25 p. Joulupäivä kaikissa valtioissa.
15 S 3 s. Advent. Heimo	Juhlapäiviä Canadassa:
16 M Auli	25. Joulupäivä kaikissa maakunnissa ja territoriumeissa.
17 T Raakel (E)	
18 K Aapo	
19 T Isakki, Iikka	
20 P Kerkko, Israel	
21 L Tuomas, Tuomo	
22 S 4 s. Advent. Raafael (fael)	
23 M Aatami	
24 T Eeva	
25 K Joulupäivä (D)	
26 T Tapaninpäivä	
27 P Hannu	
28 L Viattom. lasten p.	
29 S 1 s. joulusta Rauha	
30 M Taavi	
31 T Sylvester	

ILMAT: 1-4 p. **Pilvistä.** Synkkää ja pilvistä länsi- ja keskilännenvaltioissa. 5-8 p. **Epäsuotuisista.** Synkkää, pimeätä ja pilvistä Tyynenmeren rannikkovaltioissa. Kosteata ja tihusateita suurilla järvilla. 9-12 p. **Kylmä.** Lumimyrskyjä pohjoislännellä sekä Kalliovuorten seuduilla. Lumisateita järviolueella, New Yorkissa ja Uudessa Englannissa. 13-17 p. **Leutoa.** Kaunista ja kirkasta pohj.-, keskilännen valtioissa kuin myös länsietelän valtioissa. Suotuisia ilmoja kaikkialla idässä. 18-22 p. **Myrskyistä.** Sateita, räntää ja lunta ja paljon liejua keski- ja itävaltioissa. Kosteata ja epävakasta eteläisissä valtioissa. 23-27 p. **Kylmää.** Alhainen lämpö määrä ja purevankylmiä tuulia pohjoislänneltä. 28-31 p. **Epäsuotuisista.** Kostean koleata useimmilla seuduilla idässä ja lännessä. Yleensä epävakasta Meksikonlahden ja Atlantin etelärannikolla. Kylmää ja myrskyistä järviolueella ja Uudessa Englannissa.

Katsauksia.

Talouselämä, jonka toivottiin elpyvän kuluneen vuoden aikana, on jatkunut edelleenkin ankaran puristuksen alaisena Yhdysvalloissa ja Canadassa, joh-tuen suurelta osalta koko maailmaa painostavasta ahdingosta ja pulasta. Yleinen työttömyys ja fi-nanssikriisi tuntuu edelleenkin miltei yhtä ankarana kuin edellisenä vuonnakin. Yhdysvaltain ulkomaakauppaa, ulosvientiä on yritetty virkistää uusien — osittain hyvinkin radikaalisten kaupp- ja tullisopimusten kautta. Ja on siinä osittain onnistuttu-kin. Presidentti Rooseveltille myönsi vuoden 1933-35 kongressi miltei rajattomia oikeuksia, m. m. oikeuden tehdä tullisopimuksia ulkovaltojen kanssa ilman se-naatin suostumusta. Tullimuurien alentamisen ja poistamisen kautta on kuitenkin toiveita saada ul-komaakauppa uudelleen elpymään, mikäli Japanin uhkaava kilpailu esim. Etelä-Amerikan markkinoilla ei tee sitä mahdottomaksi. Japani voi tuottaa hal-van työvoimansa ja yleensä perin halpojen tuotan-tokustannuksiensa kautta halpahintaista tavaraa, jonka kanssa korkeammalla elämäntasolla olevan kansan on vaikea kilpailla

Amerikan kultakannalta luopuminen ja Amerikan dollarin kulta-arvon alentaminen vuoden 1934 hel-mikuussa 59.06 prosenttiin entisestä arvostaan tehtiin pääasiallisesti juuri ulkomaakaupan elvyttämistar-koituksessa. Halvempivaluuttaisille maille tuli siten mahdolliseksi ostaa amerikalaisia tuotteita suurem-massa määrässä kuin ennen. Toimenpiteen tulok-sena voidaankin merkille panna tuntuvaa kaupallis-ta vilkastumista ja taloudellisten olojen korjaantu-mista. Toimenpiteen kautta saatiin myöskin enem-män rahaa liikkeeseen kotimaassa, joskaan senkään avulla ei ole onnistuttu pääsemään pulakauden pu-ristuksesta. Amerikan kultavarasto onkin kohonnut

suurimmaksi historiassa, nousten yli kahdeksaan bil-joonaan dollariin.

Avustusadministraattori Harry L. Hopkins arvioi marraskuussa avustuslistalla olevien luvun yli 17 mil-joonaksi. Samalla hän kuitenkin vakuuttaa, että ti-lanteessa on huomattavissa yleistä korjaantumista ja ettei tilanne ole niin synkkä, miksi sitä on joltakin taholta tahdottu leimata.

Huomattavana korjauksena yleiseen raha- ja eri-koisestikin pankkitilanteeseen on kongressin laatima laki, joka takaa pankkitalletukset liittohallituksen hyväksymissä pankeissa 100 prosentilla aina \$2,000 asti. Seurauksena tästä oli kansan luoton palautu-minen pankkeihin nähden ja pankkien talletusten moninkertaistuminen

Hallituksen antamalla määräyksellä ja erikoiskor-vauksella supistettiin kylvöalaa, esim. vehnälle kyl-vettävää eekkerimäärää noin 15 prosentilla. Kylvö-alan supistuksen ja viime kesän erikoisen tuhoisan kuivuuden seurauksena oli monien vilja- ja muiden-kin lajien tuotannon liiallinen supistuminen, joten hallitus on sittemmin joko lieventänyt tai kokonaan poistanut tuotannon rajoittamismääräyksensä ja lo-pettanut korvauksen maksamisen.

Kuivuus ja kuumuus kolmattakymmenessä valtios-sa aiheutti kesällä 1934 suunnatonta tuhoa. Monin paikoin, kuten esim. Dakotoissa, ei saatu juuri min-käänlaista satoa. Myöskin heinä ja muu rehu paloi ja kuivui, seuraten sitä heinien ja rehun puute. Suu-ret määrät nauta- y. m. karjaa täytyi hävittää ja osa kuoli nälkään. Liittohallitus kiirehti hätään, os-taen suuret määrät nautakarjaa, sikoja ja lampaita, joista parhaat teurastettiin ja liha jaettiin ja jae-taan puutteessaoleville. Kuivuus oli tuhoisin ja laa-jimmalle levinnyt vuosikymmeniin.

Työselkkauksia ja lakkoja on ollut viime kesän aikana paljon, osa laajoja, satoja tuhansia työläisiä

koskevia. Lakkoja on ollut hiili- y. m. kaivosaloilla, Lännen satamatyöläisten lakko, joka yritti muodostua koko länsirannikkoa koskevaksi yleislakoksi; tekstiilityöläisten lakko, koskien kymmeniä tuhansia sen alan työläisiä; lakkoja on ollut auto- y. m. tehdasaloilla; maitolakkoja ja farmarien "juhlapäivälakkoja", koskien laajoja aloja Illinoisissa, Wisconsinissa, Minnesotassa, Dakotoissa y. m. valtioissa. Lisäksi trokijurien lakkoja Toledossa, Ohio ja Minneapolisissa, Minn. y. m. Niiden yhteydessä sattuneissa mellakoissa on useita kymmeniä, satojakin menettänyt henkensä, toisia on loukkaantunut ja paljon omaisuutta tuhoutunut.

N. k. hopealaki hyväksyttiin senaatissa kesäk. 11 p. oikeuttaen hallituksen ostamaan hopeaa ja antamaan ulos hopean kattamia sertifikaatteja (setelirahaa). Utta hopearahaa laskettiin liikkeeseen joitakin miljoonia dollareita päivässä. Yhdellä viikolla esim. \$11,476,508. Utta setelirahaa on painettu 80 milj. dollarin arvosta.

Chicagon maailmannäyttely avattiin uudelleen toukok. 26 p. 1934 ja muodostui toinen näyttelyvuosi taloudellisesti onnistuneimmaksi maailmannäyttelyksi mitä on koskaan ollut.

Tuhoisia pyörremyrsky ja tulvia on vuoden aikana ollut eri osissa maata, m. m. Oklahomassa, Washingtonissa, Oregonissa, Floridassa, Wisconsinissa, Minnesotassa y. m. valtioissa surmaten suuret joukot ihmisiä ja tuhoten omaisuutta miljoonien ja miljoonien dollarin arvosta. — Chicagon lahtitarha-alueella raiivosi tulipalo toukok. 19 p., jolloin 1,500 ihmistä loukkaantui ja 1,200 joutui kodittomaksi.

Hallitus peruutti yksityisten lentopostin kuljetusoikeudet niiden väärinkäyttäjien seurauksena, joita suuret ilmailuyhtiöt olivat harjoittaneet hallitusta vastaan. Hallituksen palveluksessa olevat lentäjät huolehtivat lentopostin kuljettamisesta useiden kuu-

kausien ajan. Harjaantuneisuuden puute aiheutti useita onnettomuuksia ja presidenttiä ja ylipostimestaria syytettiin onnettomuudessa henkensämenettäjien surmaamisesta. Petkutukseen ja raketeeraukseen syyllisiksi huomatuille yhtiöille ei postin kuljettamisoikeuksia enää kuitenkaan myönnetty. Lentopostin kuljettaminen järjestettiin uudelleen ja luovutettiin uudestaan perustetuille ja sellaisille yhtiöille, jotka eivät olleet sekaantuneet hallituksen petkuttamiseen.

Kidnäppäykset ovat kukoistaneet kuluneen vuoden aikana ennen kuulumattoman suuressa mitassa. Useita huomaita henkilöitä, kuten m. m. E. C. Bremer, John Factor ja kymmeniä muita on kaapattu ja vapautettu vasta sen jälkeen kun vaaditut lunnaat on suoritettu. Liitto- ja valtiohallitusten puolesta on käyty entistä ankarampaa taistelua kaappareita vastaan ja monia heistä on vuoden aikana tuomittu elinkautiseen tai useiden kymmenien vuosien vankeusrangaistuksiin.

Pankki- y. m. rosvoukset ovat kuuluneet päiväjärjestykseen. John Dillinger ja hänen känginsä riehuivat kuukausikaupalla murhaten ja ryöstäen, mutta kängin jäsenet ovat kaikki saaneet rangaistuksensa: Heidät on joko ammuttu kuoliaaksi tai teljetty vankilan muurien sisälle.

Suurliikemies Samuel Insullin juttu on vuoden varrella kiinnittänyt suuren yleisön huomiota. Hänen johtamiensa liikkeiden romahduksessa menettivät tuhannet ihmiset miljoonia dollareita. Liittohallitus syytti Insullia \$100,000,000 postin väärinkäytöstä. Insull pakeni Yhdysvalloista, siirtyen maasta toiseen: Ranskaan, Kreikkaan, Turkkiin y. m. Joutui lopuksi palautettavaksi takaisin kotimaahansa vastaamaan oikeudessa. Lautakunta vapautti syytetyn 2 tuntia ja 2 minuuttia sen jälkeen kun asia ehti lautakunnan harkittavaksi. Oikeudenkäyntiä kesti pa-

risen viikkoa.

Liittosenaatissa hyväksyttiin minnesotalaisia erikoisesti kiinnostava pohjois-Minnesotan palokorvausesitys maalisk. 20 p., mutta joutui tappiolle eduskunnassa nelisen päivää myöhemmin. Asian odotetaan tulevan esille kongressin seuraavassa istunnossa ja toivotaan tällä kertaa läpäisevän molemmissa huoneissa.

St. Lawrence suurten järvien merivesitien toivottiin läpäisevän kongressin viimeisessä istunnossa, mutta se ei kuitenkaan saanut senaatissa tarvittavaa kahden kolmannen osan äänten enemmistöä, tullen siten hylätyksi. Seuraavassa istunnossa on toiveita senkin läpäisemiselle. Asian vakuutetaan saaneen uusia kannattajia ja monet entisistä vastustajista ovat kääntyneet asian kannattajien puolelle. Suunnitelman toteuttamisella tulisi olemaan käännteentekevä merkitys keskilännen ja pohjoisten valtioiden talous- ja liike-elämään.

Vuoden aikana on saavutettu huomattavia ennätyksiä ilmailualalla. On lennetty halki Yhdysvaltojen 11 tunnissa ja ilmailuliike yleensä on saanut suuren syyäksen eteenpäin. — Samoin n. k. virtaviivajunat ovat saavuttaneet ennen kuulomattomia nopeusennätyksiä halkimantereen liikenteessä, suorittaen matkan San Franciscosta New Yorkiin yllättävän lyhyessä ajassa.

Yleinen maalesiirtohanke on järjestetty hallituksen toimesta. Työttömiä kaupunkilaisia sijoitetaan pienille tiloille, joissa hallituksen avustamana toivotaan pääsevän alkuun ja itsensä huolehtivaan asemaan. Myöskin n. k. kiinnitys- eli velkamoratorio on julistettu eri valtioissa estämään kiinnityksenomistajan karkoittamasta velallista farmaria kotikonnultaan. Moratorio on useimmissa valtioissa, (joissa sellainen on) julistettu 5 vuoden ajaksi. Jotkut oikeudet ovat julistaneet moratoriolain perus-

tuslakivastaiseksi ja luokkalaiksi, joka suojelee vissiin luokkaan kuuluvia henkilöitä toisten luokkien kustannuksella. — Vuoden 1935 loppuun mennessä selitetään farmarien saavan AAA hallinnolta yli biljoonan dollaria.

Amerikan nisufarmareille suoritti liittohallitus korvauksena kylvämättömästä alueesta 97,000,000 dollaria. Presidentti Rooseveltin tiedetään suosivan työtömyysvakuutusta ja vanhuuden eläkelakia, jotka molemmat tulevat esille kongressin seuraavassa istunnossa. Uusia koteja rakennetaan ja vanhoja on korjattu liittohallituksen järjestämän asuttamisohjelman mukaisesti. Maassa ilmoitetaan tarvittavan 5,000,000 uutta kotia.

Viimeisissä vaaleissa suoriutuivat demokraatit voittajina saaden lisää paikkoja senaatissa ja eduskunnassa, joten hallituksen elvytys- y. m. ohjelma tulee saamaan tukea ja kannatusta ja hallituksen esitykset voidaan läpäistä hallituspuolueen enemmistön painostamana. Liittosenaatissa tulee olemaan nyt 69 demokraattia, 24 republikaania ja yksi Farmer Labor ja yksi progressiivi. Eduskunnassa (kongressissa) 321 demokraattia, 103 republikaania, 3 Farmer Laboria ja 7 progressiivia. Hallituksella on siten kongressissa ratkaiseva enemmistö ja odotetaan hallituksen puolelta elvytys- ja avustustoiminnan jatkamista entistä suuremmassa mittakaavassa.

Kansasissa oli marrask. 6 p:n vaaleissa kysymyksessä valtion kieltoain kumoaminen. Siinä ei kuitenkaan onnistuttu. Valtio on ollut kuiva viimeiset 54 vuotta ja jäi edelleenkin kuivaksi.

Eduskuntahuoneen puheenjohtaja Henry T. Rainey kuoli elokuussa. Hän oli ollut kongressissa 30 vuotta, ollen yksi demokraattipuolueen johtavimpia henkilöitä.

NRA:n täysivaltainen johtaja ja määrääjä kenraali Hugh S. Johnson erosi toimestaan lokakuun 15

p. ja on presidentti järjestänyt NRA hallinnon johdon kaksoiskomitean huoltoon. Komiteat ovat jakaneet maan 10 eri aluevirastoon voidakseen tehokkaammin huolehtia asioiden johdosta ja erikoisesti koodimääräysten täytäntönpakoittamisesta. Suurempia muutoksia ei ole tapahtunut presidentin kabinetissa (ministeristössä). Rahastonsihtööri Wood erosi heikontuneen terveytensä takia tammikuussa (on sittemmin kuollut) ja hänen tilalleen nimitti presidentti Henry Morgenthaun, nuoremman.

Yleensä näyttää taloudellinen, finanssi- ja liike-elämä sentään melkoisessa määrin paremmalta ja lupaavammalta kuin viime vuoden alussa. Amerikan kansa luottaa edelleenkin täydellisesti presidentti Rooseveltiin ja hänen hallitukseensa. Tilasto m. m. toteaa Amerikan kansan ansioiden kohonneen 20 prosentilla, maksulista on kohonnut 17 prosentilla ja ansiot kutakin henkilöä kohden 10 prosentilla.

Presidentti Roosevelt vakuuttaa uskovansa parempien aikojen koittoon. Amerikan kansa on alkanut viime vuosien aikana kiinnittää enemmän huomiotaan yleisiin yhteiskunnallisiin asioihin, harkita ja pohtia maansa ja koko maailman taloudellisia ja sosiaalisia kysymyksiä. Tämä seikka presidentti Rooseveltin mielestä tarkoittaa sitä, että kansan luottamus hallitukseen ja yleisten olojen korjaantumiseen on tällä hetkellä suurempi ja perusteellisempi kuin koskaan ennen ja ennenkaikkea sitä, että kansanvaltainen hallitusohjelma voi paremmin kuin diktatuuri, kommunismi tai fascismi ohjata asioita ja palauttaa hyvinvoinnin ja menestyksen maahan.

Luottaen siihen, että pahin on jokatapauksessa siivutettu, ja että kuljemme kohden valoisampia aikoja, voimme ottaa vastaan vuoden 1935. Olkoon vuosi 1935 toiveittemme toteutumisen vuosi ja ennenkaikkea säilyttäkäämme uskomme ja luottamuksemme tulevaisuuteen.

J. L. O.

Amerikan suomalaisten väkilukutilasto 1934.

Valtioittain laskettuna:

Michigan	94,000	Florida	1,000
Minnesota	86,000	Dist. of Columbia ..	1,000
New York	33,000	Arizona	750
Massachusetts ...	32,000	Maryland	700
Washington	27,000	Indiana	700
Ohio	20,000	Louisiana	500
California	19,000	West Virginia	450
Wisconsin	17,000	Alabama	400
Oregon	15,000	Nevada	250
Illinois	10,000	Texas	200
Montana	8,000	Georgia	200
South Dakota	6,500	Mississippi	175
North Dakota	6,000	Virginia	150
New Jersey	5,500	Iowa	150
Pennsylvania	5,000	Delaware	140
New Hampshire ..	3,600	North Carolina ...	130
Maine	3,500	Missouri	120
Connecticut	3,500	Arkansas	100
Idaho	2,600	Nebraska	100
Alaska	2,000	Oklahoma	100
Wyoming	1,800	Kansas	80
Vermont	1,300	Kentucky	70
Rhode Island	1,200	South Carolina ...	60
Utah	1,100	Tennessee	60

Yhdysvalloissa yhteensä

422,835

Canadassa noin

70,000

Pohjois Amerikassa

492,835

Ei ole katsottava kohtuuttomaksi arvioida Yhdysvalloissa ja Canadassa asuvien suomalaisten lukumäärän puoleksi miljoonaksi, kun laskuun otetaan siirtokansamme neljä sukupolvea.

Erinäisiä merkintöjä.

Suomalaisten suurimpina asutuskeskuksina merkitäkään Michiganissa: Kuparialue ympäristöineen,

käsittäen Houghton, Keweenaw, Baraga ja Ontonago kauntit, Calumetin ja Hancockin kaupungit, jolla alueella asuu yli 30,000 kansalaistamme. Marquette-kauntin rauta-alueella, Ishpeming ja Negaunee keskuksina noin 12,000; ja Gogebic-kauntin rauta-alueella, Ironwood ja Wakefield keskuksina noin 10,000 heimolaistamme. Minnesotan valtiossa yhdessä ainoassa kauntissa, nimittäin St. Louis kauntissa asuu noin 35,000 suomalaista, tuhatlukuisina laskettuna Duluthissa, Virginiassa, Hibbingissä, Evelethissä, Chisholmissa ja Elyssä, sekä satalukuisina monilla pienemmillä kaivospaikoilla ja maanviljelyskeskuksissa, sekä melkoinen joukko uudisasukkaita kaikkialla laajan kauntin eri osissa. New York Millsin, Sebekan, Menahgan, Runebergin, Snelmannin ja Topeliuksen yhtenäisessä laajassa maanviljelysseudussa voidaan kansalaistemme luku arvioida toisellekymmenelle tuhannelle, ja Cokaton, French Laken ja Kingstonin farmiseudulla asustaa ainakin 5,000 suomalaista. Carlton kauntissa asuu arviolta 5,000 kansalaistamme Cloquetin kaupungissa ja farmikyliässä ja kaupaloissa. Wisconsinissa asuu kansalaisiamme eniten Douglas kauntissa ja Superiorin kaupungissa, arviolta viitisen tuhatta. Ohion valtiossa taajin suomalais-asutus löytyy Ashtabula kauntissa, hallituksen väkilukulaskelman mukaan 5,021, Lake kauntissa, Fairport keskuksena 2,429, Conneautissa ympäristöineen 2,500. Edellä mainittuja lukuja tekisi mieli hieman ylittää. Massachusettsin valtiossa, Liittovaltain laatiman väenlaskun mukaan v. 1930 asui Worcester kauntissa 13,175 suomalaista. Mahdollisesti on tähän luettu myöskin Suomessa syntyneet ruotsalaiset eli Suomen ruotsalaiset ja heidän lapsensa. "Finlandereita" ovat Suomen ruotsalaisetkin Amerikan kielellä. Fitchburghissa 3,894, Gardnerissa 2,387, Quincyssa 2,501 ja Bostonissa 1,074. Washingtonin valtiossa v. 1930 sensuksen mukaan asui suomalaisia Kings kaun-

tissa, Seattle keskuksena 5,398 henkeä, Grays Harborigissa, Aberdeen keskuksena 4,308. Oregonin valtiossa löytyy kansalaisia lukuisimmin Clatsop kauntissa, Astoriassa 4,507, Multnomah kauntissa, etupäässä Portlandissa 3,164. Californiassa kultasen portin pielustoilla San Franciscossa, Berkeleyssä ja Oaklandissa asuu yhteensä 6,438 suomalaista. Los Angeleskauntissa 2,855.

Suurkaupungeissa asuvien kansalaistemme lukumäärän merkitsemme hallituksen v. 1930 tekemän sensus laskelman mukaan: Suur New Yorkissa 20,043, Detroitissa 7,996, Duluthissa 6,178, Chicagossa 4,993, Seattlessa 3,753, Minneapolisissa 3,614, Worcesterissa 3,517; Portlandissa 2,860, Los Angelesissa 2,003, Clevelandissa 1,881, Jersey Cityssä 1,280 ja Bostonissa 1,074.

Viimeisen vuosikymmenen kuluessa, varsinkaan vuoden 1925 jälkeen ei ole suomalaisten lukumäärä Yhdysvalloissa sanottavasti kasvanut, mikäli se koskee kansallista merkintää census-väenlaskussa. Ellei odottamattomia muutoksia tapahdu siirtolaislaeissa, mikä helpottaisi ja tehostaisi maahanmuuttoa, niin saamme tyytyä vastaisuudessa suppeampiin merkin-töihin. Se, arviolta noin 50,000 suomalaisjoukko, joka siirtyi Amerikkaan vuosikymmeninä 1870 ja 1880 Suomesta, Pohjois-Norjasta ja Tornionjoelta on jo melkein kaikki painunut haudan lepoon; ja 1890 vuosikymmenellä tulleitten ikä myös on jo siksi korkea, että kuolema vuosittain vie siitä runsaan murto-osan. Paitsi kuoleman kautta tapahtuvaa vähennystä, toistakin linjaa myöten poistuu kansallisuudestamme miehiä ja naisia, nimittäin sen kautta kun he menevät avioliittoon toiskielisten kanssa, niin useassa tapauksessa se myöskin merkitsee kansallisuudestaan irtautumista ja painumista suureen amerikalaiseen kansallisuuteen. Kolmanneksi irtaantuu kansallisuudestamme kenties kaikkein lukuisimmin Amerikassa syntyneitä ja kasvaneita, kolmannen ja nel-

jännen sukupolven suomalaisia. Hallituksen toimenpanemissa census väenlaskumerkinnöissä voivat he merkityttää itsensä amerikalaisiksi, ja epäilemättä useimmat niin tekevätkin, ellei erityinen rakkaus ja oman kansallisuutensa ihailu toisin määrää. Saman kohtalon alaisina ovat kaikki muutkin Yhdysvaltain siirtokansat.

S. Ilmonen.

Unten lahja

Verin kuumiin oottelin vuoteellain
unen kasteen saapuvan.
Mi huolista raskaan päivän
sois unhojen unelman.

Niin kauan se viiپی — kauan,
toki saapuen viimeinkin.
Pois viihdytti unien usviin
palon kuumeisen ruumihin.

Ja kun uuden päivän koitto
taas kultasi maan ja veen,
Se huomasi unten lahjan
jo lohtunsa antaneen.

Se kulkenut oli kuin kaste
yli yössä hiljalleen.
Ja sielu ja ruumis tunki
kuni enkelin kulkeneen.

Matti Antila.

Minnesotan Kalevaisten Nuorisokurssit 1934

Minnesotan Kalevaisten toiset nuorisokurssit alettiin sunnuntaina heinäkuun 22 päivänä 1934 Evelethin Kalevaisten omistamalla Kalevasaarella, Pitkässä järvenne. Kurssit päätettiin sunnuntaina heinäkuun 29 päivänä yhteisillä Minnesotan Kalevaisten kesäjuhilla.

Kursseille saapui tänä vuonna 49 oppilasta kolmetoista eri paikkakunnalta Minnesotan valtiosta. Oppilaitten luku paikkakunnittain oli seuraava: Evelethistä 17, Virginiasta 8, Elystä 6, Chisholmista 4, Duluthista 3, Cloquetista 2, Floodwoodista 2, Gilbertistä 2, Hibbingistä 1, Mountain Ironista 1, Minneapolisista 1, Nashwaukesta 1 ja Spartasta 1. Oppilaitten ikä vaihteli 15:sta 20:neen vuoteen. Useimmat oppilaista olivat korkeakoulujen ja sen läpikäyneitä oppilaita. Kymmenkunta Junior Collegen oppilaita ja joitain sen läpikäyneitä.

Kurssien johtajattarena oli Mrs. Lydia Ollila Duluthista ja suomalaisten kansanleikkien opettajina Miss Ellen Thuren ja Miss Tellervo Lappala Virginiasta. Urheilujen opettajina olivat: Mr. Leighton, Miss Spriesterberg ja Mr. O'Neil, Virginiasta. Kokkeina Mrs. Aaro Aho Evelethistä ja Mrs. Hans Laine Gilbertistä. Ruokatavaran ostajana Mrs. Gust Tuura Evelethistä. Järjestyksen yleisenä valvojana oli Mrs. Maria Oja Gilbertistä.

Otavan majan jäsenet olivat vuorotellen sauna- ja keittopuitten varaajina sekä palvelivat, missä sitä tarvittiin.

Kurssilaiset olivat majoitettuna ystävällisten huviloitten omistajien kesähuviloihin järven ympärillä ja poikaoppilaita oli majoitettu teltoihin Kalevasaarella.

Varsinaisen opetuskurssin ohella pitivät luentoja

seuraavat tunnetut henkilöt: Pastori Milma Lappala, Mrs. Anna Leino, tohtori John Rähälä, maisteri Toivo Ståhlberg, tohtori Fiala. Supt. Pellens ja Heikki Moilanen. Kullakin luennoitsijalla oli erikoisaine, mistä luonnoivat.

MRS. LYDIA K. OLLILA
Kalevaisten kesäkurssien johtaja

Mrs. Lydia K. Ollila, Duluthista, toimi viime kesänä Kalevaisten toimesta Evelethin Kalevaisten omistamalle Kaleva-saarelle järjestettyjen kesä- eli nuorisokurssien johtajana. — Kurssit onnistuivat kaikkiin puolin hyvin, niin osanottoon kuin opetukseen ja luennoihin nähden.

Päättäjäisjuhla onnistui hyvin yleisöön ja ohjelmaan nähden. Tulot juhasta olivat myöskin aikaan nähden tyydyttävät. Juhlan ohjelma oli seuraava:

Ohjelmanjakajana toimi Mr. Jacob Hill ja tervehdyspuheen piti Heikki Moilanen. Kurssilaiset lauloivat ja esittivät suomalaisia kansanleikkejä. Evelethin Kalevantyttäret lauloivat ja tilapäinen kurssilaiten orkesteri soitteli Mr. Veikko Leskisen johdolla. Englanninkielellä puhui kurssien johtajatar Mrs. Lydia Ollila. Suomenkielellä puhui Suomen konsuli Eino A. Aaltio. Juhlarunon lausui Mr. Sam Koskela. Kurseja selostavia puheita pitivät pastori Milma Lappala ja Mr. Jacob Hill.

Kurseja varten ja rakennusrahastoon oli saapunut tuloja kalevaisilta tuvilta ja majoilta, asiamme ystäviltä ja juhlasta yhteensä \$452.47. Menoja on toimikunnan kautta ollut \$428.05. Jäännös kurssien kassaan \$24.42.

Toimikunta kurseja varten on pitänyt vuoden kuluessa 10 kokousta. Niissä on yksimielisesti asian hyväksi toimittu. Toimikunta tunki vajanaisuutta, kun toimikunnan kirjuri Mr. C. W. Tamminen sai kutsun Yhdysvaltain virastolta mennä veteraanien kämpän johtajaksi Iowan valtioon. Kapteeni Tamminen toimi utteruudella tehtävissään, joten tunsimme toimikunnassa menettäneemme utteran jäsenen. Väliaikaiseksi kirjuriksi valitsi toimikunta Heikki Moilasan ja toimikuntaan lisäjäseneksi Mr. Matti Luoman Otavan Majasta.

Toimikunnassa ovat toimineet seuraavat henkilöt Otavan majasta ja Valvottaren tuvasta Evelethistä: Puheenjohtajana pastori Milma Lappala, kirjurina Mr. C. W. Tamminen, rahastonhoitajana Mrs. Maria Abramson-Oja, Mrs. Gust Tuura, Mr. Jacob Hill, Heikki Moilanen ja Mr. Matti Luoma. Jokainen toimikunnan jäsen on tehnyt työtä utteruudella ja yksimielinen suosio on ollut Kalevaisten keskuudessa tukemassa toimikunnan työtä. Ilahduttava ilmiö oli tänä vuonna kurssiin nähden, että niin paljon oli uusia oppilaita, joten kurssiin nähden on hy-

vät toiveet niitten jatkuvasta onnistumisesta tulevaisuudessa, millä paikkakunnalla tahansa niitä pidettä-neekin. Kansallinen perintömme tuli näitten kurs-sien kautta läheisemmäksi monelle kurssiin osal-listuneelle nuorelle. Innostus heidän keskuudessaan on virkeä, kun pääsevät kosketukseen heimonsa his-torian, kielen ja sivistyksen kanssa. Toivotamme parhainta onnistumista ensi kesänä Elyssä pidettä-ville Kalevaisten nuorisokursseille. Toimikunnan vä-
liaikainen kirjuri,
H. Moilanen.

Rukous

Oo Jumala luoksesi joskus
niin salaa, niin hiljaa saan.
Luo silmäsi taivaista sieltä
alas murheiden maailmaan.

Me onnea etsimme täällä
missä löydy ei onnea lain.
Osa etsijän usein antoi
elon orjantappurat vain.

Käy suurien surujen yllä
niin monella elämän tie.
Sä niitä, oo Jumala, muista,
elon lohtua niille vie.

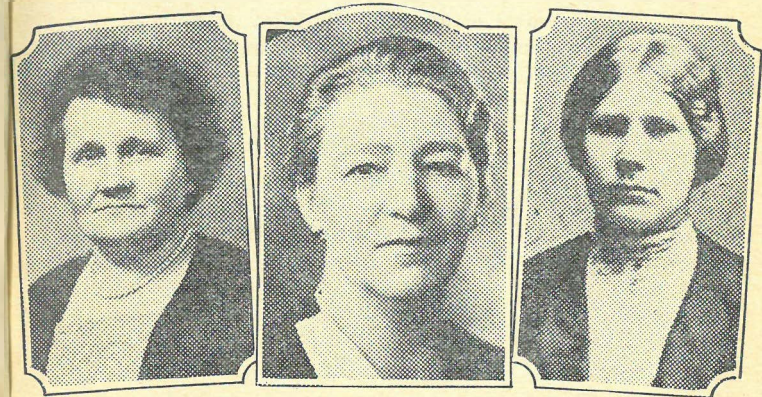
Oi siirräthän tuskien taakan
pois harteilta kärsiväin.
Ja väsyneen uupuneen sielun
taas johdatat päivään päin.

Oo Jumala, luoksesi joskus
käyn hetkehen hiljaiseen.
Sä hiipuva elämän usko
taas sytytä uudelleen.

Matti Antila.

25 vuotta mukana Kalevaisten toiminnassa

Duluthin Kalevan Naisten Aallottaren Tuvan jäse-
net järjestivät joulukuun 14 p:n iltana kokoushuo-
neessaan muistojuhlan kolmen jäsenensä, jotka ovat
olleet Kalevaisten kansallistyössä mukana neljännes-
vuosisadan ajan, kunniaksi. Mrs. Hilma Pykäri, Mrs.

Vasemmalta oikealle: Mrs. Hanna Mäkelä, Mrs. Hilja
Gran ja Mrs. Hilma Pykäri.

Hanna Mäkelä ja Mrs. Hilja Gran olivat ne kunnia-
vieraat. Tilaisuudessa suoritettiin kunniajäsenille
omistettu arvokas ohjelma.

Mrs. Pykäri on liittynyt jäsenenä Aallottaren Tu-
paan ja on vaikuttanut Kalevan Naisten järjestön
työn levenemiseksi erityisesti Minnesotan valtiossa,
on ollut perustamassa uusia tupia ja aina auliisti
antanut apuaan kansallisen työn elvyttämiseksi.

Mrs. Mäkelä tunnetaan lämminhenkisenä, uhrau-
tuvana Kalevan Naisena, sisarena, jolla on aivan
kuin kutsumuksen lahja palvella, palvella olemalla

vaatimaton. Hänet tunnetaan jo vuosia ennenkuin Mäkelän perhe siirtyi Michiganista Duluthiin.

Mrs. Gran on tehnyt suuriarvoista suomalaista kansallisuutta korostavaa työtä amerikalaiden keskuudessa, jota ei kyllin ole osattu arvostaa. Kalevan Naisten järjestöä tässä valtiossa on Mrs. Gran edustanut arvovaltaisesti. Mrs. Gran edustaa Duluthiin suomalaisia erittäin merkittävässä asemassa koulujemme johtokunnan jäsenenä, joka sekin puhuu varsin merkittävästi ei ainoastaan Kalevan Naisten puolesta, mutta koko seutukuntamme suomalaisen väestön puolesta.

Menneiden muistolle

Elo käy niin lähellä kuolemaa,
ne kulkee kuin veli ja veli.
Mies illalla lepää jo paareillaan,
joka aamulla vielä eli.

Elon autuus on illassa päiväntöy,
kodin piirissä lepoa hetki.
Vaan kuolon on unessa ikuisen yön,
kun on päättynyt elämän retki.

Elon tie käy läheltä kuolemaa,
se on jokaisen matkan määrä.
Elon arvot kaik' kuolossa katoaa
ja myös sen valhe ja väärä.

Työn kunnia jää, ei kuole se pois,
yli aikain siin muistonne elää.
Teot hehkuvan henkenne vieläkin vois
syys-mielihin laulaa kevään.

Matti Antila.

Toiminnoista suomalaisten keskuudessa

Edelleen jatkuvasta taloudellisesta puristuksesta huolimatta ovat eri riennot ja pyrinnot kansalaisten keskuudessa jatkuneet entiseen tapaan, jopa monessa suhteessa virkistyneet entistään ripeämpään toimintaan.

Uskonnollinen elämä osoittaa huomattavaa nousua ja ebeenpäin menoa. Eri kirkkokuntiemme jäsenluku on lisääntynyt ja viime kesän aikana pidetyt kirkolliskokoukset totesivat kansalaistemme kasvavaa kiintymystä uskonnolliseen toimintaan. Am. Suom. Lut. Kirkkokunnan (Suomi-Synodin) suuri kirkolliskokous pidettiin Quincyssa, Mass. Am. Suom. Ev. Lut. Kansalliskirkkokunnan vuosikokous oli Lehtijärvellä, Minn.; Am. Suom. Apt. Lut. kirkkokunnan suuret vuotuiset seurajat ja kokous Brush Prairiellä, Wash., ja Suom. Ev. Lähetyskirkkokunnan vuosikokous Maynardissa, Mass.

Näissä vuotuisissa kokouksissa tehdyt tarkistellut totesivat eteenpäinmenoa ja ulkonaisesti katsoen tuntuvaan taloudellista edistymistä. Sellainen onkin luonnollista. Amerikan suomalaisten valtava enemmistö on pohjaltaan uskonnollista väkeä, joka pyrkii kirkon helmaan ja seurakunnallisen toiminnan yhteyteen. Tämä ahdas aika näyttää johtaneen monen vähemmän uskonnollisenkin ajatukset askartelemaan vakavissa uskonnollisissa kysymyksissä. Taloudellisten laskelmien pettäessä ja inhimillisten suunnitelmien romahtaessa, on jouduttu turvautumaan siihen, joka ei koskaan petä ja joka kestää aina. Kymmentuhantisena joukkona on Am. suomalainen väestö rientänyt kuluvan vuoden aikana saamaan lohtua ja tukea kirkollisessa toiminnassa.

Erikoista huomiota ansaitsee se valtava liike, joka on viime aikoina herännyt Amerikan suomalaisen

nuorison keskuudessa ja koonnut moniin satoihin nousevan nuorisoparven kesäjuhlille ja raamattuleireille, joita tilaisuuksia on järjestetty eri piirien ja seurakuntien toimesta maan eri puolilla: idässä, keskivaltioissa ja äärimmäisessä lännessä. Se todistaa kirkollisen ja seurakunnallisen työn jatkamista Amerikan suomalaisten keskuudessa vielä sittenkin, kun kieli on jo mahdollisesti kokonaan muuttunut. Yksin Minnesotassa olevien Suomi-Synodiin kuuluvien seurakuntien, Minnesotan piirin, toimesta järjestetyillä raamattuleireillä oli kolmattasataa oppilasta, runsaasti puolta enemmän kuin edellisenä vuotena. Amerikan suomalainen nuoriso alkaa entistä enemmän käsittämään kirkollisen työn merkityksen ja arvon. Kun täällä kasvatuksensa saanut nuoriso liittyy mukaan joukkoina, silloin voidaan toivoa seurakunnallisen työn jatkuvaa eteenpäinmenoa.

Suomi-Opisto, Am. suomalaisten ainoa korkeampi oppilaitos on saanut osakseen lisääntyvää kannatusta ja oppilasmäärä vain kasvaa pula-ajastakin huolimatta. Vaikka opetus Opistolla jo olojen pakoittamana tapahtuikin suurelta osalta englanninkielellä, kuuluu sen oppiaineisiin edelleenkin suomenkieli ja uskonto. Se vaalii osaltaan — vaikuttavalta osalta — suomenkielen ja uskonnon säilymistä Amerikan suomalaisten keskuudessa. Opiston saama aineellinen kannatus on myöskin ollut hyvä. Kansalaiset alkavat entistä huomattavammin käsittämään oman kansallisen oppilaitoksensa merkityksen.

Kalevaisten, Kalevan Ritarien ja Kalevan Naisten työ on jatkunut edistyksen merkeissä. Näiden järjestöjen toiminta kansallisessa merkityksessä on aivan erikoisemmin arvokasta ja kunnioitettavaa. Se on kauas tulevaisuuteen vaikuttavaa vaatimatointa rakkautta työtä.

Nuoriso Kalevaisten työ leviää säännöllisesti. Uusia osastoja on perustettu eri valtioissa idästä länteen

asti ja monet nuoret ovat suuresti kiintyneet työhönsä oman kansansa hyväksi. Valistunut ja hyvän koulukasvatuksen saanut nuorisomme voi saada paljon aikaan kansansa ja kansallisten harrastustemme tunnetuksi tekemisessä muiden kansallisuuksien kesken. Viime kesänä järjestettiin Kalevaisten toimesta nuorisokursseja m.m. Massiin, Michiganissa ja Kaleva-saarelle Evelethin lähellä täällä Minnesotassa. Michiganissa olivat kurssit laatuun ensimmäiset ja onnistuivat kaikin puolin hyvin. Minnesotassa järjestetyillä kursseilla oli oppilasmäärä suurempi kuin edellisenä vuotena, toteten kurssien lisääntyvää kannatusta. Kurssit onnistuivat hyvin. Siellä saatu opetus ja luennot valaisivat Amerikan suomalaiselle nuorisolle kansallista merkitystään ja selvisi heille kansallisten pyrintöjen ja perintöjen laatu, joiden edelleen valvominen kuuluu heille itselleen ja ovat he velvolliset siitä myöskin huoltamaan.

Raittiustyö on virkistynyt takavuosien lamaannuksesta uuteen ripeään toimintaan. S. K. R. V. S. piti 47:n vuosikokouksensa ja juhlan Crystal Fallsissa, Mich. viime kesäkuussa. Kokous oli innoittava ja juhla arvokas ja kohottava. Paikalliset seurat toimivat nykyään innokkaasti ja niiden jäsenluku lisääntyy. Minnesotan Raittiusliiton toimesta on kuluneen vuoden aikana perustettu useita uusia seuroja jatkuen Liiton ja paikallisseurojen toiminta edistyksen ja kasvun merkeissä. Liiton vuosikokous ja juhla Cromwellissa, Minn. oli hyvin onnistunut. Ohio, Pa. ja W. Va. Raittiusliitto piti kokouksensa ja juhlaansa Ashtabula Harborissa, Ohio, muodostuen siitä suuremmoinen ja innoittava tilaisuus. Idän valtioissa toimii raittiusväki taas entistä virkeämmin ja Illinoisissa jatkuu toiminta ripeänä ja elonvoimaisena. Raittius työ ja raittiusliike elää parhaillaan uudessa nousukaudessa kansalaisten alkaessa entistä suuremmassa määrässä käsittämään väkijuomien ta-

holta uhkaavan turmion ja raittiustyön tärkeyden.

Pohjois-Minnesotan suuret juhannusjuhlat vietettiin viime kesänä New York Millsissä. Tuhatlukuisina kokoontui suomalainen väestö viettämään keskikesän suurta juhlaa ja virkistämään valoisassa Pohjolassa vietettyjen juhannusjuhlien muistoja.

Vuorovaikutus Amerikan suomalaisten ja Suomen välillä on jatkunut vilkkaana. Kesän aikana vieraili tuhansia Amerikan suomalaisia, joukossa paljon täällä maassa syntyneitä nuoria, vanhassa kotimaassa, Suomessa. Nämä vuotuiset vierailumatkat ovat muodostuneet oikeiksi pyhiinvaellusretkiksi Suomessa syntyneille ja kasvaneille. On saatu vuosikymmenien eron jälkeen tavata omaisia ja ystäviä ja uudistaa lapsuus- ja nuoruusajan ihania muistoja. Amerikassa syntyneet kansamme lapset ovat poikkeuksetta kovasti ihastuneet kauniiseen Suomeen ja sen ystävällisiin ihmisiin. Sellainen lämmittää ja kiinnittää nuorisomme isien maahan ja herättää yhä useamassa heissä halun tehdä vierailumatka isän ja äidin muistoissaan palvomaan kauniiseen Suomeen.

Suomesta käsin muistetaan myöskin meitä kaukana eläviä vierailu- ja tervehdysmatkojen muodossa. Monia puhujia ja luennoitsijoita on käynyt viime vuodenkin aikana keskuudessamme tervehtimässä meitä "merentakaisia." Neiti Nina Stranberg teki laajalle ulettuvan luentomatkan, etupäässä kylläkin amerikalaisen väestön keskuuteen, mutta vieraili myöskin monilla valtavimmilla suomalaisasutuksilla selvittäen puhein ja kuvin Suomea, suomalaisten oloja ja elämää. Tämä luentomatka oli erikoisemmin arvokasta ja tuloksellistakin mainostusta Suomelle ja samalla saivat Amerikan suomalaiset aivan viimekäden terveiset entisestä kotimaastaan. — Neiti Stranberg on saapunut jo toiselle luentomatkalleen Amerikkaan, liikkuen tätä kirjoitettaessa parhaillaan keskuudessamme.

Suomen kansan kirkon ja sen eri toimihaarojen puolesta on niinikään muistettu jatkuvasti meitä täällä "suuressa lännessä" asuvia. Vuoden 1934 huh-tikuussa saapui keskuuteemme Suomen kansan kirkon pappi, herännäisiin lukeutuva rovasti Arvi Malmivaara, liikkuen useiden kuukausien ajan Amerikan suomalaisten keskuudessa idän, keski- ja pohjoisvaltioissa.

Viime kesän aikana on saapunut lisäksi useita laesdatiolaiseen suuntaan lukeutuvia saarnamiehiä Suomesta, tehden laajoja saarnamatkoja keskuudessamme. Syyspuolella kesää saapui m.m. Suomen valtiopäivämies, eduskunnan jsen Sakari Ainali saarnamatkalle Amerikan suomalaisten keskuuteen. Hän toimi keskuudessamme useiden kuukausien ajan, uletuttaen matkansa äärimmäisestä idästä äärimmäiseen länteen asti.

Opin teillä ovat suomalaiset nuoret saavuttaneet kuluneen vuoden aikana huomattavia tuloksia. Pastori Viljo Nikander vihittiin viime kesänä filosofian tohtoriksi. Toiset ovat saavuttaneet tunnustusta sanomalehtimaailmassa kirjoitustensa kautta. Ja yleensä alkaa suomalaisia olla ja monilla elämän eri aloilla, kuten liitto- ja valtiohallitusten virastoissa y.m. huomattavissa toimissa.

Poliittisella alallakin alkavat kansalaisemme kunnostautumaan. Minnesotassa on m.m. suomalaissyntyinen valtiosenaattorina ja eri kauntien, kaupunkien, townshipien y.m. viroissa on lukuisasti suomalaisia näissä keski- ja pohjoisvaltioissa.

Urheilussa, kestävyyttä kysyvässä ottelussa ovat kansalaisemme jatkuvasti kunnostautuneet, ollen sillä alalla johtavia tekijöitä. Viime kesän aikana voitti tri Arne L. Suominen 94 mailin kilpailun Chicagosta Milwaukeeeseen ajalla 18 t. ja 41 minuuttia. Hän rikkoi entisen ennätyksen melkein tunnilla.

Osuustoimintaliike, joka on Amerikan suomalaisten

keskuudessa kehittynyt melkoisen laajaksi ja merkitykselliseksi toiminnaksi, on kuluneen vuoden aikana saavuttanut uusia ennätyksiä. Uusia osuusliikkeitä on perustettu ja ennestään toiminnassa olleet ovat edistyneet entistä suuremmassa määrässä. Keskus-ousliike, jonka liikepaikka sijaitsee Superiorissa, Wis., on edistynyt odottamattoman hyvin. Liikevaihto ja liikevoitto on suurempi kuin edellisinä vuosina ja liikkeen yhä laajetessa hankittiin liikkeelle uusi ja kaikinpuolin ajanmukainen liiketalo, jossa säännöllisesti paisuvaa liikettä voidaan entistä tehokkaammin viedä eteenpäin ja tarjota asiakkaille yhä täydellisempää ja tyydyttävämpää palvelusta.

Amerikan suomalaiset ovat sivuuttaneet kuluneen vuoden edistyksen ja eteenpäinmenen merkeissä henkisesti ja taloudellisesti. Uudelle vuodelle siirrymme toivorikkain ja rohkein mielin. Parhain menestys seuratkoon pyrkimyksiämme, henkisiä ja taloudellisia alkaneen vuoden varrella.

J. L. O.

Rannoilla vierasten vetten

Syttyvi tähdet tummaan iltaan,
kuumeinen hyörinä hiljentyy.
Muistelot kulkevi merien taakse,
silmä kuin salaa kyyneltty.

Siellä on kaikki lapsuusmuistot,
joille sä kerran uskosi loit.
Jolloin sä ääressä paimensauhuin
pilvilinnoista unelmoit.

Löydätkö täällä sen samaisen uskon
keskellä touhujen arkisien?
Voisitko samaiset haavehet elää
rannoilla vesien vierahien?

— Poies on kaikkonut pilvilinnat,
häipynyt paimensauhut jo on.
Siniset järvet ja huokaavat salot
vaan joskus saat iltojen pimentohon.

Ja paljon muuta niin rakasta, hellää —
pienoinen pirtti ja kukkamaa.
Ja kaikista kallein — kotiranta
ja kaksihankaset teloillaan.

Ne saapuvat luoksesi — silloin tällöin,
niitä ei ole muuttanut vuodetkaan.
Ne kertovat tuikkeesta tummain iltain
niin monta — niin kaunista tarinaa.

Matti Antila.

Aleksis Kivi

Suomen kansa vietti lokak. 10 p. viime vuonna kansallisen sivistyselämänsä suurta juhlaa, Aleksis Kiven syntymän satavuotismuistoa.

Lokakuun 10 on häiriintymättömästi kansamme kaikkien kerroksien yhteinen juhla, sillä Kivi puhuu meille kaikille yhtä lämmittävästi, ja hän viitto meille jokaiselle yhtäläisellä rakkauden tietä elämänvaloon. Aleksis Kivi oli kansallinen, suomalaisen elämäntunteet kirkastunut edustaja, joka siivilöi kansallistunnon puhtaaksi ja jaloksi. Hän oli Suomen kansanluonteen syvälinen tulkki. Ahtaiden olojen puristuksissa hän oli väkevä, vapautunut runoilija, joka luomiinsa valoi ytimekästä, suomalaissävyltä huumoria. Aleksis Kivi oli terve ja väkevä runoilijahenki, jonka elämäntyössä vaihtelevat tunneherkkyys ja voima, rauha ja intomielisyys rikkaan mielikuvituksen värittämässä vivahteellisuudessaan. Hän on meille äidinrakkauden, lapsenomaisuuden, miehekkyyden ja luonnoihailun sanansaattaja.

Aleksis Kivi oli yksinkertaisen siveellisen maailmankatsomuksen harrashenkinen julistaja, joka opettaa meitä pyrkimään rakentavaan työhön ja valoon. Hän oli valon lapsi. Hän rakasti koko herkän sydämensä voimalla ihmistä, ja ennenkaikkea suomalaista ihmistä. Hän ihaili tämän kansan perusolemusta ja julisti nerollisesti ihmisyyden korkeata sanomaa.

Ilolla ja ylpeydellä voimme hänen rakasta ja suurta muistoaan viettää mielemme valoksi.

ALEKSIS KIVI

Aleksis Kiven syntymän 100-vuotispäivänä

Sinä astuit Jumalan vuoren juureen,
pyhän Hoorebin luo, jossa pensas paloi,
ja puhkesi ihmettelyyn suureen:
— Se ei kulu, ei pensas tulessa kuole, —
miks' ei sitä poroksi liekit nuole?
Yli tienoon se oudon välkkeen valoi.

Sinä äänen Jumalan suusta kuulit:
— Nyt kenkäsi riisu, tää pyhää on maata!
Jopin arvoton sinne olevas luulit,
sinä pelkäsit katsoa kasvoja Herran;
mut tiesit: ne olen näkevä kerran —
hänen katsettaan en välttää saata.

Teit nöyrästi Jumalan tahdon mukaan —
sinä kenkäsi riisuit hetkenä tuona.
Sait osakses enemmän kuin sai kukaan:
näit luvatus maan, sen onnen ja ihmeen,
ja ihana siunaus tavalla vihmeen
satoi ylitses palavan pensaän luona.

Koko elämän rikkaus sielussasi
sinä palvelit Taidetta, Herraas ylhää
Oli ihmeitä täynnä maillmasi:
oli kukkeus rinteiden, huurut soiden,
valot vuorilla, lieskat aarnioiden,
oli laakson polkuja, tietä jylhää.

Sinä kärsit, tuli sun sieluas nuoli;
mut karstaksi mitään ei palanut siitä —
vain henkesi asunto, ruumis, kuoli.
Nyt Hoorebin vuorella liekkiä meille
olet, oppaana Kauneuden ikiteille
Olet Jumalan tulilla, ruotkit niitä.

Arvo Suominen.

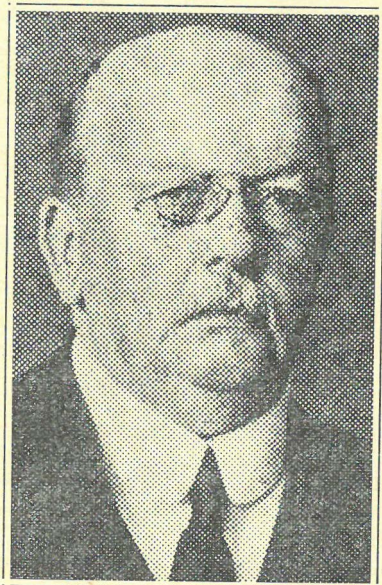

NOUSIAISTEN KIRKKO

Nousiaisten seurakunnan kirkko on muutamien tietojen mukaan rakennettu P. Henrikin aikana, toisten tietojen mukaan v. 1230. Piispa Henrikin luut siirrettiin 1300 Turun tuomiokirkkoon, jossa niitä säilytettiin kallisarvoisessa pyhimyslippaassa. "Ison vihan" aikana raakakäyttönsä kreivi Douglas otti lippaan luineen. Minne ne joutuivat, ei tiedetä. — Piispa Johannes Petri hankki 1370 Nousiaisten kirkkoon tunnetun P. Henrikin sarkofaagin, joka v. 1440 varustettiin koristuksilla, metallilevyillä sivuihin ja kanteen, mitkä sisältävät erittäin taitavasti tehtyjä kuvia Henrikin elämästä. Tämä sarkofaagi, josta on jäljennös kansallismuseossa Helsingissä, on ehkä maamme arvokkain muinaismuisto.

Suomen arkkipiispa Lauri J. Ingman

Raskas suru kohtasi Suomen kirkkoa ja koko maata arkkipiispa Lauri J. Ingmanin kuoleman kautta. Arkkipiispa Ingman kuoli kodissaan, Turun arkkipiispan talossa lokak. 25 p. vuonna 1934.

Arkkipiispa Ingman oli kaikkein tunnetuimpia ja arvovaltaisimpia julkisuuden miehiämme, jonka elämäntyö oli harvinaisen monipuolinen ja painava. Hän oli todellinen persoonallisuus, suuri ja kauaksi nä-

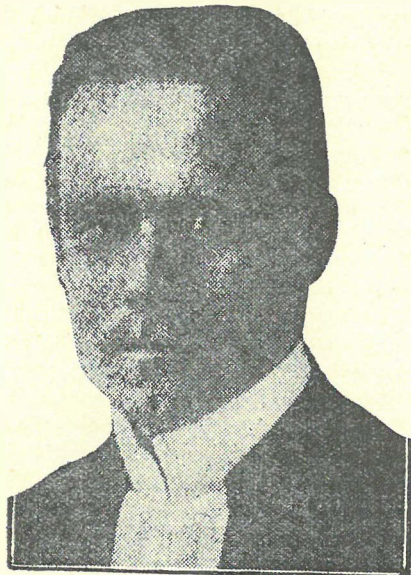
kevä. Lauri Ingman oli syntynyt v. 1868 Teuvalla pohjalaisesta pappissuvusta. Valmistuttuaan maisteriksi, papiksi, teol. kandidaatiksi ja teol. tohtoriksi, toimi hän opettajana eri kouluissa sekä aikaisemmin pappistoimissa. V. 1916 nimitettiin Ingman käytännöllisen teologian professoriksi, jota virkaa hoiti arkkipiispaksi nimitykseensä asti, vuoteen 1930, suorittaen nuoremman pappispolvemme kasvattamisessa harvinaisen ansiokkaan päivätyön. Hänen kirjallinen työnsä niin tieteen kuin käytännöllisenkin elämän alalla on sangen laaja.

Lauri Ingman oli pitkät ajat johtavimpia politiikkojamme, ollen jo säätyvaltiopäivillä mukana ja myöhemmin yksikamarisessa eduskunnassa pitkät ajat, toimien eduskunnan puhemiehenäkin, hallituksen jäsenenä, opetusministerinä ja pääministerinä. Hän oli politiikkonakin päättään pitempi muita, vankka ja kunnioitusta herättävä, sanavalmis ja huumorintajuinen, jonka puheita aina kuunneltiin ja jonka harvinaisen tietorikkaus ja asiallisuus herätti arvontoa vastustajienkin piirissä. Kans. Kokoomuspuolueen edustajana valtiopäivillä suoritti hän työn, johon vain harvat pystyvät. Lauri Ingmanin terävät kirjoitukset U. Suomessa y. m. lehdissä herättivät mielenkiintoa ja niitä luettiin kaikissa piireissä. Lauri Ingmannin veroisia valtiomiehiä on meillä harvoin ollut. Eduskuntamme menettikin hänessä mielenkiintoisimman persoonallisuutensa kun hän arkkipiispaksi tultuaan vetäytyi sivuun valtiollisesta elämästä. Arkkipiispanakin hänen suuri oppineisuutensa, vankkumaton periaateuskollisuutensa ja huoli kirkon parhaasta sekä kansamme ja sen nuorison hengellisen elämän elvyttämisestä ansaitsee vilpittömän tunnustuksen.

Suomen kansa on Lauri Ingmanissa menettänyt jalon isänmaanystävän ja kirkkomme suuren ylipaimenensa.

Arkkipiispan vaali Suomessa

Arkkipiispan vaalit toimitettiin Suomessa jouluk. 1 p. Arkkihiippakunnan papit kokoontuivat klo 12 päivällä rovastikunnittain lääninrovastin luo vaalia suorittamaan. Tämän lisäksi ottivat äänestykseen

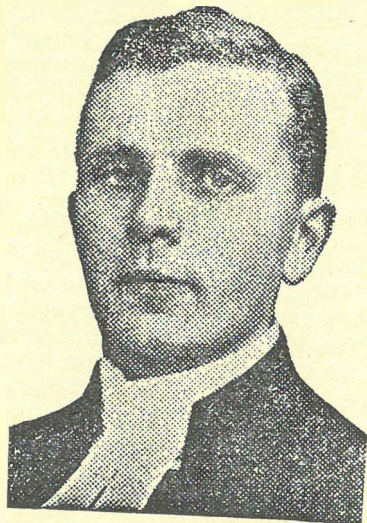
Tuomiorovasti Einar Fredrik Napoleon Candolin.

osaa Turun, Tampereen, Oulun, Viipurin ja Porvoon tuomiokapitulien jäsenet. Turun tuomiokapitulien jäsenten äänet lasketaan vasta sitten kun vaalin tulokset ovat saapuneet tuomiokapituliin. Kukin vaaliin osaa ottanut sai äänestää kolmea ehdokasta ja muodostui vaali erikoisen jännittäväksi, sillä ensim-

mäisten tietojen mukaan johti vaalissa Viipurin hiippakunnan piispa Erkki Kaila. Lopullisten tulosten ollessa sisällä, nousi Candolinin äänimäärä 156, Kailan 147 ja piispa Aleksii Lehtosen 90:neen.

Ehdolle asetetaan kolme vaalissa enimmän ääniä saanutta ja ehdollepano lähetetään valtioneuvostoon, missä se esitellään tasavallan presidentille. Presidentti sitten nimittää ehdollepannuista uuden arkkipiispan, tavallisesti suurimman äänimäärän saaneen. Nimitys tapahtuu tavallisessa järjestyksessä noin kolmisen viikkoa vaalien jälkeen.

Tuomiorovasti Einar Fredrik Napoleon Candolin on syntynyt Ullavalla tammikuun 1 p:nä 1869, tuli ylioppilaaksi 1888, fil. kandid. tutkinnon 1898. Hän on tehnyt useita opinto- ja tutkimusmatkoja Ruotsiin, Saksaan, Italiaan ja Englantiin. Tuomiorovasti Candolin on toiminut uskonnon opettajana Helsingissä, Kuopion lyseossa ja Turun suomalaisessa lyseossa sekä viimeksimainitun koulun rehtorina kymmenkunta vuotta. Tuomiorovastina hän on ollut vuodesta 1920 lähtien. Hän on kuulunut Turun kaupungin valtuustoon vuodesta 1910 lähtien ja sen puheenjohtajana vuodesta 1918. Edelleen hän on Turun kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston jäsen y. m. monissa luottamustoimissa. Hän on julkaissut Lutherin Vähän Katekismuksen kolmannen uskonnokappaleen katekeettillinen käsittelemäinen-nimisen tutkielman.

PIISPA ALEKSI LEHTONEN.

Piispanvaalissa sai enimmän ääniä Helsingin yliopiston käytännöllisen jumaluusopin professori, teologian tohtori Aleksis Lehtonen ja nimitti Suomen tasavallan presidentti hänet Tampereen hiippakunnan piispaksi. Uusi piispa astui virkaansa maaliskuun 1 p:nä 1934.

Hiljaisuus on Jumalan vastaanottohuone

Varaa itsellesi hetkinen päivästäsi ja anna silloin kaiken sisimmässäsi hiljentyä, kuin odottaisit saavasi kuulla kaunista soittoa. Sano Hänelle, jota etsit, että istut hiljaa, koska haluat vapautua maailman melskeestä ja omista maallisista mietteistäsi, nöyränä pyytääksesi Häntä puhumaan kanssasi hengen kieltä. Jumalasta on mieluista, että sisimmässämme hälinä hiljenee, ja että me sielun silmin katsohdamme ylös Häneen. Silloin Hän tahtoo meitä siunata. Ja kun Hän sinua siunaa, niin Hän tahtoo ja voi antaa ylivuotavan siunauksen.

“Ole hiljaa Herran edessä ja odota Häntä.”

“Ainoastaan Jumalaa sieluni hiljaa vartoo.”

“Jotka katsovat ylös Sinuun kirkastuvat ilosta.”

“Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimessa, muutamme saman kuvan kaltaiseksi kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin vain voi muuttaa Herra, joka on Henki.”

(E. G—tz)

Amerikassa vieraileva suomalainen valtiopäivämies

Suomen eduskunnan jäsen Sakari Ainali Himangalta, Vaasan läänistä, saapui saarnamatkalle Amerikan suomalaisten keskuuteen kolmisen kuukautta

Sakari Ainali.

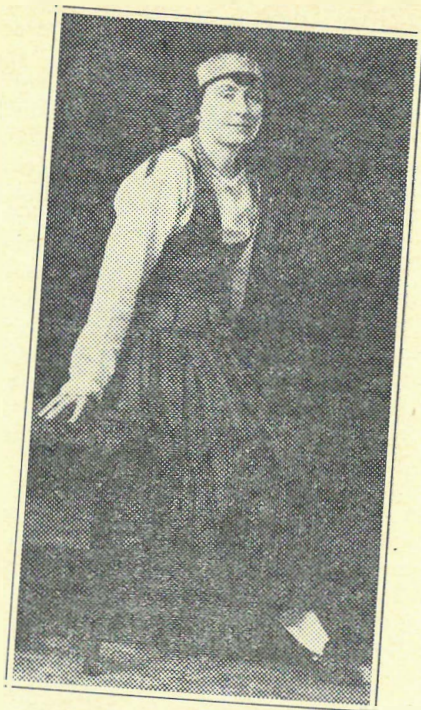
takaperin eli syyskuussa viime vuonna, liikkuen täällä ap. lut. uskonsuuntaan lukeutuvien keskuudessa. Herra Ainali tulee liikkumaan miltei kaikissa valtioissa Amerikassa, joissa suomalaisia asustaa, ulet-

tuen saarnamatka Atlantin rannikolta idän-, keski- ja pohjoisvaltioiden kautta aina äärimmäiseen länteen Tyynenmeren rannikolle asti. Matkallaan tulee herra Ainali viipymään ensi kesään asti, jolloin palaa takaisin kotimaahan. — Herra Ainali on edustanut piiriään eduskunnassa kolme eri kertaa.

Herra Ainali on ollut aikaisemmin Amerikassa yli 30 vuotta sitten, viipyen täällä noin 8 vuotta, joten hän tuntee meidän Amerikan suomalaisten silloin verrattain alkeellista elämää ja voi vertailla sitä nykyisiin jo melkoisessa määrässä vakiintuneisiin oloihin. Herra Ainalin mielestä ovat olosuhteet ja toimeentulo Amerikan suomalaisten keskuudessa suuresti edistynyt näiden yli kolmen vuosikymmenen kuluessa, jotka on kulunut siitä kun hän on liikkunut ja toiminut täällä.

Matkamies tuo terveiset kaukaisesta kotimaasta ja erikoisestikin sen kristikansalta.

Tällaiset vierailu- ja tervehdysmatkat ylläpitävät niitä siteitä, jotka niin läheisesti kiinnittävät kotimaassa asuvat ja täällä Amerikassa elävät kansalaiset toisiinsa ja niiden avulla ylläpidetään sitä keskinäistä yhteyttä, joka tulee toivottavasti jatkumaan kauan tulevaisuuteen.

MAYORIE EDGAS
Mayorie Edgas

Tutkittuani kansanlauluja useitten vuosien aikana, aloin 1927 kerätä lauluja pohj. Minnesotasta ja ensi kerran sain silloin tilaisuuden kuulla laulettavan suomalaisia kansanlauluja. Se tapahtui Wintonissa, Minn., joss rouvat Leino ja Särkipato Elystä, Minn., autoivat erästä pientä partiotyttöryhmää, jotka koontuivat koulussa, muistelemaan lauluja, joita olivat oppineet kodeissaan, ja laulamaan niitä minulle.

Rouva Särkipadon viululla säestäessä he lauloivat ohjelman, jonka aioimme esittää Elyssä seuraavalla viikolla. Olin niin ihastunut lauluihin "Kalliolle, kukkulalle", "O! kaunis kesä-ilta", "Ainoa olen talon tyttö" ja "Kukkuu kukkuu, kaukana kukkuu", että halusin kuulla enemmän. Kun sitten myöhemmin kävin Elyssä, niin edellämäinitsemani rouvat ja eräät toisetkin ystävälliset henkilöt tutustuttivat minua hyvin moneen erilaiseen lauluun, joista aivan erikoisen mielenkiintoinen oli ballaadi "Velisurmaaja." Sama aihe on tunnettu erilaisilla sävelillä laulettuna myöskin Skotlannissa ja Englannissa, vieläpä Amerikan eteläisillä vuoristoseuduillakin "Edward"-nimisenä ja Ruotsissa "Sven in Rosengård" nimellä. Mielestäni suomalainen sävel oli kaikista kaunein, ja huomattessani sen niin yleisesti tunnetuksi pohj. Minnesotassa sain erittäin hyvän käsityksen seudun suomalaisista, jotka ovat säilyttäneet tuon vanhan ja kauniin ballaadin muistissaan. Ottaessani kokoelmiani "Velisurmaajan" eri säkeistöt (niitä on kaikkiaan kaksikymmentä, joista seitsemän tai kahdeksan tunnetaan parhaiten) minua erikoisesti miellytti suomenkielen kauneus ja toivoin saavani sitä myöhemmin opiskella voidakseni sitten itse kääntää englanninkielelle kuulemiani lauluja. Tämä ei kuitenkaan voinut tapahtua ennenkuin 1932, sillä talven ajan 1929-30-31 vietin Idässä luennoiden ja valmistaa kansanlaulukirjaani lapsille, mutta sen jälkeen olen opiskellut kieltä ja toivon vielä joskus voivani lukea Kalevalaa, jonka englantilaiseen käännökseen olen tutustunut, sen omalla kielellä.

Viimeisinä parina kolmena vuotena on kansanlaulukeräilyni jatkunut kesäisin ja syksyisin rauta-alueella. Virginiassa on minua siinä auttanut muun muassa pastori Milma Lappala; Chisholmissa rouva Fred Pietilä; Balkanissa neiti Lillian Ahonen ja Mountain Ironissa neiti Elsa Perälä auttaa minua

merkitsemään muistiin lauluja, joita hänen vanhempansa ovat laulaneet ja soittaneet minulle. Olen käynyt Hibbingissä ja Nashwaukissa ensi kerran tänä vuonna ja toivon sieltä saavani useita lauluja. Haluaisin myöskin käydä maanviljelyseuduilla, varsinkin pohj. Minnesotan suomalaisasutuksilla. Arvatenkin voisin sieltä saada vielä useampia lauluja, joita laulettiin erilaisissa toimissa ollen ja joista minulla on vain muutamia esimerkkejä. Keräystyöni ei kuitenkaan rajoitu yksinomaan Minnesotaan, sillä tiedän, että Michiganissa ja Wisconsinissa olisi lauluja saatavissa. Haluaisin saada tietoja mahdollisuuksista siellä, joskin ensi vuoden aikana kohdistankin tutkimukseni vielä Minnesotaan.

Tutkimustyöni ohella olen järjestänyt luento-laulutilaisuuksia, joissa olen esitelmöinyt kansanlaulusta ja laulaen esittänyt niitä. Olen alkanut liittää jokaiseen ohjelmaani muutamia suomalaisia kansanlauluja. Yleisöä on erikoisesti miellyttänyt "Lauantaki-ilta", "Läksin minä kesäyönä käymään", "Velisurmaaja", (jonka laulun aina laulan rinnastaen sitä samanaiheisiin muunkielisiin lauluihin) ja eräs venelaulu, joka täällä ei näy olevan varsin yleinen, nim. "Keskellä lahtea laineet käy." Keväällä 1934 sain rouva Hilikka Salmisen välityksellä Suomesta värikään ja kauniin kansallispuvun, jota nyt käytän esittäessäni suomalaisia kansanlauluja. Onpa minulla virsutkin, jotka minulle koivunkuoresta valmisti wintonilainen rouva Laitinen.

Noin parin vuoden sisällä toivon voivani julkaista kokoelmani, käännettyinä ja nuotteineen, kirjana, niin että Minnesota voi olla ylpeä vanhoista kauniista lauluistaan ja suomalaiset osuudestaan niihin. Ne ovat juuri sellaisia lauluja, jotka soveltuvat meidän pohjoisille seuduillemme. Niiden iloinen sävel karkeoi kuin pienten järvien laineet, kun taas niiden surumielisillä sävelillä on mäntymetsien yleveyden

leima. Kuka näitä lauluja laulaneekin — ja missä tahansa niitä laulettanee — niin ne johtavat mieleen kiviset metsäaukeamat, tai mökin nurkalla kasvavan pihlajan, haavan lehtien suhinan tuulessa ja tuntee kaskan hajun auringon maille mennessä. Ne herättävät ajattelemaan Hauptmannin tavoin hänen antaessaan näytelmässään "Uponnut kello" erään henkilön lausua: "Olen nähnyt kauniin, viheriän saaren, jossa koivu taiputtaa oksiaan.

Lahjoja Suomesta

Miten tuuli ulvookaan tänä iltana! Minkälainen aaltojen pauhu kantautuu järveltä! Mutta lampun miellyttävä valo ja uunissa räiskyvä tuli houkuttelee minua avaamaan suomalaisen aarrearkkuni, joka on täynnä unohtumattomia lahjoja, joita on kertynyt kahden matkani varrella, jotka olen tehnyt tuohon vieraanvaraiseen maahan.

Kuvittelen, että tänä iltana kaikki Siirtokansan Kalenterin lukijat ovat luonani ja että me yhdessä katselemme näitä lahjoja. Eräitä niistä ovat arvovaltaiset henkilöt lahjoittaneet, ja eräitä taas aivan vaatimattomissa oloissa eläjät, mutta molemmissa tapauksissa on lahjaa rikastuttanut sama henki.

Nyt avaan aarrearkkuni. Tuossa ne nyt ovat, eivät järjestyksessä jalokivien lailla rasiassa, vaan mullin mailin, jokainen vaatii huomiota osakseen.

Miten monta kahvikuppia herkullisten leivosten ja hauskan keskustelun kera liittyykään näihin esineisiin. Mutta me emme nyt tänä iltana siihen pyhädy, sillä jokaisellahan meistä on sellaisia lahjoja arkussaan.

Mutta sallikaa minun näyttää teille muuan, jolla on ruiskukan siniväri, Suistamon lasten silmien sini. Karjalan ihanat laulut, maaseudun lasten lapsellisen vihkeät äänet.

Ja tässä on suuri aarre, Suomen ulkoasiain ministeristöltä vapaalippu valtion rautateillä Porvooseen, Punkaharjulle, Savonlinnaa, Kuopioon, Turkuun ja Tampereelle kesällä 1930.

Ja mikä on tuo pieni välkkyvä lahja? Pieni, kaunis karjalainen kansanlaulu, jonka Korhosen emäntä Tolvajärven majatalossa lahjoitti minulle lähtiessään sieltä viime heinäkuussa. Ja tässä on lahja, joka täyttää huoneeni koivun ja kielon tuoksulla ja siihen liittyy ensimmäinen kokemukseni juhanussaunasta. Ja tässä eräs, joka täyttää ilman musiikilla, kutsu Helsingin oopperan näytäntöihin syyskuun ajalla 1930. Niin, ja tässä eräs, värikäs kuin sateenkaari, koristeltu kuin sampo, säteilevä sunnuntaiamu, jonka vietin hauska seurassa Helsingin liepeellä sijaitsevalla äskenvalmistuneella uimarannalla, kirjavien aurinkovarjojen alla kahvia nauttien iloisten kylpijöitten ympäröimänä.

Tuolla nurkassa on jotain, joka välkky kuin helmi. Kukaan ei voi arvata, mitä se on. Se on hyvin pieni, ja kuitenkin niin arvokas! Minun täytyy siitä kertoa.

Rouva ja herra Jorma Pohjanpalo Suistamolla kutsuivat minut ajelulle tervehtimään Maria Misukkaa, erästä niistä harvoista itkijänaisista, joita vielä on elossa. Maria Misukka lauloi meille, itki meille ja leipoi meille keitinpiiraan, johon hän lauloi laulun. Ja saneli meille taikoja. Mutta ei siinä kyllin. Hän halusi antaa meille kaikkein kalleinta, mitä hän omisti ja jonka ostaminen kaukana olevasta apteekista oli vaatinut suurta uhrausta hänen puoleltaan, ja se oli ollut ihmelääkettä hänelle ja voisi olla sitä hänen vierailleenkin — kallisarvoisia ruusutippoja.

Toisenkin kultaisen lahjan haluan näyttää, johon liittyy lämmintä ja aina hehkuvaa, se on tasavallan "First Lady" silmien hymy.

Mutta on todellakin mahdotonta päästä aarrearkkuni pohjaan asti. Siellä on vielä monet lahjat Helsingistä, Leppävaarasta, Turusta, Varalasta, Viipurista, Tolvajärveltä, Suojärveltä ja Punkaharjulta. Mutta ennen kuin suljen arkun, niin katsokaahan tätä. Teillä kaikilla on jotain samanlaista, mutta minun on kuitenkin aivan erikoista. Siihen liittyy heinäkuun aurinkoa, suomalaisen isänmaallisuuden väkevyyttä, ja sen henkilön, jonka välityksellä siihen ensikerran tutustuin, neiti Anni Callanin, elävöittävä vilkkautta. Ja kuitenkin se säilyttää yksinkertaisen täydellisyyden ja tyynen vaikutuksensa. Tämä ihanin lahja Suomesta, jonka jokainen voimme omistaa, on keskikesän virsi, "Jo joutui armas aika", joka on maailman kauneinta kirkkomusiikkia. Eikö teistäkin?

Park Point, Lokak. 1934.

Clara Stocker.

Nina Strandberg

Vuosien 1933 ja 1934 vaihteessa esitelmöi Amerikassa neiti Nina Strandberg Helsingistä. Hänen tehtävänään oli amerikalaisissa piireissä tehdä Suomi tunnetuksi matkailumaana.

Kaikkialla, missä neiti Strandberg esitelmöi, puhuttiin ja lehdissä kirjoitettiin Suomesta ja Amerikan suhtautumisesta Suomeen ja sen kansaan niin-

MIS. NINA STRANDBERG

kuin välimatka näiden maiden välillä olisi vilme aikoina paljon lyhentynyt, niin että välillä olevat meret ja mantereet eivät estä kurottamasta kättä toisilleen. Lämpimästi todettiin, että on olemassa paljon yhteisiä asioita, taloudellisia ja sivistyksellisiä, jotka liittävät Amerikan ja Suomen yhä lähemmiksi toisiaan, että monet pyrkimykset ovat yhteisiä, että pieni pohjoinen Suomi ja suuri Amerika tarvitsevat toisiaan.

Neiti Strandberg toi pohjoisen syntymämaamme tuhansille jopa kymmenille tuhansille amerikalaisille läheltä nähtäväksi ja ihailtavaksi kuvin ja sanoin

lahjakkaalla ja sympaattisella tavallaan.

Suomen hyväntahdon sanansaattajana ottivat amerikalaiset neiti Strandbergin vastaan avosylin, portit ja veräjät olivat hänelle avoinna kaikkialla. Satakunta esitelmätilaisuutta yliopistopiireissä, kouluissa, klubeissa ja muissa kulttuuripiireissä oli hänelle järjestetty.

Tämän erikoisesti amerikalaisiin kohdistetun työkentelynsä ohella esitelmöi neiti Strandberg myöskin suomalaisille herättäen heissäkin matkustushalun vanhaan kotimaahan, jonka saavutuksia hän niin kauniisti sanoin ja kuvin selosti. Tänä talvena tulee neiti Strandberg taas esitelmöimään täällä. Ja varmaankin ovat ovet auki hänelle, minne hänen matkansa tällä kertaa täällä suuntautuneekin.

Jean Sibelius

Suurtöitä tehnyt on monikin suurmies,
 Moni heistä myöskin synnyt syvät ties
 Monen monta painaa jo unholan yö,
 Toisia kannustaa elämäntyö.

Kleopatran neulakin on mainetta saanut,
 Pyramidein kuulut Faraot on maannut
 Jo vuossadat monet yhtään siirtymättä,
 Moni heidänlaisensa lyö unholle kättä

Raunioissa Partenonin kuuluisuus lepää,
 Eifeltornin heikkoutta kukaan ei epää,
 Pilvien piirtäjät — nerous min loi —
 Kaiken käy samoin — sen syö ruoste ja koi.

Sortuu myös muistopatsas ajan kilpamailla,
 Nimj vain kiertelee mailla vierailta
 Ja Kreikka tai Roma tai New York yksin
 Suurtyönsä tietää vain vajain käsityksin.

Ikuiset kirjat ken kirjottaa taitaa,
 Suuruus sen tunne ei missään raja-aitaa,
 Hänet tuntee kansat ja tunnustuksen antaa,
 Hänen työnsä kiertelevät mailmoiden rantaa.

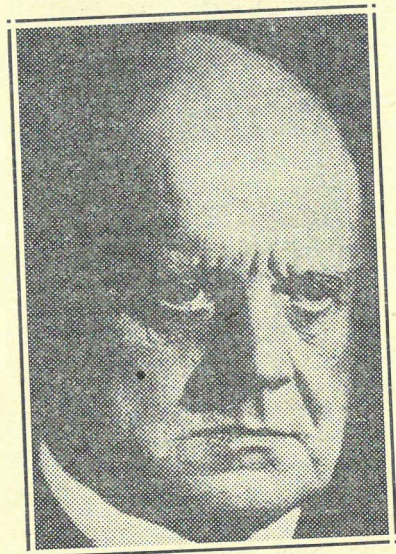
Plato jo haudassaan tuhatvuodet nukkuu,
 Mutta ihme — milloin hänen maineensa hukkuu!
 Monta on miestä hänen arvoistansa muuta,
 Jatka käytti tietojaan — ei metallia, puuta.

Kenpä maineen kilparadan tiedon, taidoin voittaa,
 Hälle ikemainostuskin tinkimättä koittaa.
 Jean Sibelius — yks' oot, kell' on luovan kyvyn mahti,
 Ajastajat maineellesi ompi ikivahti.

Maallesi oot mainioin sä ylpeys ja mainos,
 Korkealle sä veit sen, kun vaakaan panit painos.
 Silloin kansat aattelivat, kuinka maamme voikaan
 Sälyttää niin syvät tiedot yhteen Suomen poikaan.

Kukaan ei voi koristella patsastasi sulle
 Paremmin kuin mainos tekee tunnustetulle —
 Tiedä, että kansakuntain mykkyys sua palvoo,
 Kansojen parhaat ne pyhyttäsi valvoo.
 Los Angeles, Calif.

C. LEO RISSANEN.

JEAN SIBELIUS.

Maailmanmaineen saavuttanut musiikkimestari professori Jean Sibelius täytti joulukuun 8 p. 69 v. Sibeliusista kunnioitettiin merkkipäivänään kaikkialla, niin myös Amerikan suomalaisten keskuudessa. Suomessa on ryhdytty Sibelius-juhlan valmisteluun messitarin 70-vuotis muiston johdosta. Tämä vuosi — 1935 — omistetaan Suomen suuren pojan muistolle.

HILJA HAAHTI.

Viime vuonna (1934) täytti Helsingissä kirjailija Hilja Haahti — rouva Hilja Theodolinda Krohn — 60 vuotta.

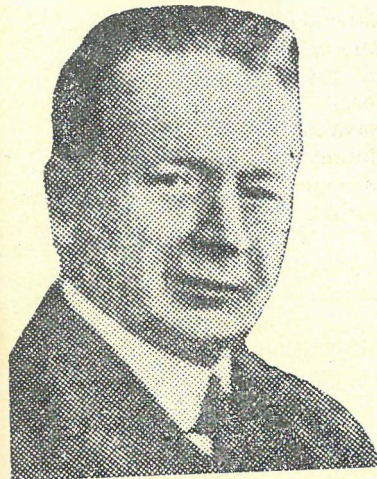
Hilja Haahti on syntynyt Hämeenlinnassa. Ylioppilaaksi tultuaan hän jatkoi opintojaan yliopistossa, suoritti filosofian kandidaattitutkinnon 1902 ja vihittiin maisteriksi 1907, työskenteli joitakuita vuosia opettajana Helsingissä, mutta merkittävimmän päivätyön hän on suorittanut uutterana kirjailijana. Hän on julkaissut runoja, kertomuksia ja romaaneja. Viimemainituista on suurinta huomiota herättänyt "Israelin tyttäret", joka on käännetty useille vieraille kielillekin, ja jonka ensimmäinen painos ilmestyi v. 1903. Hän on julkaissut myöskin useita lastenkirjoja ja tehnyt käännöstyötä.

Kaikissa teoksissaan Hilja Haahti ajaa kristillis-

siveellisen maailmankatsomuksen asiaa. Hartaana soi hänen äänensä, kun hän koettaa teoksissaan ohjata ihmislapsia hyvälle teille. Hempeä ja herkkä on se elämäntunto, joka lainaa sävyn hänen teoksiinsa. Siksi häntä paljon luetaan ja siksi hän on hyvin edustettu Suomen kotien kirjastoissa.

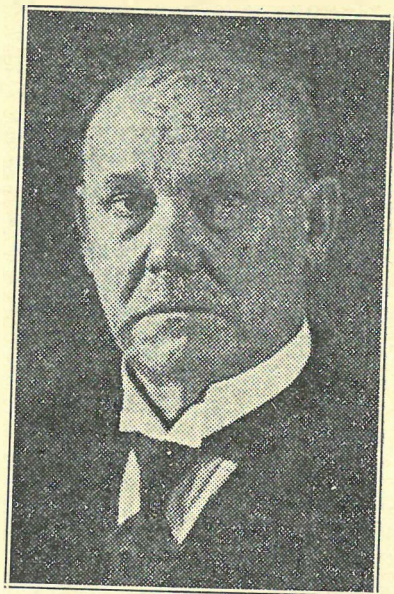
Hilja Haahti perusti aikoinaan kristillisen taide-seuran Kolmisointu ja oli sen sihteerinä siihen saakka kunnes seuran toiminta päättyi. Myöhemmin hän on toiminut Kristillisen taide-seuran puheenjohtajana. Suurtöitä tehnyt on monikin suurmies,

Kirjallisen työnsä kautta on Hilja Haahti tunnettu ja rakastettu laajoissa piireissä Amerikan suomalaistenkin keskuudessa.

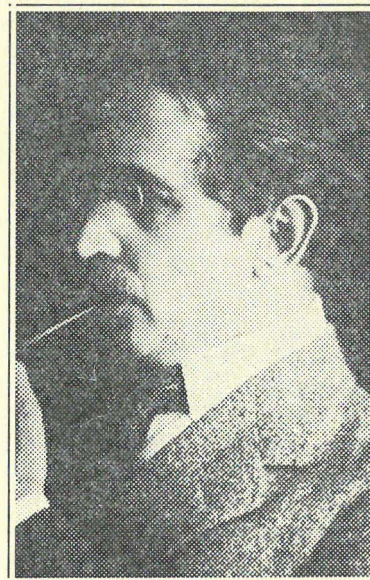
Eliel Saarinen

Maailemanmaineen saavuttanut kansalaisemme prof. Eliel Saarinen, joka on Amerikassa arkkitehtuurin alalla edustanut maatansa ja täällä asuvia kansalaisiaan loistavasti, täytti 60 vuotta elokuussa viime vuonna (1934).

Valtioneuvos E. N. SETÄLÄ.

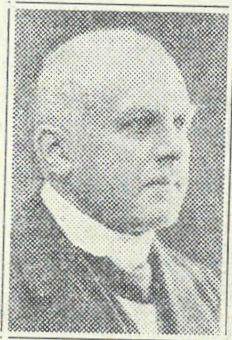
Helmik. 27 p:nä, Kalevalan ilmestymisjuhlan aatopäivänä, viime vuonna täytti professori E. N. Setälä 70 v. "Järvenpään professori" sai merkkipäivänään suurta kunnianosoitusta kautta Suomen maan ja ulkomaillakin. Tasavallan presidentti nimitti hänet merkkipäivänsä johdosta Suomen kansan kunnioituksen osoitukseksi valtioneuvokseksi, joka arvonimi Suomessa ainoastaan harvoille on suotu.

JALMARI FINNE.

Elokuun 11 p. täytti kirjailija Jalmari Finne 60 vuotta. Paitsi romaani-, näytelmä- ja lasten kirjailijana ja teatterin johtajana Jalmari Finne on tullut tunnetuksi sukututkijana. Hänen sukukorttikokoelmansa on erikoisen arvokas ja on ollut ja yhä edelleen on antoisa lähde suku- ja henkilöhistorian tutkimukselle. Ruotsin ritarihuone muun muassa on niiden avulla voinut oikaista eräitä aikaisemmin sukutauluihin pujahtaneita virheitä ja täydentää aukkoja. Suomen asutuksen yleisluettelon alkuunpanijana ja laatijana, joka työ on ainutlaatuinen maailmassa, on Jalmari Finne tehnyt maalleen huomattavaa.

tavan palveluksen. Syntymäpäivänään sai kirjailija Finne työnsä tunnustukseksi tasavallan presidentin suomen Suomen Valkosen Ruusun toisen luokan komentajamerkin.

EDWARD BJÖRKENHEIM.

Maanviljelysneuvos Edward Björkenheim kuolema aiheutti Etelä-Pohjanmaan ja koko Suomen kansan keskuudessa syvää surua. Kuolema vei innokkaan ja väsymättömän raittiustyöntekijän ja samalla uskonnollisen henkilön, sillä maanviljelysneuvos Björkenheim tunnettiin vapaamielisen uskonnollisen työn tekijänä laajoissa piireissä.

Edesmenneen rakkauden ja kaipauksen perusta oli laskettu 40-vuotiselle työlle ennen kaikkea Etelä-Pohjanmaan maanviljelysseuran kautta jokaisen etelä-pohjalaisen kodin hyväksi. Hänen pysyvänä harastuksenaan oli saada jokainen koti Etelä-Pohjanmaalla valistuneeksi, kauniiksi ja hyvinvoivaksi. Edward Björkenheim on nyt pois, mutta hänen muistonsa säilyy eteläpohjanmaalaisten mielissä.

Joulukuun kuudes päivä

Käy kylmä, hyinen talvisää —
maan peittää lumet jäät.
Yöt yhä jatkaa pimeää,
vaan tähtein loisteen näät.
Näin sydäntalven temmellys
on vallassaan, pois viehkeys.

Mutt' vaikka kuinka möyryilee
nyt talven valta näin —
Saa myrskyt, tuiskut turvakseen,
ja tuulet pohjaan päin.
On silti mieli ihmisten
niinkuin ois hetki keväinen.

Mi kumma mielet hohtohon
ja katseet kirkkaaks saa,
vaik' peittää pilvet auringon,
ja varjot isäin maan?
Ei yö, ei kylmä tunnu ei,
tää päivä meiltä unen vei.

Nyt vapauden kellot soi,
on Suomi vapaa maa!
Sen mitä isät unelmoi
nyt lapset omistaa;
ja vainolaisen sorto, murheen ies,
on tieltäs pois nyt Suomen mies.

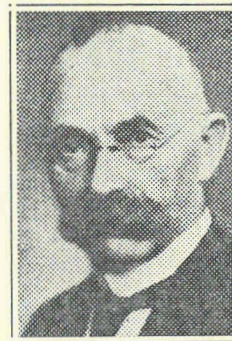
Ja siksi talvi päivällä
on kevään kirkkaus.
Ei mieltä muu nyt lämmitä
Kuin kansan vapaus.
Vuossatain toiveet, unelmat —
nyt, Suomi sulle saapuvat!

Tää kuudes joulukuun se on
 kuin ajan uuden koi —
 Sai Suomen nimen loistohon,
 se uuden uskon toi.
 Joukossa kansain vapaiden,
 on Suomi muiden arvoinen.

Sen vapauden hintana
 on veri kansan tään,
 siks' kuuluu ääni rinnassa,
 kun paljastamme pään:
 Ei kansa unhoon jättää voi,
 sen mitä päivä tämä toi.

Käy vapauden vartioon
 sä Suomen nainen, mies —
 Päin valoon, hengen aurinkoon
 nyt johda vapaa ties.
 Niin silloin armas isänmaa
 sun kauneuttas kukoistaa.

M. E.

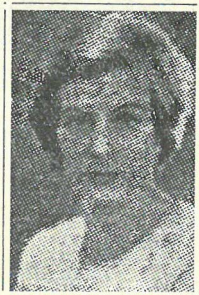
KANSLIANEUUVOS NIILO LIAKKA.

Kanslianeuvos Niilo Liakka on syntynyt Alatorniolla maanvilelijän poikana. Ylioppilaaksi valmistui hän 19-vuotiaana, jatkaen lukujaan ja suorittaen filosofian maisterin tutkinnon 1889. Niilo Liakan elämäntyö on monipuolinen ja antoisa. Kansanvalistajana on hän ottanut osaa kotiopetustyöhön, nuorisotyöhön, kirjastotyöhön, sanomalehtityöhön ja erikoisin antaumuksin raittiustyöhön.

Vv. 1891-92 teki Liakka opintomatkan Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan, perehtyäkseen noiden maiden kansanopisto- ja kansanvalistustyöhön. Ilmajoen kansanopiston johtajana on Liakka toiminut kahteen kertaan, kaikestaan 16 vuotta. Kansanopistokautensa päätyttyä vuonna 1912 siirtyi Liakka kansanvalistusseuran palvelukseen, jossa toiminnassa hän on ollut jatkuvasti ja on vieläkin. Poliittisella alalla on Liakka ollut kansanedustajana ja ministerinä.

Nuorena miehenä heräsi Liakka raittiusasialle, jota hän on sydämenhehkulla edustanut vuosikymmeniä ja yhä edustaa. Kieltolakivuosina toimi Liakka sosialiministeriön raittiusosaston päällikkönä kieltolain toteuttamista ja virallista raittiustyötä ohjaa-

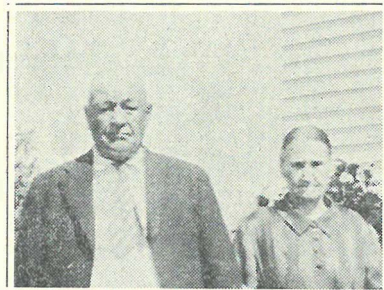
massa. Nuorisotyö on ollut kanslianeuvos Liakan lämpimiä harrastuksia. Hän on toiminut 16 vuotta Suomen Nuorisliiton esimiehenä. Niin monipuolinen ja satoisa kuin kanslianeuvos Liakan kansanvalistustyövainio onkin, on sen yhtenä kauneimmista työn hedelmistä nähtävänä ja tunnettuna tinkimätöin raittiustyö, jota hän edustaa puhujana ja hehkuvin raittiuskirjoituksin. Viime kesäkuun 23 p:nä täytti kanslianeuvos Niilo Liakka 70 vuotta.

MISS EUROPA — ESTER TOIVONEN.

Neiti Ester Toivonen, kirjaltaja ja rouva Toivosen tytär Haminasta, julistettiin viime syyskuussa Hastingissa, Englannissa Europan naisten kauneuskilpailuissa Europan kauneimmaksi naiseksi, Europan kauneuskuningattareksi.

Miss Europa, joka toimii nykyään elokuvafilmissä Suomessa, saapuu ensi kesän aikana Amerikkaan kilpailemaan koko maailman kauneuskuningattaren, Miss Universen arvosta. Meidän suomalaisten toivomus on että hän suoriutuu voittajana tässäkin otelussa. Olisihan vielä edellistä suuremmoisempaa jos suomalainen nainen julistettaisiin maailman kauneimmaksi naiseksi.

JOHN JA MARIA SULIN.

(70 vuotta täyttäneet)

John Sulin, synt. maalisk. 29 p. 1864 ja vaimonsa Maria Josefiina, o. s. Arkola, syntynyt toukokuun 25 p. 1863, kumpikin Ylistarossa, Vaasan läänissä, Suomessa.

Ylistarossa menivät avioliittoon lähes 50 vuotta sitte. John Sulin lähti Amerikkaan vuonna 1886, tullessaan samana vuonna, muutaman kuukauden kiertelyään, Ironwoodiin, Mich. Tänne hän jäi asumaan ja tuotti vaimonsa ja tyttärensä kaksi ja puoli vuotta myöhemmin Suomesta. Kaivannossa hän työskenteli kolmen vuoden ajan, mutta piti, että maan päällä sentään on varmempaa ja osti sitten parihevosen, alkaen halkojen myyntiä y. m., myöhemmin viljellen maata. Noin 25 vuotta on perhe asunut maatilallaan Pohjois-Ironwoodissa.

Ensimmäisen Ironwoodin suomalaisen kirkon perustajia ovat he olleet ja Kansallisseurakunnan jäseniä sen perustamisesta asti.

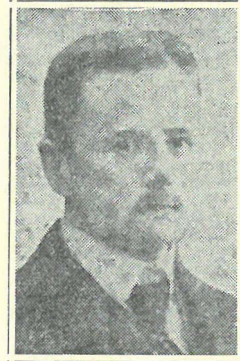
Lapsia on avioliitosta syntynyt yksitoista, joista kuusi elää: Hilja, Mrs. E. J. Korte, Suomessa; John, Port Arthur, Canada; Mamie, Mrs. A. E. Bradley, Minneapolis, Minn.; Fred, Hampton, Conn.; Edward,

Ironwood, Mich., ja Einari, Milwaukee, Wis. Lastenlapsia on seitsemän.

Lastensa hoidossa huolehtivat vanhemmat erikoisesti siitä että suomenkielen oppiminen on välttämätöntä ja sen lukeminen aloitettiin ennenkuin englanninkieliseseen kouluun lapsi joutui, täten antaen hyvän pohjan äidinkielelle, jota sitten jatkettiin sunnuntaikoulussa kunnes rippikoulu oli käyty. Täten juurrutettiin uskonnon tietoa ja äiti vakavalla uskonnollisella elämällään oli esimerkiksi kelpaava ja aina teroitti sen tärkeyttä lapsilleen, jotka nyt ovat hajaantuneet sinne ja tänne.

Herra siunatkoon vanhusten iltahetkiä, sillä he ovat olleet uskollisia heille annetuissa, joskin vaatimattomilta näyttäneissä tehtävissä.

H. K.

TRI PAAVO VIRKKUNEN 60-VUOTIAS

Viime vuonna täytti 60 vuotta tunnettu julkisuuden mies, teol. tri Paavo Virkkunen.

Valmistuttuaan papiksi ja teol. tohtoriksi, antautui tri V. koulualalle ja toimi suomal. norm. lyseon uskonnon yliopettajana ja rehtorina yli 10 vuotta. Ilmajoen kirkkoherrana hän oli 1918—26, jolloin tuli Helsingin etel. suomal. seurak. kirkkoherraksi. Eduskunnan jäsenenä on tri V. ollut v:sta 1913 ja eduskunnan puhemiehenä kuusilla valtiopäivillä, varapuhemiehenä yli 10 kertaa, opetusministerinä 1930—31, kirkolliskokouksen jäsenenä j.n.e. Tri Virkkunen on julkaissut lukuisia uskonnollisia ja kasvatusopillisia kirjoja.

Kokoomuspuolueen puoluevaltuuskunnan jäsenenä ja puheenjohtajana on tri Virkkunen tehnyt uhrautuvaa työtä toimeliaana miehenä ja hyvänä puhujana.

Amerikan suomalaiset ovat tutustuneet tri Virkkuseen hänen kirjallisen työnsä kautta.

Ois maalleni tarpeen

Ois maalleni lohtu ja rauha tarpeen
Ja kieliriita ois sovittava jo.
Se koskee kipeästi vanhaan arpeen
Ja tiukka on kansani kohtalo.

Se leikkaa, se raataa sydänjuurta
Ja pilkkoo kansani pahoin.
Se vaanien tuhoo Suomea suurta
Ja mainosvalheensa ostaa rahoin.

Missä on ihmisyyys, rakkaus pyhä,
Kun sortaa vain vahvempi aina?
Sä tyynnä — Suomeni — kantaos yhä
Sun taakkaa, mi paljon ei enää paina.

Valpas sä ollos, vaali omaa kieltäs
Ja vieraisa orvoiksi jääneitä auta,
He vastavelkansa hyvittäväät mieltäs,
Vaikka muukalaismultaan peittyvi hauta.

Ojenna kaikille kätesi lämmin.
Ohjaa kansasi hyvyyden tielle.
Silloin rinnassa syön elävämmin
Sykkii ja hyvä on kaikilla mieli.

Los Angeles, Calif.

C. Leo Rissanen.

Viipurin hiippakunnan piispa Erkki Kaila nimitetty Suomen arkkipiispaksi.

Presidentti Svinhufvud nimitti tammik. 7 p. Suomen arkkipiispaksi Viipurin hiippakunnan piispan, tuomiorovasti Erkki Kailan, joka viime joulukuun 12 p:nä pidetyssä arkkipiispan vaalissa asettui toiselle sijalle saaden 147 ääntä. Arkkipiispa seuraa viime lokakuussa kuollutta arkkipiispa Ingmania.

Arkkipiispa Kaila on syntynyt Huittisissa kesäk. 2 p. 1867. Tullut ylioppilaaksi 1884 ja valmistunut fil. kand. v. 1889; papiksi hänet vihittiin samana vuonna, tullen seuraavana vuotena fil. maisteriksi ja v. 1890 teol. kandidaatiksi; teol. tohtoriksi hän valmistui v. 1896. Sen jälkeen hän on toiminut Helsingin yliopistossa teologian esikäsitteiden apulaisena sekä myöhemmin Porvoon tuomiokapitulin asessorina. Hän on myöskin toiminut Helsingin suomalaisen yhteiskoulun uskonnon opettajana sekä myöhemmin dosenttina ja myöskin käytännöllisen teol. professorina; eduskunnan jäsenenä vv. '12—'27, m. m. lakivaliokunnassa puheenjohtajana vv. '21—'22. Arkkipiispa Kaila edusti Suomen Kirkkoa v. 1930 Augsburgin tunnustuksen 400-vuotisjuhlassa Saksassa.

Arkkipiispa Kaila on julkaissut runsaasti juma-uusopillisia ja uskonnonhistoriallisia teoksia, m. m. seuraavat: "Uuden ajan filosofian historia", "Yleisen uskonnon historian pääpiirteet", "Aikojen murroksessa", "Jesuksen elämä", "Kristikunnan kriisi", "Roomalaiskirje" y. m. Hänen erikoisharrastuksenaan on engl. kiel kirjallisuus. Toht. Kaila on myös tehnyt opintomatkoja Saksaan y. m.. Hän on saanut voimakkaita vaikutuksia Saksan teologisesta ajatuskannasta ja tutkinut yleensä engl.-saksalaista filosofiaa, jolla alalla hän onkin yksi huomatuimpia auktoriteetteja.

“Läkkilaatikko” kauntintalona

Kirj. Merle Potter.

Suom. J. M.

Bill Sykes'in oli määrä saada kaksikymmentä dollaria palkkioksi jos hän voisi asian niin järjestää että Austin tulisi Mower kauntin pääkaupungiksi. Jos taas kävisi niin nolosti, että hän yrityksessään epäonnistuisi, voisi hän silti periä viisi dollaria vai-voistaan ja sen lisäksi saisi runsaasti jännittävää seikkaillemista kaupantekijäisiksi. Olisihan hän kyl-läkin voinut saada ruhonsa täyteen pukinhauleja samaan kauppaan, mutta Wiljami ei siitä välittänyt, sillä hän oli sitä laatua mies.

Seurauksena hänen yrityksestään johtui, että Mower kauntin raatihuone oli piilotettuna lumen peit-tämän riukuaidan alla kokonaista kolme päivää, jonka ajan kaikki virallinen toiminta oli seisauksis-sa ja Frankfordin kauppalan väki oli masennuksen ja kiihkon vallassa, jotavastoin kansalaiset Austinis-sa iloitsivat yli kohtuuden rajojen. Jos kaupungin pää-runoniekka ei olisi sattunut sepittämään ylis-tyslaulua Billin kunniaksi, niin on se luettava huo-maamattomuuden syyksi.

Willis A. Gorman, Minnesota Territoryn kuvernöö-ri aloitti koko selkkauksen kun hän v. 1856 nimitti kolme komissioneria, joiden oli määrä järjestää äs-kettäin muodostetun Mower kauntin hallintoa kos-kevat asiat, ja antoi kuvernööri noille miehille rajat-toman vallan, m. m., että he voivat nimittää mihin paikkaan kauntihallinto sijoitettaisiin. He kokoon-tuivat mainitun vuoden huhtikuussa Frankfordissa. Paikka on lähellä kauntin itäistä rajaa. Se oli sii-hen aikaan vilkasliikkeinen utisasutuskylä. He päät-tivät, että Frankford voisi nauttia pääkaupungin

kunniasta yhtä hyvin kuin mikä muu kylä tahansa ja laativat sitä koskevan päätöslauselman, tehden kirjoihinsa siitä muistiinpanon. Samalla he päätti-vät, että kauntin hallintoa ei voitaisi muualle muut-taa kuin kansan äänestyksen nojalla.

Austin, joka sijaitsee kauntin vastakkaisella ra-jalla, oli kiihdyksissä komissionerien päätöksen joh-dosta, ja sen asukkaat päättivät ryhtyä vastatoimen-piteisiin. Ensimmäinen askel oli saada valituksi sel-lainen sheriffi, johon tehoaisi järkipuhe. Ehdok-kaaksi asetettiin Jerry B. Yates. Hän tulikin valituksi nimityksen perusteella toimineen sheriffin Sherma-nin tilalle, viime mainittu ollen suosiollinen Frank-fordille.

Siihen aikaan säilytettiin kaikkia Mower kauntin rekordeja eräässä pienessä läkkipeltisessä laatikos-sa. se samalla edustaa sheriffin, rekorderin, audi-torin, rahastonhoitajan ja kauntikomissionerien kansliaa, kuin myöskin raatihuonetta tuossa vast-ikään itsehallinnon saaneessa kauntissa. Komissio-nerien määräyksen mukaan tätä läkkilaatikkoa säi-lytettiin Frankfordissa. Niin pian kuin Yates kuuli tulleensa valituksi sheriffiksi, hän kähvelsi tuon laa-tikon huostaansa, asettaen sen rekeensä ja sanoen hevosilleen: “get up”. Hän lähti aarteineen taival-tamaan Austinia kohden. Yöksi hän pysähtyi Tatter-soll-House ravintolaan, joka oli High Forestin mah-tavin majatalo. Hän antoi laatikon isännälle, mää-räten samalla, että sitä ei saa antaa kenellekään ilman hänen lupaansa.

Sheriffi Sherman, joka ei ollut vielä virallisesti me-nettänyt virkaansa, kuultuaan “raatihuoneen” var-kaudesta, kokosi pikaisesti takaa-ajojoukon Frank-fordin asukkaista, lähtien varkaan jäljille. Luonnol-lisesti oli laki hänen puolellaan, sillä kansan äänes-tystä ei oltu vielä toimitettu, joka olisi valtuuttanut Yatesin siten menettelemään. Joukkue seurasi reen

jälkiä poikki aavikon, saapuen Tattersoll-ravintolaan, jossa tapasivat Yatesin kaikessa levossa ja mukavuudessa viettämässä aikaansa. Hän oli hyvillä mielin urhoollisen tekonsa ilmeisestä onnistumisesta vähääkään aavistamatta, että kosto seurasi hänen kinttereillään.

Sherman määräsi luotettavimmat joukkueestaan piirittämään majatalon. Hän itse astui sisälle, vaatii Yatesin luovuttamaan itselleen riidanalaisen läkkilaatikon. Tämän jyrkästi kieltäytyessä laatikkoa antamasta, vangitsi hän Yatesin suurvarkaudesta syytettynä. Kun hotellin omistaja ei myöskään laatikon olinpaikkaa ilmaissut, vangittiin hänetkin. Asiain näin ollessa alkoi Tattersoll-House majatalo näyttämään piiritystilassa olevalta keskiaikaiselta linnolta. Kumpikin riitapuolista ilmeisesti odotti vastapuolueen seuraavaa toimenpidettä. Sherman olisi voinut kulettaa Yatesin mukanaan panttivankina, mutta se tuskin olisi ollut järkevä teko, sillä ainoa mitä hän halusi, oli saada haltuunsa tuo läkkipeltilaatikko.

Kun asia oli kulkeutunut tähän pisteeseen, sattui sitten hotellin anniskelupöytää vastaan nojailemaan "opportunisti" Bill Sykes. Hän oli hilpeäluontoinen, seikkailua rakastava nuorimies, joka oli valmis milloin tahansa ottamaan osaa tappeluun, huvittavaan juoneen tai kepposeen. Kun vahdit tuokioksi höllensivät vartiointiaan, jotta Yates sai tilaisuuden puhutella mainittua nuortamiestä, kuunteli tämä tarkkaavaisena vastaisen sheriffin esitystä, nimittäin, että jos Sykes onnistuisi hakemaan "koorthousen" sieltä mihin hotellin isäntä sen oli piilotannut ja veisi sen turvallisempaan paikkaan, niin saisi hän palkkioksi kaksikymmentä dollaria; jotavastoin, jos frankfordilainen vastapuolue sattuisi pääsemään juonesta selville ja estäisi yrityksen, saisi Sykes siltikin viisi dollaria siksi, että oli ainakin par-

haansa koittanut.

Tämän ovelan salajuonen mukaisesti meni Yates hotellin ovelle, kehoittaen ulkona vahdissa olevia miehiä tulemaan sisälle saadakseen joitakin ryypyjä lämmikkeeksi vankinsa kustannuksella. Kun nämä sattuiivat olemaan hyvänsuuntaisia krenatöörejä, niin he empimättä ottivat tarjouksen vastaan, ollen siinä uskossa, että niin kauan kun mahdollista vain oli heidän näkönsällä, ei tinalaatikko kyennyt ikkunasta omin päin ulos lentämään. Nautittiin jonkun verran parasta juomaa mitä hotellissa oli tarjottavana, kävivät vahdit huolettomiksi, sallien Yatesin mennä ulos kävelyille, joskin varovaisuuden vuoksi kolme heistä seurasi häntä.

Niin pian kun ovela Jerry oli poistunut ulos hotellista vahtien kanssa, haki Bill Sykes "koorthousen" piilopaikastaan. Vahtien huomaamatta hän poistui metsään, jonne kätki laatikon riukuaidan alle nietokseen. Sillä välin Yates vältti hetkiseksi vahdit ja kohtasi tuon verrattoman liittolaisensa, palaten sen jälkeen takaisin hotelliin. Sitten hän piirsi kartan siitä maisemasta mihin laatikko oli kätkeytynyt, merkitsi paikan ja lähetti nämät salaisesti ystävillisen Austiniin, osottaen tällä teollaan suurempaa kekseliäisyyttä kuin osotti Edmund Dantes pelastuessaan vankeudesta Chateau D'Ifin vankilasta kertomuksessa "Monte-Kriston Kreivi".

Nämä austinilaiset salaliiton jäsenet löysivät Mcwer kauntin "koorthausin" täsmälleen siitä paikasta, joka oli kartalle merkittynä ristillä "X". He kulettivat sen kaupunkiinsa, jossa kätkivät sen erääseen rautakauppaan. Kun sheriffi Sherman, joka jollakin tavalla oli saanut vihiä laatikon olinpaikasta, saapui toimittamaan tarkastusta. Laatikko kulettiin isoon saaliin käärittynä kellariin, jossa se kätettiin perunakasan alle, joten laki saatiin taaskin kierrettyksi.

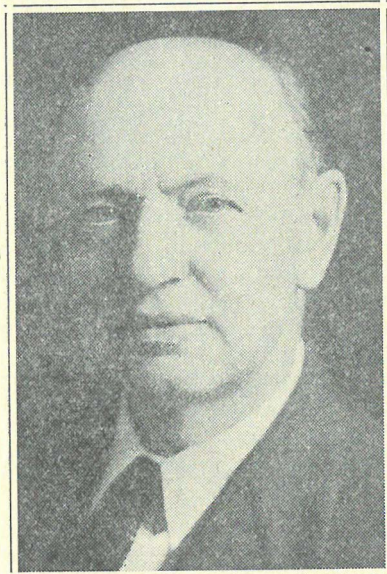
Jerry Yates vietiin Tattersoll-hotellista Frankfordiin kuulusteltavaksi suurvarkaudesta syytettynä. Kun Austiniin saapui tieto hänen pinteeseen joutumisestaan, joka oli aiheutunut hänen järkähtämättömästä uskollisuudestaan, pukivat Austinin asukkaat itsensä sotisopaan ja lähtivät häntä auttamaan. Saavutuaan perille tapasivat he ansioituneen kaupunkilaisensa vapaalla jalalla. Yates oli päästetty vapaaksi takauksilla ja oli hänen asiansa määrä tulla esille seuraavan oikeusistunnon aikana Fillmore kauntissa.

Mutta ennenkuin oikeuden hitaasti pyörivät rataat ehtivät tähän juttuun saakka, oli Mower kauntissa toimitettu kansan äänestys, jossa päätettiin että kauntin hallinto muutettaisiin Frankfordista Austiniin, joten juttu Yatesia vastaan raukesi sikseen. Otaksuttiin että tuo historiallinen läkkilaatikko pidettiin piilotettuna perunakasan alla siksi kunnes vaali oli toimitettu. Epäilemättä kansa oli sitä mieltä että heidän "raastupaansa" ei koskaan tuotaisi takaisin elleivät he antaisi ääntänsä Austinin hyväksi. Sen he tekivätkin.

Bill Sykes ei koskaan vaatinut suurempaa korvausta kuin saamansa kaksikymmentä dollaria tekemästään palveluksesta, vaan Austinin asukkaat olivat hänelle kiitollisia, ja se kunnia, jota hänelle osoitettiin oli hänen mielestään riittävä korvaus.

Suomeen kiintynyt amerikalainen

Suomi ja suomalaiset ovat viime aikoina saaneet suosiollista mainostusta kautta maan amerikalaisen taholta sen johdosta kun Suomi oli ainoa maa, joka lenterin lukijoille, että Minnesotan Carlton kauntin

OSCAR W. SAMUELSON

on rennosti suorittanut velkamaksunsa Yhdysvalloille. Mutta harvassa lienee sentään niitä amerikalaisia, jotka olisivat siinä määrin kiintyneet synnyinmaamme ja sen kansaan, että olisivat vaivautuneet opettelemaan suomen kieltä. Joten pidämme mieluisana velvollisuutenamme tiedottaa Siirtokansan Ka-

auditori, Oscar W. Samuelson, on sellainen harvinaisuus.

Mr. Samuelson on syntynyt Boastad'in kylässä, Pjetteryd'in pitäjässä, Kronobergin läänissä, Etelä-Ruotsissa, mainittu seutu kuuluen Smolandin maakuntaan. Hän saapui Amerikkaan isänsä luokse ollessaan alun toisella kymmenellä ikävuodellaan, perhe asettuen asumaan Cloquetin kaupunkiin Minnesotassa. Hän kävi jo syntymäseudullaan kansakoulua, jatkaen koulunkäyntiään tähän maahan saavuttuaan. Kielentaitamattomuus kuitenkin tuotti hankaluutta, opetus kun tapahtui englanninkielellä,, joten Mr. Samuelson omasta kokemuksestaan tietää, mitkä vaikeudet siirtolaista siinä suhteessa kohtaavat. Nuori kun oli, oppi hän sentään kielen verrattain lyhyessä ajassa, ja kun oli kansakoulukurssin jo suorittanut Ruotsissa melkein kokonaan, ei hänellä ollut paljon opittavana alkeiskoulussa. Hän työskenteli eri toimialoilla mieheksi vartuttuaan, m. m. tehden työtä kaupungin sahalaitoksissa, ja oli monta vuotta apulaisena postitöimistössä, suorittaen vaaditun kurssin sille alalle. Kun kauntin auditori August R. Norman kuoli tammikuussa 1921, haki Samuelson mainittua vastuunalaista tointa, saaden nimityksen. Sen jälkeen on hän toiminut auditorina jatkuvasti tähän saakka, virka-aikansa päättyen tammikuun 7 p:nä v. 1935.

Kun Carlton kauntissa asuu paljon suomalaisia, vaimonsa ollen Suomessa syntynyt ja veljilläänkin on suomalaisten tyttäriä vaimona, päätti Mr. Samuelson kolmisen vuotta sitten ruveta joutohetkinään opettelemaan suomenkieltä. Tähän päätökseen vaikutti eräs huvittava tapaus, joka sattui suomalaisten toimeenpanemassa 'vanhain juhlassa' Kalevalassa. Eräs huonokuuloinen, noin 83-vuotias suomalainen mummo kysyi Mr. Samuelsonilta jotain suomeksi ja kun mies vain pudisti päätänsä merkiksi, ettei ym-

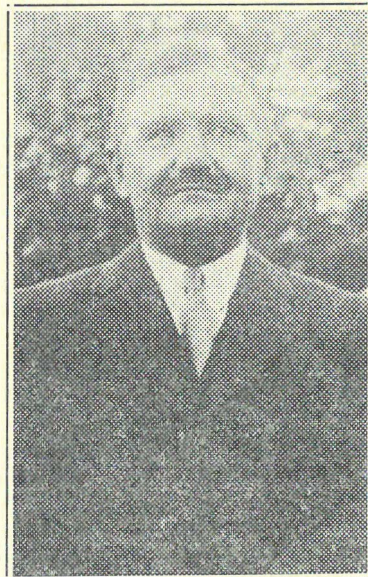
märrä, tuli mummo siihen käsitykseen, että hän on tekemisissä mykän miehen kanssa. Hän pahoitteli miehen tilaa toisille suomeksi, ja kun nämä tunsivat Samuelsonin, huvitti juttu heitä suuresti. Mr. Samuelson ei voinut tietää syytä tähän hilpeyteen, joten hän päätti sillä hetkellä, että hänelle ei enempää voida suomalaisten juhlissa nauraa, ettei hänkin tiedä naurun syytä. Niin on tapahtunutkin. Hän tilasi Suomesta ja Päivälehdessä kirjakaupasta kieliopeja ja muuta suomalaista kirjallisuutta, ja tilasi suomalaisia lehtiä, päästen pian täysin selville, mitä niissä sanotaan. M. m. tulee hänelle Suomesta Suomen Kansan Kuvalehti ja seuraa hän tarkoin suomalaisten rientoja, sekä tässä maassa että Suomessa. Tunnustukseksi tästä hänen suomalais-harrastuksestaan antoivat kansalaisemme hänelle kannatuksensa marraskuun vaalissa, hän saaden enemmistön äänistä niissä vaaliipiireissä, joissa enemmistönä ovat suomalaiset.

Toivotamme Oscar W. Samuelsonille, suomalaisten lämpimälle ystävälle, onnea elämänsä varrella ja jatkuvaa innostusta suomenkielen oppimiseen. J. M.

Raittiuden Työvainioilta

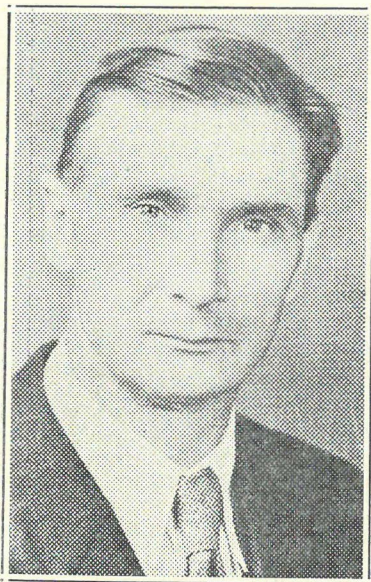
Nyt on teidän koetusaikanne

Nyt on teidän koetusaikanne. Kieltolakia vastustaneet sanomalehtimiehet kiirehtivät haastattelemaan Amerikan kieltolain isää Andrew J. Volsteadia hänen tappionsa johdosta. "Myönnän, että te olette voittaneet", lausui harmaahapsinen raittiusveteraani, "mutta älkää unohtako, että nyt on teidän koetusaikanne. Te olette voittaneet politiikallanne, ylettömällä rahojen käytöllä, mitä räikeimmällä propagandallanne ja julkealla perustuslain mitättömäksi tekemisellä. Antakaa meidän nyt nähdä lupaustenne täyttyminen. Älkää olko liian turvallisia. Vain hiukan yli neljäsosa äänestäjistä puolsi kieltolain kumoamista. Kuivat olivat liian huolettomia. Märkien sopii varoa heidän erehdystään. Tulevaisuudessa te vastaatte epäonnistumisista. Ette voi tulevaisuudessa enää laskea kaikkia puutteita ja heikkouksia kieltolain tilille, niinkuin te teitte tähän saakka."

ALFRED LAAKSO.

Mr. Laakso valittiin S. K. R. V.-seuran vuosikokouksessa viime kesänä seuran esimieheksi. Kun seuran veteraani esimies Esa Torkko oli pyytänyt, että hänet vapautettaisi esimiehen toimesta, kääntyi eduskunta Mr. Laakson puoleen vaatien että hänen tulisi ottaa Veljeysseuran johto-ohjeet käsiinsä. Hän tuli yksimielisesti valituksi Veljeysseuran esimieheksi. Paitsi raittiusrientojen utterana työmiehenä, tunnetaan Mr. Laakso innokkaana seurakuntamiehenä ja kansallisten aatteiden eturivien uurastajana. Hänen kotiseutunsa on Wakefield, Mich.

HJALMAR MÄKILÄ.

S. K. R. V.-seuran vuosikokouksessa viime kesänä Wakefieldissä, Mich., joutui seuran hallintoasiat "uusiin käsiin", esimiehestä ja varaesimiehestä puhuessamme. Tunnettu raittiusmies, kansallisten ja seurakunta-asioiden uskollinen työmies Mr. Hj. Mäkilä valittiin yksimielisesti seuran varaesimieheksi. Mr. Mäkilän kotiseutu on Crystal Falls, Mich. Hän on yksi niitä harvinaisia luonteita, joka osaa työskennellä vaatimattomana, joka näkee valopilkkuja synkimmänkin pilven takaa; silloin kun monet ovat väsähtäneet, on Mr. Mäkilä raittiustyössään säilyttänyt uskonsa raittiusaatteen lopulliseen voittoon.

Sopiiko raittiusväen tanssia?

(Kylväjä.)

Pakanallisten jumalanpalvelustanssien jäljittelynä on tanssi myöhemmin aikoina muodostunut siiveillisesti sangen ala-arvoiseksi. Alkoholin käyttö on aina kuulunut tanssin sisarnautintoihin. Jo kuningas Herodes hurmaantui humalaisena tanssista niin, että oli valmis surmaamaan yhden maailman jaloimista ihmisistä, Johannes Kastajan.

Viime aikoina on tanssi taas saavuttanut valtavan vetovoiman, niin että 50-vuotinen raittiusjärjestökin on tahtottu vetää sen pyörteisiin, vaikka se siitä tähän asti on vapaana pysynyt.

Mitä raittiusväen nyt on tehtävä? Onko tanssi sopuisuudessa raittiusperiaatteiden kanssa?

Tässä tarvitsee viitata vain siihen veljeysuhteeseen, mikä tanssilla ja alkoholilla on. Raittiusväki hylkää toisen veljesparin, alkoholin. Kuinka sen sopisi toinen omaksua. Eikö alkoholi juuri tanssin avulla pyri nykyään nuorisoa ympärilleen keräämään? Eikö raittiin henkilön olo esimerkiksi nykyaikaisessa tanssiravintolassa ole raittiuden pilkkaa?

Ja vielä eräs asia. Eikö ole ollut aina niin, ja nyt kieltolain kaaduttua vielä enemmän, että "Me astumme polkuja kyynelten, suru särkevi, murtavi meitä", kun katsomme kansaamme kaunoista, joka alkoholin usvassa houraa. Kaatuu mies siellä, toinen täällä, keltä veli, keltä puoliso. Sopiiko siis meidän tanssia hautojen partailla? Kolkolta se tuntuu ja siihen se viittaa, että sitä tehden tanssitaan vihdoin raittiusaatteen omalla haudalla.

Jos hyvät lukijat ja kuulijat hämmästyvät edellä olevia ajatuksia, niin pyydän hartaasti: "Joka seiso, katsokoon, ettei hän lankeaisi!"

L. J. Kivisaari.

Nuori Kyyros.

Viinimaljan helmeilevän nuori poikanen
Astyages kuninkaalle kumartain on tuonut.
Petollinen myrkkyy piilee pisaroissa sen,
tiesi hän ja tavan mukaan maljasta ei juonut.

Hän voi nähdä, mihin johtaa polku nautinnon
miten kytkeä voi usein ihmisen sen valta.
Veltostunut, raihnas kansa Meediassa on,
milloinkaan ei voi se nousta kahleittensa alta.

Persiassa väki köyhä elää uurastain,
ravintonaan leipä vain ja kirkas lähteen vesi.
Tulta, rautaa veressä on miesten rohkeain.
Meedia, voi sieltä nousta tuho joukkojesi.

Seisoo hetken nuori Kyyros malja kädessään,
välähdyksen tavoin näkee silloin tiensä oman.
Niinkuin miehet Persian hän astuu elämään.
Viinin, nautintojen tie on tietä tarmottoman.

Nuori Kyyros Persiaan käy karun kansan luo,
eläytyy sen elämään ja säilyttää sen tavat.
Miehet, jotka janoonsa vain lähteen vettä juo,
maan ne hänen rinnallansa kerran valloittavat.

Heikki Jylhä.

Virvatulet eivät petä meitä.

Virvatulista kerrottiin tarinoita lapsuusaikanamme.
Kuulimme sanottavan, että ne väikkyivät pimeinä iltoina yksinäisen kulkijan tien varrella. Harhakuvat kiehtoivat, houkuttelivat, huomasivat. Onneton oli kulkija, joka turvallisen tien jättäen lähti niitä seuraamaan. Hän sortui pohjattomiin hetteisiin ja liian myöhään huomasi tavoittaneensa pettevää harhaa.

Vuosien vieriesä vartuimme ja virvatulien tarina häipyi mielestämme. Emme kaipaa enää tarinoita. Janoamme elävää elämää kuumeisin, kiihkein huulin. Maailma avautuu eteemme avarana ja ihmeellisenä. Tahdomme oppia tuntemaan sen salaisuudet ja haluamme saada sen antimista oman osamme. Maailma ja elämä ovat meitä varten. Olemme kuin nuoria lintuja, joiden siivet ovat varttuneet ja jotka ikävöiden odottavat lentoalähtöä.

Maailma on ihmeellisempi, mitä olemme aavistaneetkaan. Elämä on oudompi, kuin olemme usko-
neetkaan. Monet vaiheet odottavat meitä polullamme. Sen varrella odottavat meitä eksytyksetkin, joiden välttämiseen tarvitaan selvää silmää ja varmaa tahtoa.

Luoksemme saapuu ihmisiä, jotka sanovat olevansa ystäviämme. He luulevat tuntevansa maailmaa ja elämää paremmin kuin me ja tahtovat opastaa meitäkin. He puhuvat hyvin paljon elämänilosta ja onnesta. He sanovat tietävänsä lähteen, jonka luona elämä virtaa kaikkein kuohuvimpana. He tahtovat johtaa meidätkin sen luokse, saattaa meidät lähelle todellista elämää.

Olemme nuoria emmekä tunne elämän salaisuuksia, mutta olemme kuulleet kerrottavan niistä kummallisia asioita. Meitä on varoitettu vaarallisista teistä ja opetettu pitämään pyhänä eräitä elämän arvoja. Osaamme katsella ympärillemme ja tehdä

johtopäätöksiä. Tahdomme itse määrätä kantam-
me asioihin.

Sen lähteen luona, jonne meitä on tahdottu viedä, ei tapaa todellista elämää. Ihmisten huonoimmat in-
tohimot kuohuvat siellä huumaavina. Elämän suon-
nen sykähtelyä ei siellä voi tuntea. Sen viihtyisyys
ja elämänilo ovat valhetta. Kaikesta on kerran
maksettava kallis korvaus katkerin mielin. Sen läh-
teen luota emme tapaa täysin onnellista ihmistä.
Kaikki kantavat näkymättömiä, lujia kahleita. Jo-
kaisen otsalla ovat väsyneet juovat pettämättöminä
merkkeinä orjuuden raskaudesta. Näemme valheel-
lista iloa seuraavan masennuksen ja elämänuskon
luhistumisen. Tunneimme jo hyvin tuon lähteen ja
tahdomme pysyä poissa sen lähettyiltä.

Muistojemme hämärimmistä kammioista kohoaa
mielemme lapsuusaikamme tarina virvatulista. Nyt
vasta voimme sen täysin tajuta. Ovathan virvatulet
välkkyneet monivivahteisina ja oman tiemmekin
varrella. Olemme iloisia erottaessamme ne merkki-
tulista, joita olemme tahtoneet seurata. Varmoin as-
kelin käymme suoraa polkua tahtoen auttaa niitäkin,
jotka harhaa uskoen ovat turvallisen tien jättäneet.

Maailma avautuu edessämme avarana ja ihmeelli-
senä. Tietä on kylliksi taivaltaaksemme, asioita tar-
peeksi oppiaksemme. Emme lähde hämärille syrjä-
teille virvatulten vietteleminä. Emme tahdo polttaa
voimakkaita siipiämme ja turruttaa nuorta sieluam-
me. Emme etsi keinotekoista elämää. Omalla tiellä
tapaamme elämän pitäessämme silmämme avoinna
ja mielemme vastaanottavaisena.

Terveys, puhtaus ja raittius ovat meidän merkki-
tuliamme. Niitä seuraten tahdomme kulkea taival-
tamme. Vain niiden merkkien alla on elämä oikeaa
ja todellista. Vain tämän tien tiedämme vievän
oikeaan elämänilon ja oikean onnellisuuden läh-
teille.

H. J.

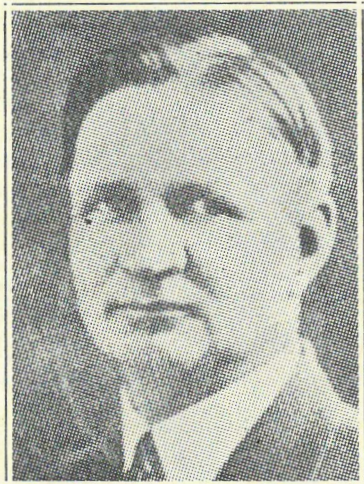
Viinaliike pyhyiden pikkaajana.

Viinaliikkeen harjoittajat heti kun niille "laillinen
vapaus" myönnettiin kieltolakimaissa, Suomessa ja
Amerikassa, ryhtyivät mitä törkeimmin mainostuk-
sin kiihoittamaan juomahalua saadakseen kysyntää
tuhoa aikaansaaville tuotteilleen. Sanomalehdet pal-
kattiin viinaliikkeen palvelukseen huikeita summia
ilmoituksista maksamalla. Rahan voimalla saatiin
lehtien palstoille tärkeitä ja pyhyttä häpäiseviä vii-
naliikeilmoituksia. Amerikan suomalaiset lehdetkin,
monet niistä, ovat kätnensä tahranneet likaista vii-
na- ja oluttiloitusrahaa vastaanottaen.

Erittäin houkutteleva "kauppamerkki" viinamaail-
man mielestä lienee erään englantilaisen viinanval-
mistajan keksintö, jota kuvamme tässä esittää "Saint
John" — pyhän Johanneksen viinamerkki, jonka ni-
mistä viinaa Suomen kansalle Suomen hallituksen
myötävaikutuksella tarjoillaan, ja jota Suomen val-
talehdet kilvan mainostavat. Amerikan viinaliikkeen
harjoittajat eivät suinkaan istu "takapajulle" tässä
ilmoituskilvoittelussa. Sunnuntalehdet erityisesti ovat

täyteen ahdetut julkea-asuisia väkijuomailmoituksia. Huonosti täyttävät julkisen sanan palvelijat velvollisuutensa yhteiskuntaa kohtaan. C. H. S.

ANTTI HOKKANEN

Elokuun 9 p. 1934 täytti Päivälehdessä kirjeenvaihtaja, liikemies Antti Hokkanen Floodwoodissa 50 vuotta.

Mr. Hokkanen tunnetaan innokkaana sivistystyöntekijänä ja johtohenkilönä seurakunnallisissa, raittius- ja Kalevaisten riennoissa paikkakunnallaan. Myöskin sanomalehtikirjoitustensa, uutis- ja aatteellisia kysymyksiä selostelevien, kautta tunnetaan Mr. Hokkanen nimi laajoilla aloilla Amerikan suomalaisten keskuudessa. Mr. Hokkanen on aina innokkaasti mukana kaikissa hyvissä toiminnoissa ja harrastuksissa.

SELMA VARKAUS

Mrs. Varkaus, o. s. Ollila, Floodwood, Minn., täytti jouluk. 13 p. 50 vuotta. Merkkipäivän johdosta olivat omaiset ja ystävät järjestäneet suurenmoisen yllätysjuhlan päivän sankarille.

Mrs. Varkaus tunnetaan innokkaana raittius- ja seurakuntatyön tekijänä. Hän on kuulunut m.m. S. K. R. V. S. johtokuntaan ja ollut väsymättömästi mukana kaikissa raittiusseuran ja seurakunnan toiminnoissa monet pitkät vuodet.

Mrs. Varkaus on syntynyt Ylivieskassa Oulun läänissä ja ollut Amerikassa kolmisenkymmentä vuotta, kaiken aikaa Duluthin ja Floodwoodin ympäristöllä.

JOHN JA LYDIA HASSI

Mr. ja Mrs. Hassi ovat vanhoja cloquettilaisia, vaikkakaan eivät ole vielä vanhoja ihmisiä. John Hassi on syntynyt Raahessa, Suomessa v. 1882. Vaimonsa Lydia, omaa sukua Jokela, on syntynyt Kanuksessa, Suomessa v. 1881. Hassi saapui Amerikkaan Cloquetiin, Minn., v. 1899 ja Lydia vuotta myöhemmin. Menivät avioliittoon v. 1902 ja perustivat kotinsa Cloquetiin. He ovat koko Cloquetissa oloaikansa kuuluneet Irmarinen raittiusseuraan ja ev. lut. seurakuntaan. Ovat olleet mukana Kalevaisten toiminnoissa y. m. hyvää harrastavissa riennoissa. Heillä on kaksi täysi-ikäistä lasta, molemmat jo naimi-

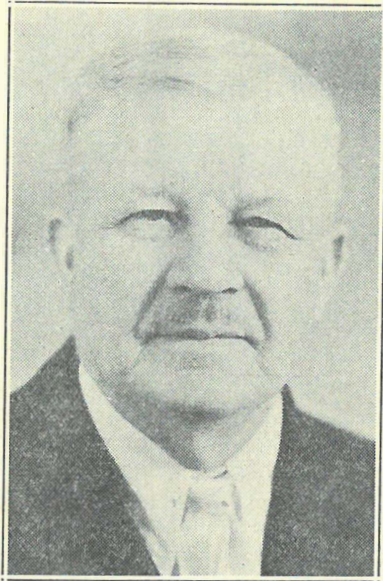
sisä. Poika, Yrjö, asuu nuoren emäntänsä kanssa Milwaukeeessa, Wis., jossa hänellä on toimi hallituksen virastossa. Tytär Helmi, asuu miehensä kanssa Cloquetissa, jossa miehensä on työssä paperitehtaassa.

Mr. John Hassi on nykyään työssä paperitehtaalla pakkausosastolla, sitä ennen hän oli lähes parinkymmen vuoden ajan kauppa-apulaisena kaupungin paikallisissa liikkeissä. On myöskin ollut Cloquetin Lumber Co:n palveluksessa, toimien monissa eri ammateissa. Hassi omistaa suuren, hyvin rakennetun talon kaupungin keskustassa. Hassin perhe on laajalti tunnettu ja hyvin suosittu. Tekivät huviretken Suomeen v. 1911.

— Jos kysytään, mitä lukuhalu on, voidaan siihen vastata: se on henkisen jalostumisen halua, valistuksen ja edistymisen halua, halua seurustella henkilöiden kanssa, joiden ajatukset ja tunteet ovat tosia ja jaloja, ja oppia heiltä. Sillä henkilö, joka lukee, voi seurustella kaikkien ihmiskunnan mainioimpien persoonallisuuksien kanssa, ja mikä tärkeämpää: häntä ei kutsuta heidän virheittensä ja heikkouksiensa todistajaksi, vaan ottamaan osaa heidän kauneimpiin hetkiinsä, jolloin vain ylevät ajatukset ja tunteet ovat liikkuneet heidän povessaan. Hänet kutsutaan siten tutustumaan koko ihmiskunnan parempaan olemukseen.

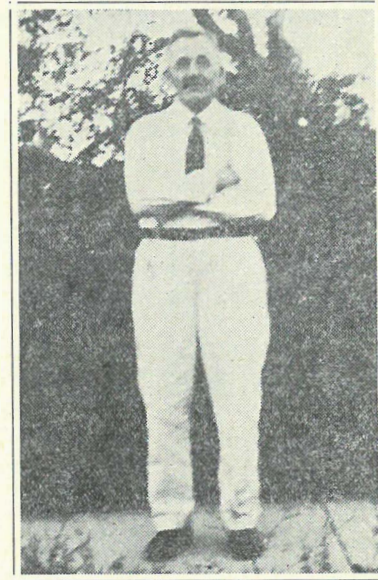
Mutta ihminen on kasvatettava semmoiseen seurusteluun. Hän ei ymmärrä sitä kaivata ja sitä etsiä eikä siitä nauttia ja oppia, jollei hänen sieluunsa ole kasvatettu vastaavaa halua ja kykyä. Sentähden kaiken opetuksen täytyykin tarkoittaa tämän halun viritämistä ja navitsemista ja tämän kyvyn kehittämistä.

J. V. Snellman.

M. E. PORTHAN

Matti Evert Porthan on syntynyt Tornion kaupungissa, Suomessa toukok. 4 p. 1867. Hän tuli Amerikkaan toukok. 1893, Elyyn 1894. Liittyi Elyn Vesi-raittiusseuraan 1894. Mr. Porthan on yksi niistä raittiusveteraaneista, jotka voivat merkitä työ kautensa neljänvuosikymmenen merkeissä. Elyssä onkin tämän taipaleen raittiusmiehiä ja naisia useita. Heistä saamme kertoa seuraavassa kalenterissamme. Mr. Porthan on ollut mukana kaikissa Elyn suomalaisten hyvissä harrastuksissa ahkerana ja uhrautuva-na työntekijänä. Puolisonsa, joka hänen rinnallaan työskenteli hyvänä kodinhaltijattarena ja toverina yhteisrienoissa, kuoli pari vuotta sitten.

HEIKKI HUTTUNEN.

Heikki Huttunen on syntynyt maalisk. 20 p:nä Iisalmella, Suomessa. Hän siirtyi Amerikkaan vuonna 1904. Amerikassa oloaikansa on hän elänyt ja toiminut DeKalbissa, kuuluen ev. lut. seurakuntaan, Kalevan Ritarikuntaan ja raittiusseura Majakkaan.

Toiminut Illinoisin Raittiusliiton sihteerinä, sekä monissa luottotoimissa paikallisessa raittiusseurassa. On toiminut myöskin seurakunnan luottotoimissa.

Hehkuvalla innostuksella on Heikki Huttunen tehnyt raittius työtä ja uhrannut voimiaan aatteen palveluksessa.

Päivälehdessä lukijat tuntevat Heikki Huttusen monista uutis- ja raittiuskirjoituksistaan.

Mitä aika vaatii suomalaiselta raittiuskansalta?

Aika kutsuu suomalaista raittiuskansaa voimakkaaseen kasvatukselliseen raittiustyöhön. Tulee puhua, laulaa, runoilla raittiin elämän arvoista ja ihanteista kaikkialla, missä siihen tilaisuus tarjoutuu. Pitää perustaa raittiusseuroja ja nuorten osastoja kaikkiin seutuihin, joissa on suomalaista asutusta. Raittiusyhdistysten ja -seurojen tulee järjestää raittiuluento kursseja vanhemmille ja nuoremille sekä raittiuskouluja lapsille. Raittiusteusta tulee valvoa yleisissä kouluissa, kristillisissä nuorisoyhdistyksissä, Luther-liitoissa ja sunnuntai-kouluissa. Lasten vanhempien on opetettava kodissa lapsilleen raittiin elämän arvoa ja siunausta, jos tahdotaan pelastaa nuoriso joutumasta väkijuomien uhriksi. Raittiustyön pitää tulla rakkauden työksi kaikille, jotka kunnioittavat raittiin, puhtaan elämän arvoja ja ihanteita. Kaikkien raittiussisarien ja -veljien on oltava sisarensa ja veljensä vartijoita. Suuri ihmiskunnan Opettaja sanoo: "Uuden käskyn minä annan teille, joka on rakkaus. Siitä teidät tunnetaan minun opetuslapsikseni, jos te keskenänne rakkauden pidätte." Raittiussisaret ja -veljet, tehkäämme raittiustyötä rakkauden työnä.

Tässä työssä on tahtonut mukana olla Minnesotan Suomalainen Raittiussliitto voimiensa mukaan kuluneenakin vuotena. Elokuun 20 p:nä 1933 vietettiin onnistunut vuosijuhla ja pidettiin kokous, jossa neuvoteltiin ja viitotettiin toiminnan suunta silloin alkavan vuoden johtokunnalle. Siinä ovat kuluneella vuodella toimineet seuraavat: John Romppainen, puheenjohtaja; Konstant Kykyri, varapuheenjohtaja; Heikki Moilanen, kirjuri; Otto Väänänen, rahas-

tonhoitaja; johtokunnan muina jäseninä ovat olleet Mrs. S. K. Salo, Eljas Hendrikson ja Ed. Ahonen. Johtokunnan kokouksia on pidetty viisi, niissä on neuvoteltu raittiustyön edistämisestä. Toimeenpantavaan komiteaan ovat kuuluneet John Romppainen, Heikki Moilanen ja E. Hendrikson. Se on toiminut johtokunnan päätösten mukaan, suorittaen ne tehtävät, jotka johtokunta on sille uskonut. Kokouksia on sillä ollut viisi. Niissä on suunniteltu ja järjestetty vierailukäyntejä paikallisseuroihin ja niihinkin suomalaisseutuihin, joissa ei ole ollut raittiusseuroja toiminnassa. Johtokunnan jäsenet ovat käyneet kuudellatoista vieraskäynnillä. Niissä kokous- ja juhlatilaisuuksissa on Liiton kirjuri Heikki Moilanen puhunut raittiusasista, lasten ja nuorison kasvatuksesta käsittämään ehdottoman raittiuden arvoa ja merkitystä. Toisetkin johtokunnan jäsenet ovat pitäneet vierailutilaisuuksissa puheita ehdottoman raittiuden merkityksestä. Lisäksi on kirjuri H. Moilanen pyydettyä käynyt puhumassa useissa juhla- ja kokoustilaisuuksissa kasvatuksellisen raittiustyön arvosta ja tärkeydestä. Nämä matkat on tehty Virginian Valon Tuote raittiusseuran avustamana.

Viime talvena hän piti raittiuskoulua lapsille. Opetusta annettiin suomen- ja englanninkielellä. Toisena opettajana toimi Mrs. John Wäyrynen. Täyden oppikurssin suorittaneille lapsille jaettiin todistukset. Koulun kustannukset suoritti Valon Tuote raittiusseura.

Onnistunut Liiton puolivuosis kokous pidettiin maaliskuun 4 p:nä ja samana iltana puolivuosisjuhla Aamutähti raittiusseuran keskuudessa Aurorassa, Minnesotassa. Kokouksessa käsiteltiin raittiustyötä koskevia asioita ja juhlan ohjelma oli opettava, korostaen samaa asiaa.

S. K. R. Veljeysseuran lähettämänä teki puhuja-

matkan maalis- ja huhtikuun aikana tunnettu, etevä raittiuspuhuja ja kansallisen valistustyön tekijä, toimittaja Onni Syrjäniemi, Ashtabula Harborista, Ohiota, Minnesotan suomalaisen raittiusväen ja Kalevaisten keskuudessa. Puhujan matka onnistui erikoisen hyvin. Kaikissa tilaisuuksissa oli kuuli-joita runsaasti. Puheet olivat kasvatuksellista raittius-työtä edistäviä, historiallisiin tosiasioihin perustuvia, raittius- ja kansallisen työn tekijöitä innostavia.

Liittoa edusti kaksi edustajaa S. K. R. Veljeysseuran 47:nnessä vuosijuhlassa ja kokouksessa Crystal Fallsissa, Mihiganissa, kesäkuun 17—19 päivinä 1934.

Vierailuretkillä käydessä on perustettu kolme uutta raittiusseuraa tekemään kasvatuksellista raittius-työtä Minnesotan suomalaisten keskuudessa. Syyskuun 24 päivänä 1933 perustettiin "Lyhty" raittiusseura Markhamiin, Minn., kesäkuun 17 päivänä "Järven Kukka" Spartaan, Minn., ja elokuun 19 päivänä 1934 "Pyrintö" raittiusseura Toimiin, Minnesotassa. Uudet seurat ovat liittyneet Minnesotan Raittiusliittoon.

Nykyisin on Minnesotan valtiossa toiminnassa 29 raittiusseuraa. Seuroista kuuluu 8 S. K. R. Veljeysseuraan, 18 Minnesotan Raittiusliittoon, yksi Ystävien yhdistykseen ja yksi toimii itsenäisenä. Jäsen-ten lukumäärä lähentelee tuhatta.

Liitto on ollut yhteistoiminnassa Veljeysseuran, seurakuntien ja kalevaisten kanssa, kutsuen niitä yhteisiin kokouksiin. Tervehdys- ja onnentoivotuskirjeet liiton konttorista on lähetetty Lahdessa Suomessa vietetylle yleiselle raittiuskokoukselle, Idän Raittiuskansan Liiton vuosijuhlaan, Ohion, Pennsylvanian, West Virginian Raittiusliiton vuosijuhlaan, Illinoisin Raittiusliiton vuosijuhlaan ja Ohion raittiuskansan 50-vuotisjuhlaan Ashtabula Harboriin, Ohiossa. Näin Minnesotan Raittiusliitto on tah-

tonut olla kosketuksissa ulkopuolella Minnesotan valtiota toimivien suomalaisten raittiusseurien ja -veljien kanssa, ja toivon, että yhteistoiminta jatkuisi ja kasvaisi edelleen lujaksi katkeamattomaksi raittiusseuraruus- ja -veljeysseiteksi, että suomalainen raittiuskansa todella tuntisi olevansa sisaria ja veljiä. Kutsukaamme yhteistyöhön uskonnollisen ja kansallisen sivistystyön tekijät. Amerikan suomalainen raittiuskansa, sytyttäkäämme rahtiuden ihannetulet korkealle loistamaan — Kansan kauniin kunniaksi, Ikihyväksi ihmiskunnan.

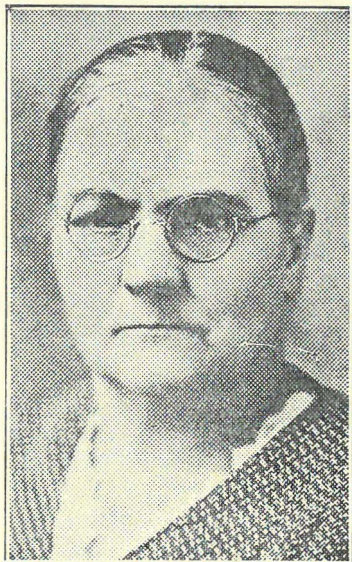
Nykyiseen johtokuntaan kuuluvat seuraavat: John Romppainen, puheenjohtaja, Hibbing; Edward Aho, varapuheenjohtaja, Chisholm; Heikki Moilanen, kirjuri; Conrad Matson, rahastonhoitaja, Virginia; Jäsenet: Mrs. S. K. Salo, Embarrass; Mrs. Ellen Sandberg, Hibbing; Mr. Vesala, Toimi, Minn.

Puolivuosikokous pidetään Hibbingissä maaliskuun alussa ja vuosikokous Alavudella, Minn., syyskuun alkupuolella.

J. R.

Valon Tuote raittiusseuran osuus.

Valon Tuote raittiusseura, Virginia, Minn., on viime vuosien aikana ja Amerikan suomalaisen rait-

HANNA LUUKINEN

Valon Tuote raittiusseuran kirjuri. Yksi vanhimmista seuran jäsenistä.

tiusliikkeen "routavuosien" aikana tehnyt tarmokasta, peräänantamatonta työtä raittiuden puolesta ja hyväksi taistelussa väkijuomaliikettä ja juomapahetta vastaan. Minnesotan valtiossa on viimeisen neljän vuoden ajalla perustettu parikymmentä

uutta raittiusseuraa ja näiden seurojen perustamistyössä on Valon Tuote seura ollut aina mukana. Suuri tunnustus on annettava Valon Tuote seuralle tästä saavutuksesta ja siitä elvytystyöstä, mitä sen jäsenistö on uhrautuvasti tehnyt raittiustyön vai-

MRS. H. HEINO

Valon Tuote raittiusseuran varapuheenjohtaja.

niolla Minnesotan valtiossa. Voidaanpa sanoa, että Valon Tuote seura on osuutensa kunniakkaasti suorittanut.

Tässä esitetään muutamia Valon Tuote seuran innokkaita naistyöntekijöitä: Mrs. H. Heino, Mrs. K. Johnson ja Mrs. H. Luukinen ja monet muut heidän

mukanaan ovat osoittaneet käytännössä, että "työmuurahaisten" on aina oltava valppaina pyhän asian puolesta taistelemassa. Tahtoisimme sanoa: kunniaa Valon Tuote raittiusseuran utterille naisjäsenille!

MRS. K. JOHNSON

Uskollinen ja monivuotinen Valon tuote raittiusseuran palvelija.

Nuoriso on raittiustyön ydin

Aikaisemmin puhuttiin paljon perinnöllisestä juoppoudesta. Selitettiin suvun "juoksevan sutena" Uskottiin juomahimon välittömästi periytyvän vanhemmilta lapsille ja siten tässäkin muodossa isäin pahojen tekojen lankeavan lasten päälle.

Ennakkoluuloton asian tarkkaaminen johtaa meitä kuitenkin paljon lohdullisempaan käsitykseen. Käytäntö osoittaa, että syvälle langenneiden himojuoppojen lapsista tulee raittiita ja raittiiden lapsista tulee juomareita, riippuen siitä, millaisen käytännön kukin ottaa väkijuomiin. Tämän esimerkit todistavat meille, että jokainen voi olla raitis, jos ei ryhdy väkijuomilla leikittelemään. Valitettavasti ne osoittavat myöskin, että kukaan ei ole turvattu juomahimolta jos kerran antautuu väkijuomien nauttimiseen. Tämä toteamus ei sentään ole kovin huolestuttava kun juomahimoa ja koko alkoholikirousta vastaan on niin helppo yleislääke, kuin ehdoton väkijuomien käytöstä pidättäminen.

Perinnöllinen himo ei vie ketään juoppouteen; silhen kuljetaan vain harjoituksen kautta. Mutta kaikkien harjoituskausi ei ole yhtäpitkä. Heikkotahtoiset mielitekojensa palvelemiseen alttiit ihmiset ovat tuomitut juoppouteen niin pian kuin ovat käyttäneet väkijuomia siinä määrässä, että ne ovat synnyttäneet alkoholihimoa, kun sitävastoin lujatahtoiset ihmiset, jotka muissakin suhteissa hallitsevat mielitekojaan, voivat jossainmäärin hallita myöskin alkoholihimoaan. Usein huomataan, että nimenomaan suurten juomarien lapsista tulee raittiita ja kiihkeiden raittishenkilöiden lapsista juoppoja. Tämä ensinäkemältä oudolta tuntuva kehitys on täysin sopusoinnussa perinnöllisyyden kanssa. Se osoittaa, miten kiihkeät äärimmäisyysluonteet menevät

eri suuntiin, mutta mihin menevätkin, menevät pitkälle. Juoppo isä kiihoittaa varoittavalla esimerkillään pojistaan yltiöpäisiä raittiuskiihkoilijoita ja raittiuskiihkoilija-isä ajaa asiaansa niin kiusaavasti, että pojassa herää vastustamishalu, joka johtaa hänet toiseen äärimmäisyyteen.

Elämässä nähtävänäme olevat esimerkit vakuuttavat jokaiselle vanhempiensa juoppoudesta kärsivälle, että hän voi elää raittiisti edeltäjiensä lankeemisesta huolimatta. Mutta ne osottavat myöskin, että suvun raittius ja kohtuullisuus ei meitä suojele alkoholikiroukselta, vaan siihen tarvitaan raitis elämäntapa, joka ei anna himolle orastamistilaisuutta.

Nuorissa uinuu heidän oma ja kansakunnan tulevaisuus, joka riippuu suuntavalinnasta. Se voi tuda siunausta tai kirousta. Siksi on raittiustyössäänkin tärkeintä nuorten voittaminen raittiudelle. Luonnonlain mukaan ovat vanhojen elonpäivät lyhyet. Muutamassa vuosikymmenessä menevät he hyveineen ja paheineen hautaan, jättäen paikkansa nuoremmille. Jos siis vanhojen juomarien tilalle ei kasvaisi enää uusia olisi maailma pian raitis. Vain muuttaman vuosikymmenen seisoo alkoholikuninkaan valtaistuimella, jos se ei saa nuorista tukijoita. Mutta jos polvi polven jälkeen seuraa edeltäjiään ryypiskelyn tielle on turmio loppumaton, jopa voi olla yhä paisuva ja yhä suurempia uhreja vaativa.

Puolivuosisataisia muistoja

Vanhassa kotimaassamme Suomessa on viime vuosina saatu juhliä puolivuosisataisjuhlia ahkeraan. Monet raittiusseurat, joita raittiusliikkeen syntyaikoina perustettiin ovat kerinneet vaikuttaa puolivuosisataa ja kunnioitettavan lukuisa joukko on niitä raittiusveteraaneja Suomessa, jotka ovat uuras-taneet aatteen palveluksessa viisikymmentä vuotta ja kauemmankin. Monen raittiusaatteen palveluksessa harmaantuneen naisen ja miehen rintaan on asetettu ansiomerkki puolisuosisataisvuosien palveluksesta. Sydäntä lämmittävää on lukea tiedonantoja Suomen raittiustyön vainiolta, joissa mainitaan, että sielläkin taas on päästy puolenvuosisadan taipaleelle ja sekin ja sekin raittiusnainen ja -mies ovat saaneet ansiomerkkinsä.

Näitä muistellessa ja näistä kertoessa on muistettava myös, että Amerikan suomalaisetkin ovat jo saavuttaneet 50-vuotisen taipaleensa raittiustyössä. Elokuussa viime kesänä vietettiin Ashtabula Harborigissa raittiuskansan puolivuosisataista riemujuhlaa. Se oli elokuun 18 ja 19 p. kun Ohion suomalainen raittiuskansa juhli tämän merkkivuoden muistoa. Aikakirjat toteavat, että järjestynyt raittiustyö oli alettu Ashtabula Harborissa jo ennen heinäkuun 16 p. 1884 koska on säilynyt "Hyvä Toivo" raittiusseuran jäsenkortteja, jotka oteavat säännöllisen raittiustyön silloin olleen käynnissä. Alempana olevat kuvat Elias Kantolan jäsenkortista ovat historiallisia todistuksia että Amerikan suomalaisten raittiustyö on alkanut jo yli puolivuosisataa sitte.

Raittiusseura "Hyvä Toivon" jäsen- ja lupauskortti

Ashtabulassa, Ohio, 50 vuotta sitten.

Elias Käytölä
 yhtiys Hyvä Toivo
 seurassa jäsenenä
 Heinäk. 1874
 ja maksai
 11 jäsenmaksua.
 J. Tarkkila
 kirjuri

Kortin takapuoli.

Sumala on heitoisja väkensä.

Si wikaista,
 waan rakkaudesta laiffea lohtaan
 lupaan mihiä allekirjoitettu
Sumala wuonna,
 luopua laiffista puomitawista juonista ja laiffilla lu-
 wailtulla laiffilla lohtaan toilla jamaaton letuään.

Matias ruumis, raitis
 Elias Käytölä

Kortin etupuoli

Itkevä kulkue

Matkaan he lähtivät läheltä taivaan,
ja nääntyivät täällä viluun ja vaivaan.
He sokeita olivat, rampoja vain
joka ainoa kurjuutta sairastain.
He onnea etsi, ja kipuja sai vaan.

Oli vanhuksia, oli leskiä heissä
ja orpojen kuumissa kyyneleissä
oli ikävä kotiin päin.
Yhä kauemmaksi he joutui näin
suru kaikkien silmissä itkettyneissä.

Oli viina niittänyt kallista viljaa.
Joku itki sulhoaan, häveten hiljaa.
Oli viina tuhonnut rakkauden.
Joku nosti kättänsä kiroten.
Joku kaiken anteeksi antoi hiljaa.

Tätä kulkue itki: taaksensa jäivät
ilo ja elämän kukkivat päivät,
koti, polku pieneen puutarhaan
ja — isän vieminen multa maan.
Ja jällelle murhe, nyyhkytys jäivät.

He olivat tulleet läheltä taivaan
ja päässeet elämään: kaiken vaivaan.
He itkivät iloja hummaajain,
he ristiä kantaa saivat vain
— ja loittonivat yhä läheltä taivaan.

Oiva Paloheimo.

Karl Johan Stenroos

Ashtabula-Harborin varhaisuomalaisten sivistys-historian lehdille kuuluu Carl Johan Stenroosin nimi. Hän on ollut kaikkien hyvien asiain ja seura-toimintojen innoittaja ja johtava tekijä.

Mr. Stenroos oli syntynyt Oravaisissa 15 p:nä jou-lukuuta 1838, josta tuotiin vuoden ikäisenä vanhem-painsa mukana Vöyrille. Isänsä toimi maanviljeli-jänä mainitussa pitäjässä. Ennen Amerikkaan tu-loaan palveli Stenroos kolmisen vuotta kuuluisalla herännäisyysrunoilija rovasti Lars Stenbäckilla sekä sotavaessä. Sieltä päästyään työskenteli hän Oris-bergin tehtaassa.

Amerikkaan saapui Mr. Stenroos syksyllä v. 1873, asettuen ensin asumaan Erieen, Pa., josta muutti Ashtabula Harboriin kesällä v. 1875. Ashtabulassa hän oli tällä ensimmäisellä kerralla ainoastaan puoli-toista vuotta, ennen Suomeen. Siellä hän työskenteli jälleen 4 vuotta Orisbergin tehtaassa.

Elokuussa, vuonna 1881, saapui hän uudestaan Amerikkaan, asettuen asumaan Ashtabula-Harboriin.

Stenroos työskenteli Harborissa ensin 8 vuotta tok-kamiehenä ja myöhemmin 15 vuotta työnjohtajana. Hän oli ahkera ja hyvä työmies, pidetty työpaikois-saan. Hän oli poikkeus sen ajan miehistä. Jouto-ajat kulutettiin valitettavan suuressa määrin kapa-koissa. Stenroos hankki henkisen ravintonsa toimin-nasta, ollen seurakunnan ja raittiusseuran perusta-va jäseniä. C. J. Stenroos, Kustaa Hakala ja Nils Johan Carlson perustivat ensimmäisen suomalaisen Bethel-nimisen seurakunnan Harboriin, vuonna 1884, joka liittyi Augustana-Synodiin.

Syyskesällä, vuonna 1884 Carl Stenroos nuorempi ja Aug. Edwards tekivät raittiuslupauksen eräänä keskiviikkoiltana. Saman viikon lauantai-iltana kut-sui Stenroos ja August Edwards suomalaiset erään

amerikalaisen raittiusseuran huoneistoon, jossa perustettiin ensimmäinen suomalainen raittiusseura, jolle nimeksi annettiin "Hyvä-Toivo."

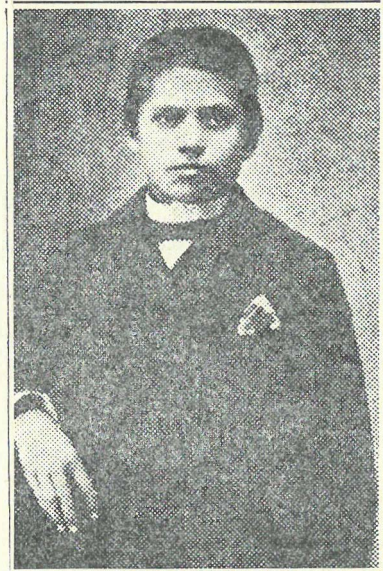
Stenroos oli innostuksen mies. Hänen kerrotaan eräänkin kerran raittiuspuhetta pitäessään innostu-

STENROOS-PUOLISOT

neen niin, että putosi puhujalavalta, johon hän oli sanonut: "nyt minä putosin" ja oli kiivenyt lavalle uudestaan puhettaan jatkamaan. Stenroosin vaikutus Ashtabula Harborin suomalaisten sivistyselämään oli suuriarvoista. Hän jätti lapsilleen ja tuttavilleen kauniin esimerkin, kuolemattoman perinnön, uskonnollisesta ja raittiista elämänehanteesta. Työn raataja kaatui korkeassa iässä, huhtikuun 19

p:nä, vuonna 1919, mutta hän jäi töissään elämään ja vaikuttamaan Ashtabula Harborin ja Amerikan suomalaisten keskuudessa.

CARL STENROOS NUOREMPI,

Me emme saa unhoittaa niitäkään, jotka nuorina astuivat riveihimme ja lupasivat uhrata elämänsä sen aatteen hyväksi, joka on meitä innostanut mo-
niin hyviin töihin.

Carl Stenroos oli syntynyt 1877 Orismalassa, Suomessa, ja kuoli Harborissa, O., v. 1899. Hän toimi pääasiallisesti kauppa-alalla ja hänellä oli silloin kuin kuolema hänet pois kutsui, oma liike Mr. J. Salgenin kanssa.

Kuvamme esittää Carl Stenroosin nuorena poikasena.

Ashtabula Harborin naiset raittiustyössä

Entisiä Kunto-seuran jäseniä 34 vuotta taaksepäin.

Vasemmalta oikealle: Miss Ida Wiita, Miss Alma Helminen, Miss Sophia Ylitalo (nyt Sophia Haaksi-luoto).

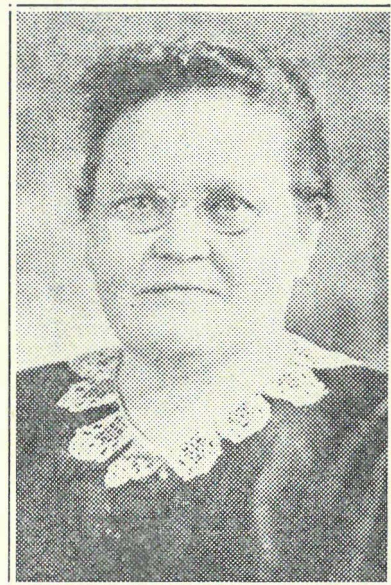
SOPHIA KOTILA.

Mrs. Kotila (o. s. Lundström), syntynyt Raahessa, asunut Ashtabulassa vuosikymmeniä. Hänet tunnetaan innostuneena raittiutus- ja seurakuntatyöntekijänä, aina hyvätuulisenä ja ystävällisenä naapurina. Hän toimii myöskin paikallisen Orpoyhdistyksen kirjurina. Vaikka "Kotilan mamma" onkin jo täyttänyt 52, on hän siitä huolimatta nuorekassieluinen, väsymätön kodin haltijatar, kunnollinen lastensa äiti ja laajasieluinen yhteispyrintöjen edustaja.

ADOLPHINA KAARTO.

Hän on raittiusseura Sovinnon kunniajäsen; kuulunut seuraan 36 vuotta. Mieheensä, joka kuoli tapaturmaisesti noin 8 vuotta sitten, oli kuulunut raittiusriveihin 28 vuotta. Mrs. Kaarto on kotoisin Haapajärveltä; asunut Ashtabulassa vuosikymmeniä; toiminut innokkaasti raittiusseurassa ja Betania-seurakunnassa, sekä Orpoyhdistyksessä.

HANNA PANKARI

Mrs. Pankari on syntynyt Karstulassa, Suomessa. Saapunut siirtolaistyttönä Ashtabulaan vuosikymmeniä sitten, jossa on toiminut monissa hyväätarkoitavissa yhdistyksissä, raittiusseurassa, seurakunnassa y. m. Varsinaisen työnsä on Mrs. Pankari suorittanut Orpoyhdistyksen toiminnassa, ollen sen puheenjohtajana yhdistyksen perustamisesta saakka, lähes 30 vuotta.

ONNI SYRJÄNIEMI

Maanvilj. Taneli Syrjäniemen poika. Syntynyt Haapajärvellä, Oulun läänissä, kesäk. 5 p:nä, 1889.

Saapunut Amerikkaan, Lanesvilleen (Kiipin Niemelle), Massan valtioon, 1909. Ensimmäinen ammatti Amerikassa katukivien hakkuu.

Toiminut New York Life Henkivakuutusyhtiön asiamiehenä.

Harjoittanut muutaman vuoden ruokatavaraliikettä Rockportissa ja Lanesvillessä.

Sanomalehden toimittajana Pohjan Tähdessä vv. 1918—1926. Amerikan Suomalaisessa vv. 1926—1929. Kansan Lehdessä vv. 1929—1934. Nykyään Päivälehdessä.

I. S. R. K. Liiton puhujana vv. 1915—1918. Ohion Pennsylvanian ja West Virginian R. Liiton puhujana vv. 1924—1929.

“Andanian” ja Suomi-soittokunnan matkapuhujana Suomessa, 3 kk. v. 1926.

Minnesotassa, Minnesotan Raittiusliiton ja S. K. R. V.-seuran puhujana 1931.

Canadassa puhujana 1931.

S. K. R. V.-seuran ja Kalevaisten puhujana Ala-Michiganissa, Illinoisissa, Wisconsinissa, Minnesotassa ja Michiganissa vv. 1933—1934.

Vuoden 1933 puhekiirroksella oli 58 tilaisuutta. Esitettiin 125 puhetta. Kuulijoita 12,641.

Vuonna 1934 oli 56 puhetilaisuutta, 115 puhetta. Kuulijoita 16,800. Kuulijoita viimeisenä vuonna 4,161 enemmän kuin edellisenä. Kuulijakunnan runsaan lisääntymisen aiheutti uudenaikainen kapakkajärjestelmä kieltolain jälkeen ja Keski-Lännen suomalaisen raittiuskansan herääminen.

Kuuluu jäsenenä raittiusseuraan, seurakuntaan, Kalevan Ritareihin ja Modern Woodmanneihin.

VÄKIJOUKKO

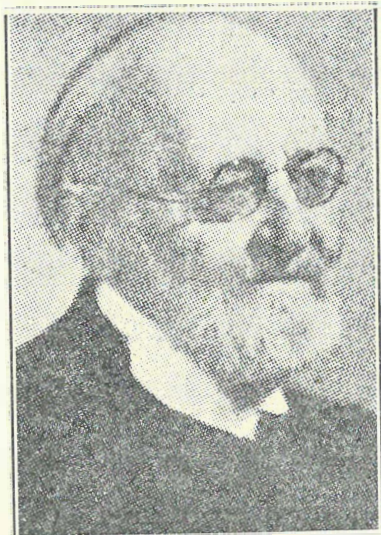
Me — väkijoukko — katselimme, kun juopunutta vietiin putkaan — raivoavaa, kiljuvaa poloista.

Meidän joukossamme oli nauravia kasvoja, nauttivia sydämiä, jännityksen ja uutuuden virkistämiä mieliä.

Mutta — joukossa oli kasvot: tuskan, kauhun jäykistämät kasvot — oli silmät, joissa hehkui sääli — oli sydän, joka kärsi — juopuneen tähden.

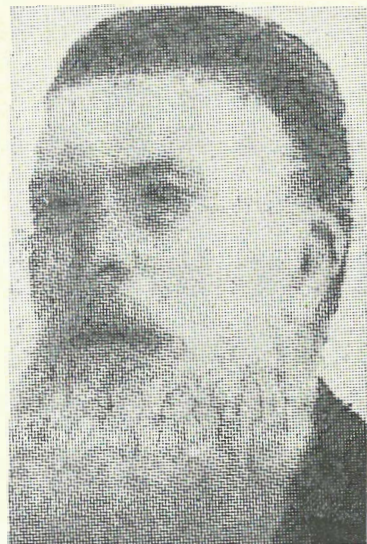
Kuka kärsi rappiolla olevan raukan tähden? — Kuka itki rapakossa ryömivän kurjan tähden?

Hän itki ihmisen. Hän itki toista ihmistä — Väkijoukko, — oletko sinä ihminen? —H. V.

ROVASTI H. E. WEGELIUS

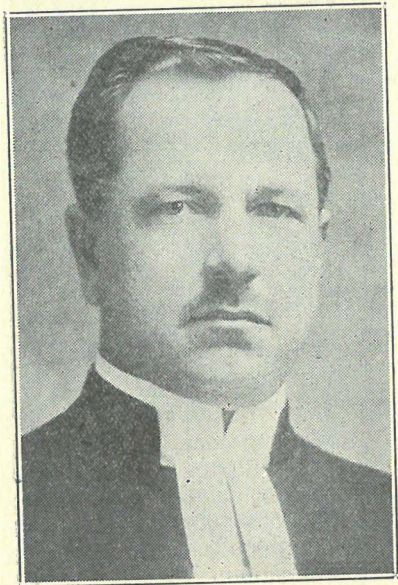
Merikarvian rovasti, tunnettu Suomessa kautta maan hengellisenä herättäjänä ja uhrautuvana raittiusmiehenä kuoli viime vuonna yli kahdeksankymmenen vuoden ikäisenä. Raittiuskansa Suomessa ja tuhannet Amerikan suomalaiset kiitollisin mielin muistelevat tätä kanssaihmistensä hyväksi uhrautunutta miestä.

OPETTAJA JUHO SIIRILÄ

Kesällä 1933 päättyi tämän 90:tä ikävuotta saavuttaneen pohjalaisen maallinen matka Kälviällä, Suomessa. Pitkän elämänsä varrella hän oli suorittanut kunnioitettavan päivätyön opettajana, vapaana kansansivistystyöntekijänä, raittiusmiehenä, kunnallisena toimihenkilönä ja käytännöllisenä maanviljelijänä. Monille sadoille Kälviän nuorille naisille ja miehille, jotka kaukaiseen länteen matkustivat, hän antoi varoittavia neuvoja, että viekoituksilta itSENSÄ säilyttäisivät mailla vierahilla. Kaipauksella muistelee Suomen ja Amerikan suomalainen raittiusväki poiskutsuttua uskollista työntekijäänsä.

Amerikan Suomalaisen Valistustyömaalta

TRI MATTI ANTTONEN

Filosofian tohtori, pastori Matti Anttonen, on hoitanut menestyksellisesti Fitchburgin, Mass., ev. luth. seurakuntaa yli 10 vuotta. Hänen aikanaan on seurakunnan jäsenluku suuresti lisääntynyt, seurakun-

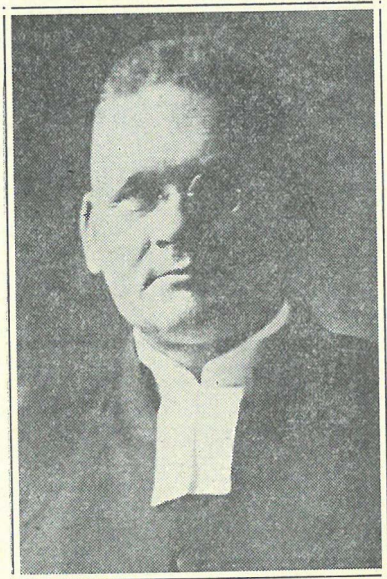
nan toiminta vilkastunut, sekä aineellinen omaisuus kasvanut. Tohtori Anttosen seurakuntapiiri on laaja, käsittäen Fitchburgin ympäristöineen, useita seurakuntia New Hampshiren valtiossa ja ulottuen saarnamatkat aina "Kiipille" asti. Pastori Anttonen on hyvin sopuisa luonne, tarmokas ja työteliäs, joita ominaisuuksiaan hän on käyttänyt voimakkaassa uskonnollisessa ja kansallisessa kasvatustyössään kansalaistemme keskuudessa. Voimakkaana puhujana on pastori Anttonen varsinaisen uurastavan pappistyönsä yhteydessä ottanut huomattavasti osaa raittius- sekä kansalliseen sivistystyöhön.

Seurakuntahoitonsa yhteydessä toimittaa pastori Anttonen myöskin Fitchburgin Sanomat-nimistä keran viikossa ilmestyvää sanomalehteä.

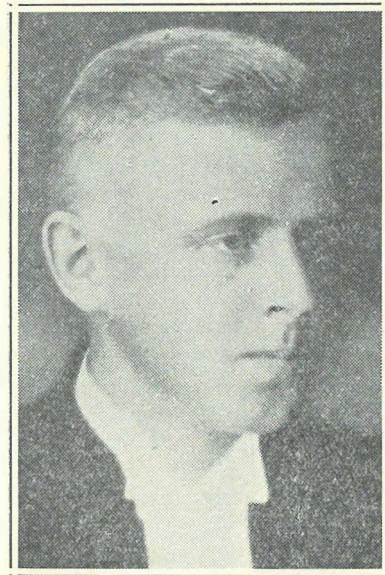
PASTORI SAMUEL A. KRANKKALA

Samuel August Krankkala, syntynyt Jalasjärvellä, Vaasan läänissä, Suomessa maaliskuun 11 p. 1879. Tullut Amerikkaan 1899 elokuulla Cooks Millsiin, Mich., toimien siellä sikäläisen seurakunnan luottotoimissa, seurakunnan esimiehenä viimeaikoina, kuin myös pyhäkoulun opettajana ja sikäläisen Kullervo-raittiusseuran innokkaana esimiehenä. Muutti Cooks Millsistä Chathamın maanviljelysseudulle, asuen Eben Junctionissa. Kun Kansalliskirkkokunta perusti pappisseminaarin, oli hän ensimmäinen oppilas Kansalliskirkkokunnan seminaarissa. Tätä ennen oli hän toiminut kirkkokunnan kolpotöörinä noin 8 vuoden ajan. Jo viimeisenä kouluvuotenaan hän väliaikaisesti hoiti Brantwoodin ja Hopeajoen seurakuntia, joiden seurakuntien pyynnöstä hänet vihittiin papiksi Finlaysonissa, Minn., kesäk. 20 p. 1919. Tätä

Pohjois-Wisconsinin laajaa seurakuntapiiriä hoiti past. Krankkala menestyksellä 11 vuotta. Kun sitten New York Millsin laaja seurakuntapiiri tuli avonaiseksi past. Haakanan sairauden vuoksi, kutsuivat he

pastori Krankkalan yksimielisesti hoitamaan tätä laajaa seurakuntapiiriä, jonka kutsun hän otti vastaan. Muutti kesäkuulla 1930 New York Millsin seurakuntapiirin keskuuteen, asettuen asumaan Sebekaan, jossa hän edelleen asuu.

Pastori Viljo Olavi Jämsä.

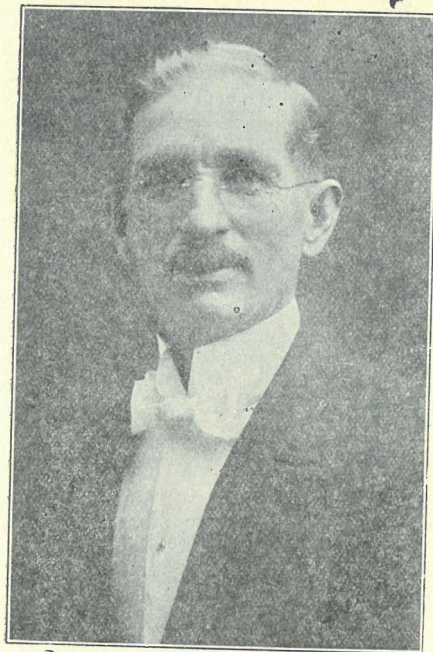
Amerikan suomalaiset saivat viime syksynä keskuuteensa tervetulleen panoksen Suomen kulttuuria, nuoren tarmokkaan pappismiehen Viljo Olavi Jämsän edustamana. Hän saapui Suomesta Lauriumin, Mich., ap.-lut. seurakunnan kutsumana ja hyväksyttiin saman seurakunnan toiseksi opettajaksi lokak. 21 p:nä. (Toisena opettajana on kunnianarvoisa ap.-lut. kirkkokunnan esimies, pastori John Oberg.)

Pastori Jämsä on vasta 23 vuoden ikäinen — synt. Kemissä, O. l., kesäk. 15 p. 1911, — mutta on nuoruudesta huolimatta jo ehtinyt hoitaa papillisia virkoja Suomessa, kuten seuraavista tiedoista nähdään:

Vanhemmat: kauppamatkustaja Jaakko Jämsä ja Olga (o. s. Klemetti). Käynyt kouluja Oulussa; tullut ylioppilaaksi Oulun Lyseosta toukok. 31 p., 1929. Kirjoittautunut Helsingin Yliopiston jumaluusopilliseen tiedekuntaan syyskuussa 1929; suorittanut jumaluusopillisen alkututkinnon toukok. 28 p., 1930, ja jumaluusop. erotutkinnon jouluk. 20, 1932. Oulun hiippakunnan piispa J. R. Koskimies vihki hänet papinvirkaan Oulun Tuomiokirkossa kesäk. 17, 1933, määräten mainitusta päivästä lähtien toimimaan Kiimingin seurakunnan kirkkoherran apulaisena, kunnes toukok. 1 päivästä 1934 määrättiin Yli-Iin muodostettavaksi määrätyn seurakunnan kirkollisten asiain hoitajaksi toistaiseksi, josta toimesta Oulun Hiippakunnan Tuomiokapituli myönsi virkavapautta, jotta hän voisi toimia sielunhoitotehtävissä Yhdysvaltain suomalaisten keskuudessa. — Asevelvollisena Pohjois-Savon Rykmentissä (nykyinen nimi on Pohjan Rykmentti Kuopiossa tammik. 30 p., 1933 — huhtik. 14, 1934, jona aikana suoritti aliupseerikoulun Kuopiossa. Toimi rykmentin pastorin viransijaisena heinäk. 13 p. — elok. 12 p. 1933. Komennettiin Reserviupseerikouluun Haminaan (RUK) elok. 15, 1933 — maalisk. 17, 1934, ja toimi siellä oppilaskunnan kunnianeuvoston puheenjohtajana. Tasavallan presidentin päiväkäskyllä korotettu reservivänrikiksi huhtikuun 24 p. 1934.

Kuten edelläolevasta nähdään, pastori Jämsä on ehtinyt elämänsä ulkonaisissa vaiheissa käydä jo monen suorituksen ja tutkinnon lävitse. Siirtokansamme varmaankin lausuu hänet lämpimin sanoin tervetulleeksi keskuuteensa.

R. W. S.

V. M. BURMAN

Jokaiselle vanhempaan polveen lukeutuvalle Amerikan suomalaiselle on toimittaja Burmanin "Matti-Sedän" nimi tunnettu. Hänen kirjoituksiaan ja paki-noitaan ovat Amerikan suomalaiset saaneet lukea useamman vuosikymmenen ajan. Toimittaja Burman on teräväsanainen ja hänen Matti-Sedän paki-noistaan uhkuu leppoisa, hyväntuulinen huumori.

Toimittaja Burman on syntynyt vanhasta meri-miessuvusta Raahan kaupungissa. Siellä kasvoi hän nuorukaiseksi, suoritti aikanaan y'loppilastutkinnon,

”mutta ei maittanut virkamiesura,” kuten hän selittää. Mieli kaipasi kauas vieraisiin maihin, tuntemattomiin oloihin. Nuori ylioppilas ohjasi matkansa Amerikkaan, mihin niin monet muut nuoret miehet siihen aikaan riensivät. Toiminnastaan täällä Amerikassa kertoo toimittaja Burman kaikessa lyhykäisyydessään:

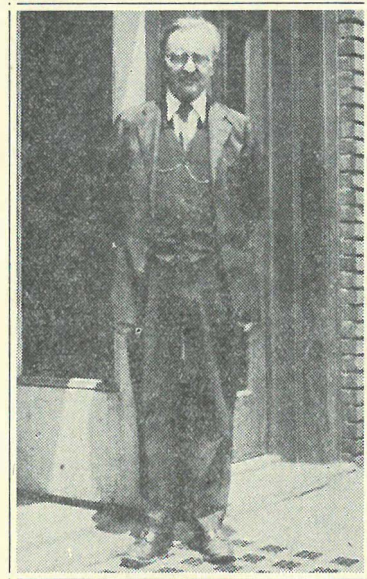
”Luotuani koleja 11½ kuukautta \$45.00 kuukausipalkalla, kuluttaen vain \$3.00 kuukaudessa elintarpeisiin, sain säästetyksi niin paljon että voin ostaa omakseni Aleksii Leinos-vainajan julkaiseman ja omistaman ”Amerikan Suomalaisen Lehden.” Julkaisin sitä ja sen seuralaisia ”Kuparisaaren Sanomia” ja ”Amerikan Suomalaista” 8½ vuotta. Sittemmin olen ollut pariinkin kertaan Valvojan toimittajana ja nyt viimeksi ”Oppaan” toimittajana sen syntymisestä asti.”

Pitkä ja tuloksellinen on toimittaja Burmanin päivätyö Amerikan suomalaisten sivistysvainiolla. Toivotavasti jatkuu se vielä vuosikymmeniä yhtä tuloksellisenä kuin tähänkin asti.

Toimittaja Burman on kieltämättä Amerikan suomalaisten sanomalehtimiesten ”dean”.

TOIMITTAJA ANTERO RIIPPA.

Syntynyt helmikuun 16 p. 1866 Kälviällä, Suomessa. Siirtynyt Amerikkaan v. 1893. Ev. lut. seurak. S.-S:n, K. K.:kunnan, Am. Suom. Hist. seuran, Imatra Kansallisseuran, Kalevala ja Turun Yliopistoseuran jäsen. Tuli ylioppilaaksi Vaasan suom. lyseosta. Siirtolaisen toimittajaksi v. 1894, Päivälehdessä 1914. Vv.

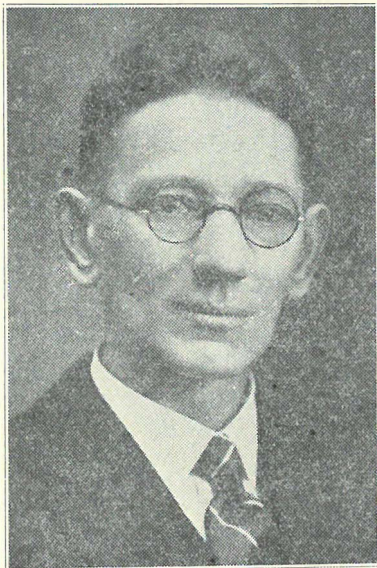

1919—20 Suomen hallituksen Tiedonantotoimistossa, New Yorkissa, v:sta 1921 suom. kirjak. johtaja, Brooklynissä. Vuodesta 1919 Foreign Language Inform. Servicen suom. osaston johtaja. Ottanut osaa Edistuksen, Raittiuslehden, New Yorkin Lehden, Kansan Hengen ja Siirtokansan Kalenterin toimitustyöhön. Sanomalehtityön ohella ollut postimestarina, rauhan-tuomarina, townshipin rahastonhoitajana, y. m. V:sta

1925 uudelleen sanomalehtityössä, New Yorkin Uutisten toimittajana. Nimitettiin v. 1925 Suomen Valkoisen Ruusun II luokan ritariksi.

JUSSI HARPET

Mr. Jussi Harpet, joka on toiminut viimeiset lähemmäksi kaksikymmentä vuotta työnjohtajana Päi-

välehdän kirjapainossa, on syntynyt Revolahdella, Oulun läänissä syysk. 11 p. 1877.

Saapui Amerikkaan, Astoriaan, Oregoniin vanhempainsa mukana vuonna 1887. Ryhtyi kirjapaino-oppilaaksi vastaperustetun "Lännettären" kirjapainoon syysk. 15 p. 1891 Astoriassa ja on siitä asti työskennellyt sanomalehti- ja kirjapainoalalla Astoriassa,

Superiorissa, Wis., New Yorkissa, Hancockissa, Calumetissa, Mich., ja Duluthissa.

Kun Päivälehti perustettiin Calumetissa, Mich., ke-
säkuussa 1901, oli Mr. Harpet prof. S. Mustosen ja toimittaja Kalle Haapakosken kanssa sitä perustamassa. Pitkä ja kokemusrikas on Mr. Harpetin päivätyö Amerikan suomalaisen sanomalehdistön palveluksessa.

Varsinaisen työnsä ohella on Mr. Harpetilta riittänyt aina aikaa yleisiin sivistyksellisiin ja kansallisiin harrastuksiin. Hän on ollut kiinteästi mukana m. m. Kalevan Ritarien työssä vuosikymmeniä, palvelleen mainitun järjestön korkeimmissa viroissa ja luottotoimissa. Hänen neuvojaan ja apuaan on käytetty runsaasti yleisen hyvän eteen kuluneiden vuosikymmenien aikana ja saadaan toivottavasti käyttää edelleenkin vielä monet vuosikymmenet.

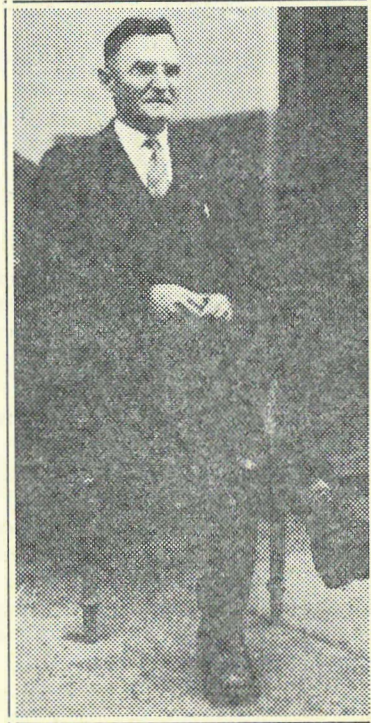
JOHN LOUIS OLLILA

Syntynyt jouluk. 18 p. 1879 Ylivieskassa, Oulun läänissä.

Siirtynyt Amerikkaan v. 1888 paikkeissa Ishpemingiin, Mich., jossa alkoi alkeiskoulun käynnin. Suoritettuaan kauppakoulun, on toiminut aikoinaan liike- ja konttorialalla Minnesotassa, Michiganissa y. m. valtioissa. Palveli kaksi virkakautta Stuntz townshipin (Hibbingin) kirjurina ja yhden virkakauden Hibbingin rauhantuomarina, South Rangen, Mich., kauppalan valtuustossa, ja on mainitun kauppalan ensimmäinen varapresidentti. South Rangen (Adams townshipin), Mich., rauhantuomarina 4 vuotta.

Liittyi Päivälehdän toimitukseen Calumetissa, Mich., heinäkuussa 1913. Siirtyi Amerikan Suomettaren toimittajaksi 1914, toimien mainitun lehden toimittajana noin 12 vuotta. Ryhtyi Amerikan Sanomain, Fairport, Ohio toimittajaksi 1925, jossa oli kaksi ja puoli vuotta, siirtyen sieltä Lännen Suomettaren, As-

toria, Ore., liikkeenhoitajaksi ja myöhemmin mainitun lehden toimittajaksi. Liittyi uudelleen Päivälehdessä toimitukseen heinäkuussa 1932.

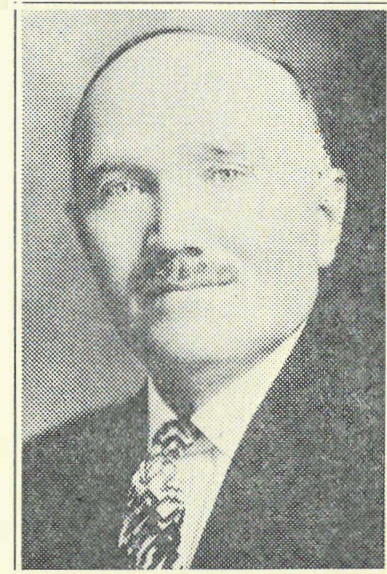

Kuuluu ev. lut. seurakuntaan, Kalevan Ritareihin ja Vapaamuurari-yhdistykseen.

Ollut mukana osuustoiminnallisessa liikkeessä, palvelleen m. m. Pohjan Tähti osuuskaupan (Fairport, Ohio) johtokunnassa sen puheenjohtajana.

RUNOILIJA MATTI ANTILA

Matti Antila, joka asuu Fitchburgissa, Mass., tunnetaan laajalti Amerikan suomalaisten keskuudessa kauniiden, isänmaallisten runojensa kautta, joita hän on kirjoittellut sanomalehtiin ja moniin julkai-

suihimme. Onpa hän julkaissut yhden runoteoksenkin. Aina opiskeleva, tutkiva ja mietiskelevä Antila elää ja palaa kaikelle kauniille, kaikelle sille, joka kaunistaa yksilöitä ja kansoja sisäisesti.

Hänen runonsa ovat omistettuja kotimaamme luonnolle, syntymäseudun muistolle ja yleensä isänmaallisuuden ja kansallisuusaatteiden ihailulle.

Mr. Antila on toiminut Kalevaisissa, raittiusseu-

rassa ja seurakunnassa, sekä kaikissa sivistyspyrkimyksissä, joissa edustetaan kansallisuutemme ja ihmisyyden korkeita arvoja.

Rohkenemme nimittää Mr. Antilaa, tuota kansanomaista runoseppää yhteiseksi Amerikan suomalaisten ystäväksi.

Mr. Antila on syntynyt Tottijärvellä, 16 p:nä tammiukuuta v. 1881. Nuorena poikana siirtyi hän Tampereelle, josta siirtyi nuorena miehenä arvannostolakkolaisena Amerikkaan v. 1903. Antila asui ensin "Kiipin"-niemellä, työskennellen kivimurtimossa ja myöhemmin kauppa-apulaisena. Nykyinen kotipaikkansa on Fitchburg, Mass., jossa hän on asunut vuosikymmeniä ja toiminut koko ajan liikealalla.

Uranuurtajia

EMIL HURJA.

Mr. Emil Hurja, demokraattipuolueen varapuheenjohtaja ja siten toinen mies vallassa olevan puolueen kansalliskomiteassa, tunnetaan amerikkalaisten kes-

kuudessa "Washingtonin suurimpana mysteriona". Hän on demokraattipuolueen kansalliskomitean esimies James J. Farleyn "oikeankäden mies", ensimmä-

mäinen suomalainen Amerikassa, joka on kohonnut koko maata käsittävään johtoasemaan poliittisella alalla.

Mr. Hurja on syntynyt Crystal Fallsissa, Mich. Isänsä oli tunnettu liikemies Matti Hurja Crystal Fallsissa, jossa äiti ja useita veljiä ja sisaria asuu. Mr. Hurjan vaikutuksesta nimitti presidentti m.m. Hurjan nuorimman veljen Crystal Fallsin kaupungin postimestariksi.

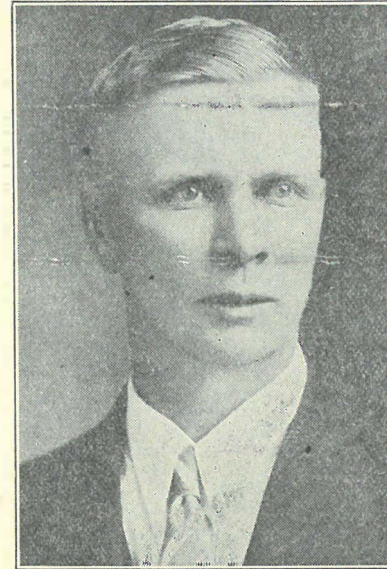
Eräässä aikakausilehdessä kirjoittaa amerikalainen Paul Mellon kiinnostavan selostuksen Mr. Hurjan elämänvaiheista ja hänen aikaansaannoksistaan, lopettaen kirjoituksensa sanoilla: "Jonakin päivänä tulee joku kirjoittamaan erikoisen kiinnostavasta henkilöstä, Mr. Emil Hurjasta, opiskelevasta seikkailijasta, Mr. Farleyn salamannopeasta matemaatikosta, profeetasta ja luotettavasta toverista, miehestä, joka sovitti politiikan matemaattiseksi varmuudeksi."

SENAATTORI ARVID RUOTSINOJA.

Valtiosenaattori Arvid Ruotsinoja edustaa Minnesotan valtion 26:tta senaattoriipiiriä Meeker kauntista.

Senaattori Ruotsinoja on syntynyt Suomessa, Limingassa, lokakuun 27 p:nä v. 1900. Tullut vanhempainsa mukana Amerikkaan v. 1901 Kingstoniin, jonne vanhempansa asettuivat maanviljelijöiksi. On käynyt kahdeksan luokkaa koulua Kingstonissa; korkeakoulun Dassellissa, Minn., Meeker kauntissa; palvelut kolme vuotta vapaaehtoisena U. S. mariineissa Haitissa vuodesta 1921 vuoteen 1924. Meni avioliittoon v. 1925 Kingstonissa. Antautui politiikkaan vii-

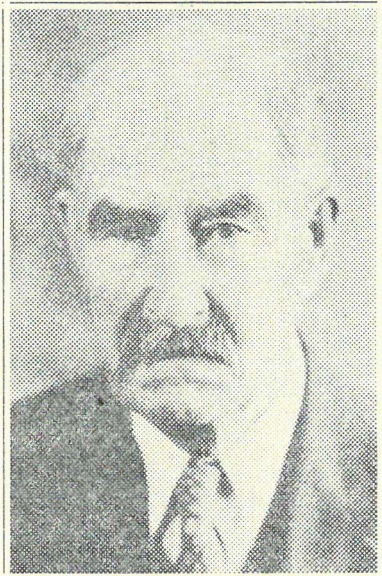
me syksynä. Oli ehdokkaana Independent listalla ja voitti helposti vastustajansa. On vakaumuksen mies, rohkea sanomaan mielipiteensä. Ei horju sinne eikä tänne. On täysin rehti suomalainen ja vakaa kirkon mies. Kuulunut aina Kingstonin ev. lut. seu-

rakuntaan, Suomi-Snyodiin; ollut monissa luotto-toimissa. Hänen kirjurinsa on myös suomalainen, Miss Lillian Väätäjä, Kingstonin tyttäriä.

JOHAN KAJANUS-CARLSON.

Tässä esitämme erään arvokkaan kunniavanhuk-
sen Mr. Johan Kajanus-Carlsonin, joka viime kevää-
nä ylitti kahdeksannenkymmenentoisen ikävu-
tensa. Mr. Kajanus on Kemin poikia, syntynyt Ke-
missä, Suomessa toukokuun 3 p. 1852. Amerikkaan

hän saapui kolmenkymmenen-vuotiaana, siis par-
haassa miehuudenijässä. Viettänyt täällä lännen
mailla yli puoli vuosisataa. Minneapolis oli hänen
ensimmäinen "satamansa" Amerikassa. Sieltä hän
meni Montanaan ja toimi siellä rautatietöissä kun
Northern Pacific tietä rakennettiin. Montanasta
hän "shippasi" itsensä Canadaan, Port Arthur ollen

keskeinen oleskelupaikkansa. Canadasta hän siirtyi
Minnesotaan v. 1892 ja asettui Soudanin ja Elyn
kaivostyömaille. Vuonna 1896 hän asettui Section
Thirty kaivoskylään ja sinne hän pysyväisesti kotin-
sa pystytti. Elyssä hän meni avioliittoon neiti Ulla-
kon kanssa. Heillä on kolmetoista lasta, kahdeksan
poikaa ja viisi tytärtä.

Mr. Kajanus kuuluu jäsenenä Elyn Kalevan Ri-
tarien Väinön Majaan ja Suomalaiseen sairastus- ja
loukkausapuyhdistykseen, joissa järjestöissä hän on
toiminut uutterasti ja nauttii jäsenistön niissä yh-
distyksissä kuin myös kaikkien kansalaistemme ja
muunkielisten arvonantoa ja kunnioitusta.

MR. JA MRS. ISAKKI KESKITALO.

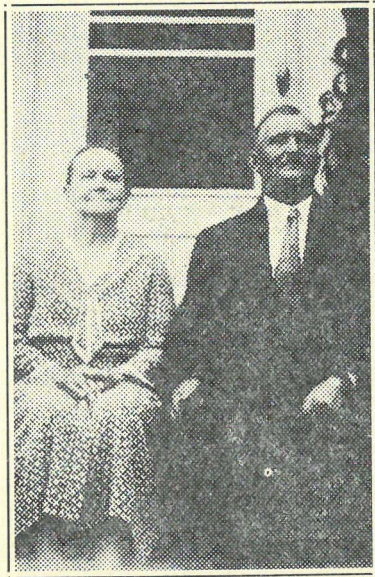
Vuosi vuodelta ja päivä päivältä niiden kunnia-
arvoisten esitaistelijain ja uran uurtajain rivit har-
venevät, jotka ovat tulleet kyliin ja kaupunkiin,
tietämättä onko siellä ennestään yhtään heimolaista,
jonka kieltä ymmärtäisi, jonka haastelun tuntisi tu-
tuksi ja omaksensa oivaltaisi.

On kysytty rohkeaa itseensä luottamista ja tah-
donlujutta niiltä miehiltä ja naisilta, jotka tun-
temattomiin oloihin tullen ovat ilman suosituksia
ainoastaan kahden paljaan käden kanssa toimeen
tulleet ja monet vaikeudet voittaneet.

Sellaisten alkajain ja esitaistelijain elämänsaan-
noksia tulisi historiinkin kannalta katsoen muistiin
merkitä, että tulevat sukupolvet saisivat oikeaa ym-
märämystä oman heimonsa työstä ja saannoksista,
että se samalla innostaisi tuleviakin sukupolvia yh-
tä suuriin itsensä uhraaviin tekoihin.

Silloin kun Wakefieldin suomalaisten historiaa

muistiin merkitään, tulee siellä ensinnä esiin Mr. ja Mrs. Isakki Keskitalo (Keskey). Mr. Isak Keskitalo on tullut tänne Wakefieldiin v. 1886. Siis melkein kylän alkaessa, sillä v. 1882 on ensiksi löydetty rautaa Wakefieldissä. Siis varsinainen kaivantotyö on ollut aivan alkuasteella Keskitalon tänne saapuessa.

Vähitellen kuitenkin suomalaisten luku lisääntyi ja v. 1889 uudenvuoden päivänä on perustettu Toivo raittiusseura. Vuonna 1890 on Mr. Keskitalo mennyt naimisiin Elisabet Nikkilän kanssa ja on ne olleet ensimmäiset suomalaiset häät tällä paikkakunnalla ja josta avioliitosta on heillä elossa yksitoista lasta, viisi poikaa ja kuusi tytärtä.

Keskitalot (eli Keskey, kuten heidät amerikalaisissa piireissä tunnetaan) ovat osanneet antaa koulukasvatukselle sille kuuluvan arvon. Vanhin poika Yrjö on lääkäri ja aina siitä eteenpäin, on koulun opettajia y. m.

Alkuvuosina ovat Keskitalot ottaneet yhteispyrinnöihin innolla osaa. Uskonnollisesti kuuluvat he apostolis-lutherilaisiin.

Mr. Keskitalo on syntynyt Ylitorniolla v. 1865. On vielä pirteä ja toimintakykyinen mies, vaikka nauttii kaivantoyhtiön vanhainlaketä. Mrs. Keskitalo on syntynyt Limingan pitäjässä v. 1873 ja on nuorena tuotu tähän maahan. Hän on myös reipas ja nuorehko sekä toimintatarmoa täynnä. Kuitenkin päivänkaari on kääntymässä illan maille ja moninaiset elämäkokemukset muistoiksi kiityy.

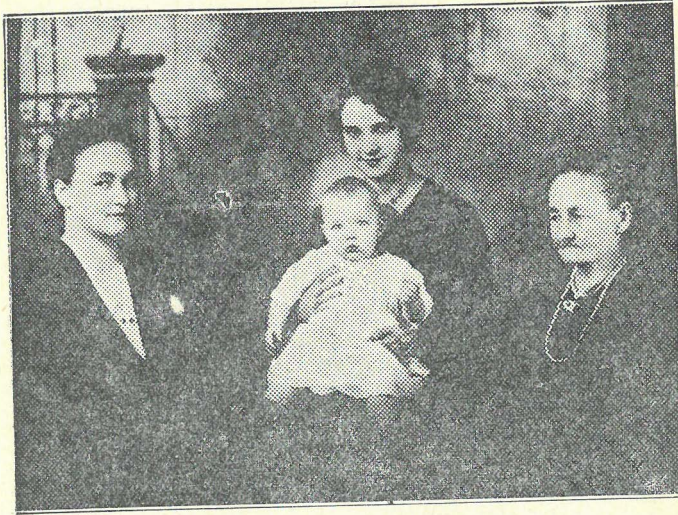
Suokoon Korkein näille kunnan suomalaisille vielä monta elonpäivää ja siunattuja hetkiä suuren perheensä ja ystäväjoukkonsa piirissä.

A. L.

NELJÄ POLVEA.

Kuva esittää neljä polvea samassa perheessä. Asuvat Marquette-kauntissa.

Kantaäidin nimi on Mrs. Hanna Grönberg. Syntyi Kalajoella, Suomessa, maalisk. 11 p. 1864, joten hän täyttää 71 v. ensi syntymäpäivänään. Mieheensä Emil Grönberg kuoli sydänhalvaukseen kirkossa kolme vuotta sitten; siten päättyi kolme vuotta vaille 50 vuotta kestänyt onnellinen avioliitto. Perhe on asunut Ishpemingissä noin 45 v. ja aina samassa kodissa, jonka Mr. ja Mrs. Grönberg laittoivat melkein kohta kun Mrs. G. saapui Suomesta vähän

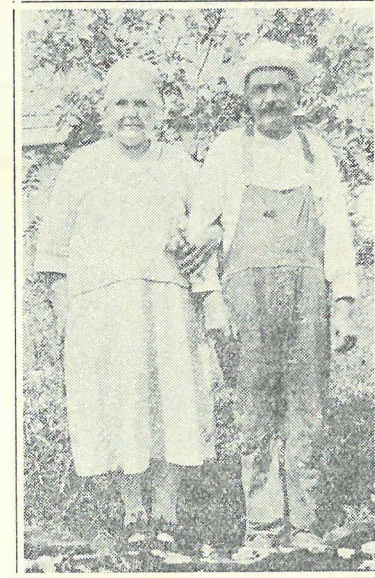
myöhemmin pienen Estherin kanssa, joka on tässä kuvassa vasemmalla ja on hänen nimensä nyt Mrs. Järvi, asuu Negauneessa. Keskellä on Mrs. Järven tytär Mrs. Leonard Samuelson, Marquettessa, lapsensa kanssa. Kantaäiti asuu nuorimman poikansa Einarin kanssa vanhassa kodissaan Ishpemingissä ja on hän edelleenkin nuorekas ja toimellinen yhteispyrintöjen harrastaja.

MR. JA MRS. MÄKELÄ.

Kuvamme esittää Deer Riverin, Minn., maanviljelysalueella asuvan uurastajaparin Oskari Mäkelän ja puolisonsa Sofian o.s. Haapala. Mr. Mäkelä on syntynyt Karviällä, toukok. 13 p. 1864 ja Mrs. Mäkelä

lokak. 17 p. 1872. Avioliittoon he ovat menneet Siikaisissa 13 p. heinäk. 1893. Amerikkaan tulivat yhdessä toukok. 22 p. 1905. Asettuivat ensin asumaan Cloquetiin, Minn.

Tämä pariskunta on niitä uurastajia, jotka ovat uskollisina kutsumukselleen maanmuokkajina, vil-

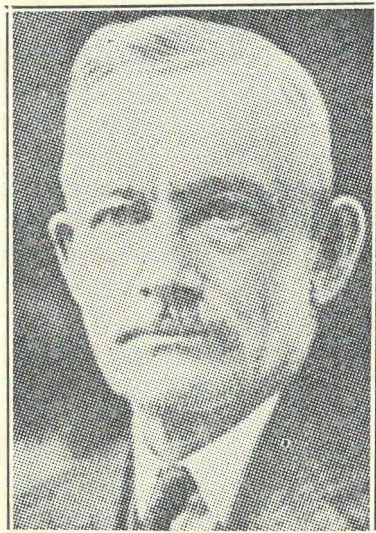
jelykselle perkaajina uurastaneet. Heillä on ollut uskoa ja luottamusta siihen ammattiin, maanviljelykseen, josta kaikkien leipä koituu.

Valistusrientoihinkin ovat Mäkelä-puolisot osaa ottaneet ja edelleen ovat mukana hyvissä riennoissa varsinkin seurakunta- ja nuorisotyössä.

ANTTI H. MARKKANEN.

Hyvin tunnettu duluthilainen liikemies ja seurakunta- ja kansallisten rientojen harrastaja Antti H. Markkanen täytti viime heinäkuun 17 p. 65 vuotta.

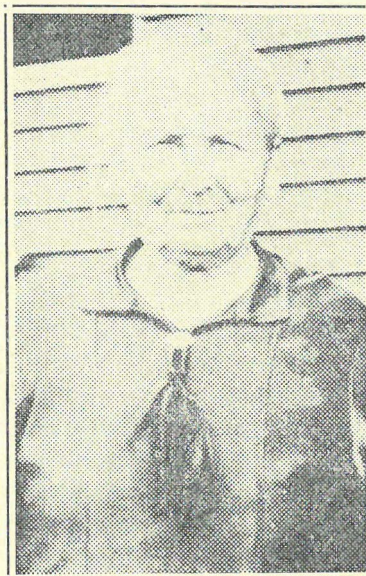
Mr. Markkanen on syntynyt heinäk. 17 p. 1869 Kuhmoniemiellä, Suomessa, käynyt koulunsa Oulussa.

Saapui Amerikkaan 1888. On toiminut liikealalla Superiorissa, Wis., Floodwoodissa ja Duluthissa, Minn. On osakkaana tunnetussa duluthilaisessa tukkuliikkeessä ja monessa muussa liikehommassa. Kuuluu jäsenenä Duluthin ev. lut. seurakuntaan, ollen sen johto- ja toimihenkilöitä. On kuulunut m.m. Suomi-Opiston johtokuntaan ja moniin muihin luottamustoimiin.

LIISA HONKALA.

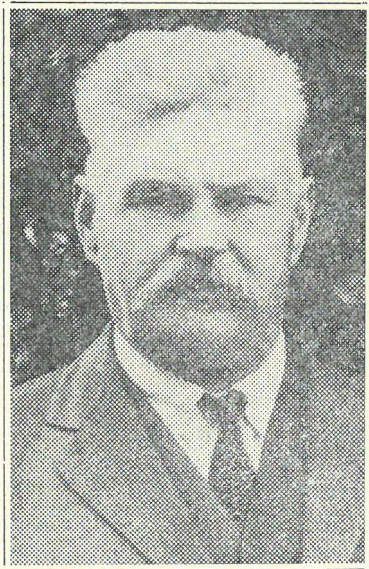
Mrs. Liisa Honkala, syntynyt Lapualla, Suomessa, huhtik. 22 p. 1854, saapui Amerikkaan Red Lodgeen, Montanan valtioon v. 1896. Puolisonsa Heikki kuoli muutamia vuosia sitten. Honkala puoliset miehuus-

vuosinaan toimivat utterasti paikkakuntansa valitusrientojen keskeisinä henkilöinä. Mrs. Honkala kuuluu Kalevan Naisten järjestöön ja on hän paikallisen K. N. Tuvan kunniajäseniä. Kuvamme on otettu tämän kunniaavanhuksen merkkipäivänä, kun hän sai juhlia kahdeksattakymmenettä vuosipäiväänsä.

AUGUST HUTTULA.

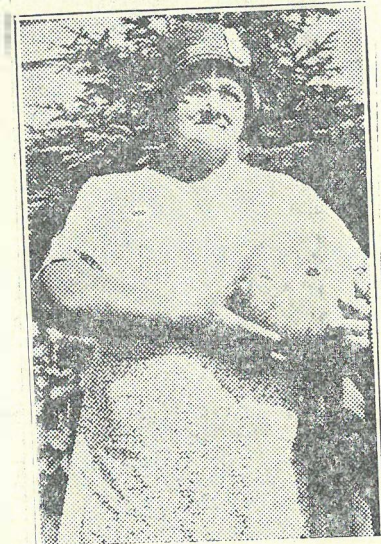
August Huttula on syntynyt Simossa, Oulun läänissä, 1863 ja tuli Amerikkaan 1889, asuen kaksi vuotta Ishpemingissä, Mich., työskennellen siellä kaivostöissä. Sieltä hän muutti homesteadille Trout Creekiin, Mich., jossa asui kahdeksan vuotta; muut-

ti sieltä Covingtoniin, missä asui 31 vuotta. Nykyään on Huttulan koti Republicissa, Mich., siellä viimeiset neljä vuotta vanhuutensa päiviä vietellen. Suuri on Huttulan osa Covingtonin asutuksessa, ja suuri on se elämäntyön peltosarka, jonka hän jälkeensä jätti siirtyessään elonsa ehtoopäiviä viettämään nykyiseen kotiinsa. Mr. Huttula on ap. lut. uskonpuhujan horjumaton tunnustaja ja seurakunnan uuttera avustaja, ollen hyvin tunnettu ap. lut. piireissä.—J.S.

ANNA PERNU.

Mrs. Pernu, Brittmountissa, Minn., on yhdeksäntoista lapsen äiti, joista kolmetoista on elossa, kaikki asuen St. Louis kauntissa. Mrs. Pernu ilmoittaa olevansa toisen Mesaba rautarensillä syntyneen valkoisen lapsen äiti. Tämä lapsi on Fred Pernu, Cookissa, nyt 42 vuoden ikäinen. Ensimmäinen Me-

saba rauta-alueella syntynyt valkoihoinen lapsi on Arthur Kangas Mt. Ironista, Henry ja Christina Kankaan polka, joka asuu edelleenkin Mt. Ironissa (on Mrs. Lydia K. Ollilan, Duluthista, veli).

Pernut ovat nyt 80 eekkerin suuruisella maatilallaan kahdeksan mailia pohjoiseen Virginiasta ja yhdeksän mailia länteen Brittmountista.

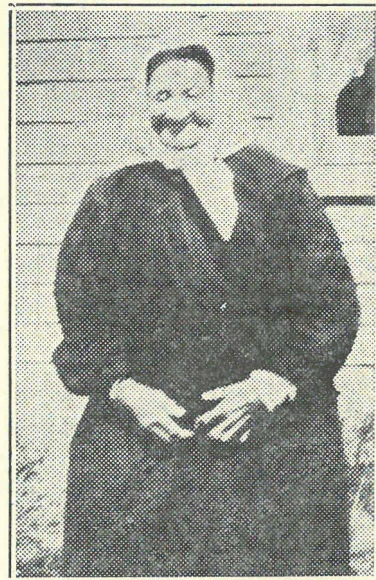
Pernun perheestä tehdään seuraavassa Kalenterisamme lähempi selostus.

GUSTAVA KRUKA.

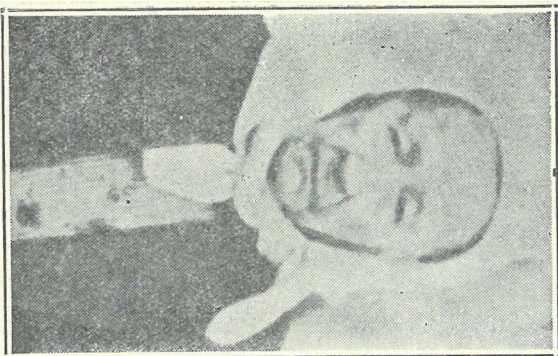
Mrs. Kruka on syntynyt lokak. 6 p. 1859 Ylivieskassa, Oulun läänissä, Suomessa, josta saapui Amerikkaan, Calumetiin, Mich., v. 1885. Meni siellä avioliittoon John Peter Krukan kanssa 1890. On asunut

Calumetissa 45 vuotta, viimeiset neljä vuotta Washingtonissa, D. C. Vanhuksella on elossa kolme tytärtä ja yksi poikapuoli, Mr. E. W. Kruka, Copper Range Consolidated kaivosyhtiön pääkirjanpitäjä Painesdalessa, Mich. Kolme poikaa on kuollut täysi-ikäisinä. Kaksi tytärtä asuu Washingtonissa, D. C., ja yksi, Mrs. V. H. Gran, Duluthissa, Minn.

MARIA NIEMI.

Kunniavanhus Mrs. Niemi (o.s. Lepistö), syntynyt Kuortaneella, Leppälän kylässä, W. L., toukok. 13 p. v. 1844. Miehensä kuoleman jälkeen lähti Mrs. Niemi tähän maahan ja on ollut Maplessa, Wis., poikansa Elias Niemen luona 30 vuotta.

ANNA LIISA SÖDERBACKA.

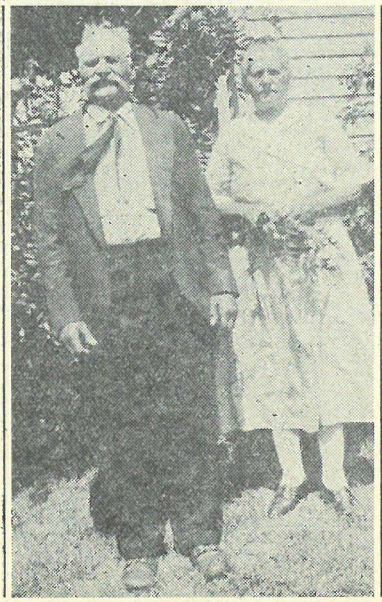
Mrs. Söderbacka on Ishpeningin vanhin suomalaisten nainen; kymmenen lapsen äiti. Syntyi Alajärvellä, Suomessa, v. 1841 ja täytti siten 93 v. viime joulukuun 21 p. On edelleenkin hyvässä ruumiin ja sielun voimissa.

WATTONIN, MICH., ESIRAIVAAJIA.—Ylläolevat ovat kaikki Wattonin, Mich. esiraivaajia ja suorittaneet arvokkaan työpäivän tämän ympäristön viljelykselle raivaamisessa. He ovat vasemmalta oikealle: John Kytöniemi, 76 v.; Nels Salli, 74 v.; Matti Lepola, 68 v.; Alex Lepola, 65 v.; Aug. Godell, 59 v.; ja Anselm Godell, 56 v.

KULTAPARI MR. JA MRS. HENRY WERTANEN.

Mr. ja Mrs. Henry Wertanen, jotka asuvat maatilallaan Negauneen kaupungin piirin itäisellä rajalla, tulivat olleeksi avioliitossa 53 vuotta viime marraskuun 7 p:nä. Heidät vihittiin Suomessa, Karstulassa, marraskuun 7 p. 1881. Mr. Wertanen syntyi Karstulassa tammik. 19 p. 1859. Mrs. Wertanen, o. s. Miina

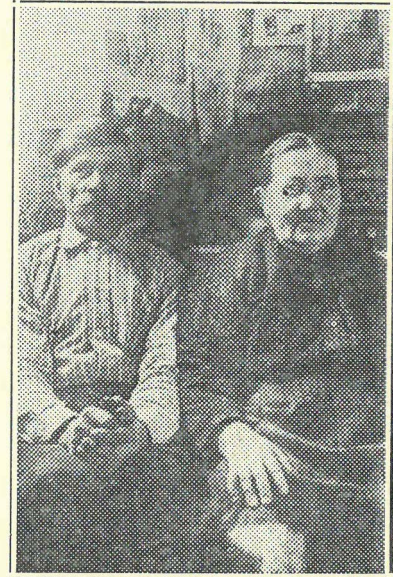

Lehtonen, syntyi myöskin Karstulassa toukok. 12 p:nä 1859. Mr. Wertanen saapui Ashtabula Harboriin 45 vuotta sitte ja Negauneeseen 43 vuotta sitte; vaimo ja vanhimmat lapset saapuivat pian sen jälkeen Negauneeseen. Siirtyivät maatilalleen v. 1907. Ovat kasvattaneet 11-lapsisen perheen, mutta ovat

edelleenkin kuin nuoria ihmisiä, iloisia ja harvinaisen reippaita ja huolehtivat taloustöistään.

MR. JA MRS. PINOLA.

Mr. ja Mrs. Jafet Pinola, Black Riveriltä, Marquette kauntissa, Michiganissa viettivät kultahäitään viime vuoden heinäkuun 15 p. Pinola pariskunta ovat

syntyneet Ylivieskassa, Oulun läänissä. Amerikkaan saapuivat noin neljäkymmentä-viisi vuotta sitten. Ensin asuivat Ishpemingissä ja noin kaksikymmentä viisi vuotta sitte asettuivat maanviljelijöiksi. Heillä on useita lapsia ja myöskin ottolapsia, joista ovat pitäneet hyvän huolen.

TUOMAS JA MARJA KORPELA

Mr. Tuomas Korpela on syntynyt Laihialla, Suomessa, v. 1859 ja Mrs. Maria Korpela, o. s. Meijeri, Vähässä Kyrössä, Suomessa v. 1855. Menneet avioliittoon Suomessa v. 1879. Tulleet Amerikkaan Ohioon v. 1880, jossa asuivat 6 vuotta ja muuttivat Blovers towniin, Ottertail Co., Minn v. 1886, jossa he rai-

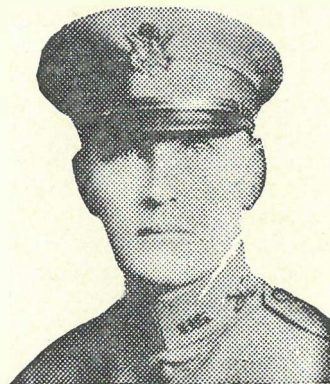
vasivat kauniin maatilan, jonka myivät vanhaksi tultuaan 14 vuotta takaperin ja muuttivat Sebekaan asumaan. Heillä ei ole lapsia.

Mr. Korpela on aikanaan ollut monessa luottamustoimessa, kuten townin ja koulun johtokunnassa. Ollut lainakirjaston, meijerin ja osuuskaupan perustavia jäseniä sekä kuulunut kaiken aikaa Kan-

sallisseurakuntaan. Ovat jo kultahäät sivuuttaneet useita vuosia sitten.

Mr. Korpela on ollut nuorena ollessaan kuuluisan Santeri Alkion koulutoveri.

Nyt he viettävät ansaittua lepoa ja ovat vielä virkeitä, korkeasta ijästään huolimatta, yleisesti kansalaisten rakastamana ja kunnioittamana. Toivomme heille vielä pitkästi rauhaisaa elämän iltaa pitkän ja hyödyllisen elämän työn jälkeen.

KAPTEENI C. W. TAMMINEN

Yliluutnantti C. C. Tamminen, Evelethistä, Minn., ylennettiin viime vuoden helmikuussa kapteeniksi 955:teen reservirykmenttiin. Kapteeni Tamminen on pitkäaikainen Evelethin asukas ja on hän palvellut monissa kunnallisissa viroissa ja luottamustoimissa. Kapteeni Tamminen palveli armeijassa Meksikon sodassa ja taas maailmansodan aikana.

Viime kesänä komennettiin kapteeni Tamminen erään CCC kämpän johtajaksi, jossa toimessaan on ollut siitä asti.

URHEILU

Kevään joukot

Luojan vapaan taivaan alle kaipauksemme vie meitä,
tuoksuun raikkaan kevät tuulen, valoon
päivänsäteiden.

Taivallamme kiehtovia, mutkaisia metsäteitä,
leirinuotiomme palaa kirkkain liekein hulmuten.

Kentillemme vaellamme ystävinä kiistan alkain.
Mies on miestä vastassa, kun kunnokkuutta mitataan.
Kaaren keihäs ilmaan piirtää, uljas ponnahtus on
jalkain,
parvi kiertää juoksurataa, kumahtelee pinta maan.

Rivit meitä odottavat, askelemme saliin veivät,
nuoren, reippaan väen pariin rientäkäämme
kiirehtäin.

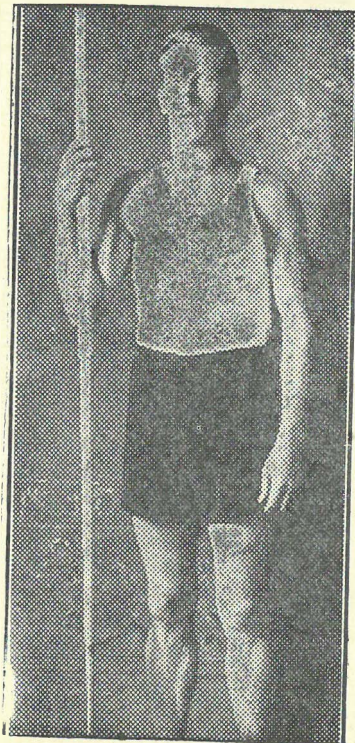
Kesken työnsä herpautua nämä joukot tahdo eivät.
Notkeutta, voimakkuutta saamme uurastaen näin.

Tuulet henkii sielussamme, silmistämme päivä hohti,
tietämme kun taivallamme aatettamme palvoen.
Pyrimme me terveyttä, voimaa, raittiutta kohti,
määrämme on vapautunut, onnellinen ihminen.

—i —ä.

GEORGE WALA

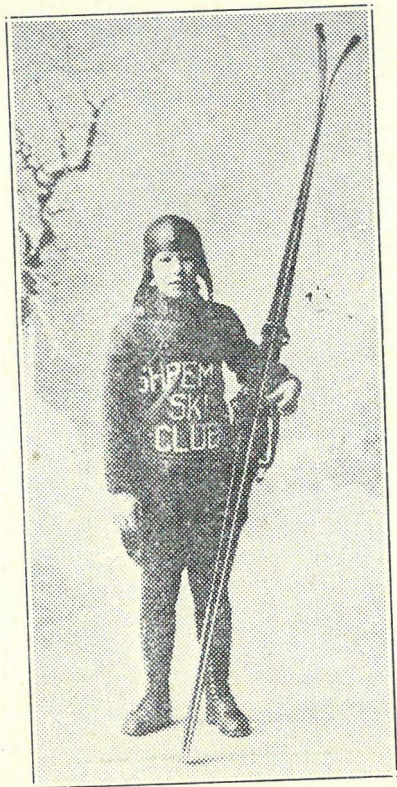
Port Arthurin edustaja, Geo. Wala, joka on Canadian championi heinäessä, kiekossa sekä kolmannela sijalla moukarissa, osallistui Hamiltonissa heinäkuu-

14 p:nä pidettyihin Canadian mestaruuskilpailuihin ja British Empire karsintakilpailuihin, jossa hän työnsi 16 paunan kuulan 43 jalkaa $6\frac{3}{4}$ tuumaa, voittaen mestaruuden ja vapaan matkan Englannissa pidettäviin Englannin kuningaskunnan kilpailuihin.

PAUL PIETILÄ

Pietilän veljekset Ishpemingissä ovat saavuttaneet useana talvena ennätystuloksia mäenlaskukilpailuissa

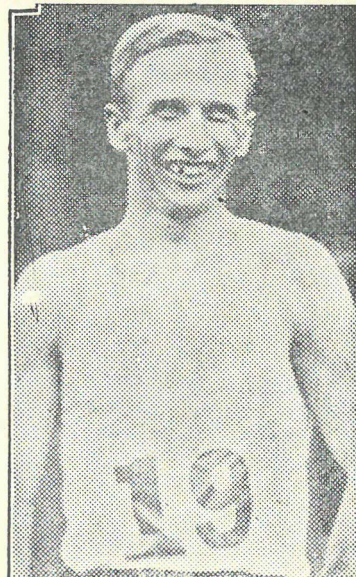

eri omissa maata. Sunnuntaina tammik. 20 p. osallistui veljekset, joukossa m. m. Paul, Duluthissa järjestettyyn mäenlaskukilpailuun. Laskumäki Duluthissa on 128 jalkaa korkea ja voidaan siinä saa-

vuttaa 150—170 jalkaa pitkiä hyppyjä. Paul Pietilä tunnetaan yhtenä mestarilaskijana kautta Amerikan.

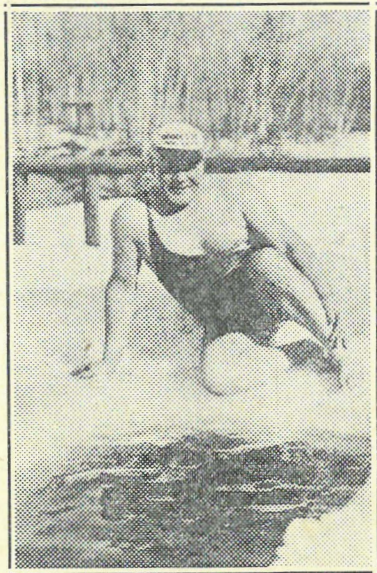
DAVE KOMONEN

Torontossa on urheiluvarustelijain yhdistyksen juhlassa äänestetty kuka julistetaan tänä vuonna Canadian parhaaksi urheilijaksi. Kysymyksessä olivat suomalaisen Dave Komosen ohella muutkin urheilijat,

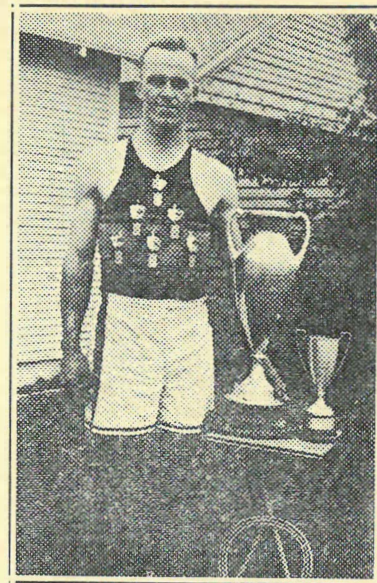

kuten Jimmy McLaren Vancouverista, joka muistetaan nuoren jätiläis Corbetin voittajana ensimmäisellä kierroksella nyrkkeilyssä, Torchy Peden Victoriasta kuusipäiväisen polkupyöräilyn kuningas, Abbie Box Toronton Argonautista, joka johti joukkueensa Dominion voittaja-arvoon. Kaikki tällaiset urhot ja paljon muita oli asetettu äänestettäväksi. Mutta hil-

jainen suomalainen voitti heidät kaikki ylivoimaisesti ja sai paljon enemmän ääniä kuin yksikään toinen äänestyskilpailija. Kaikista osista Canadaa oli urheilu-arvostelijoita kokoontunut neljäkymmentäkahdeksan äänestäjää, joista yksinään Komosen osalle lankesi seitsemäntoista, jotka nimittivät koneeseen verrattavan suomalaisen kaikista parhaaksi urheilijaksi. Kun Komosella ei ollut muuta mahdollisuutta päästä Washingtonissa pidettävään kansainväliseen urheilukokoukseen, niin hän usein urheilutovereinsa kanssa meni sinne vanhanaikaisella moottorikaaralla.

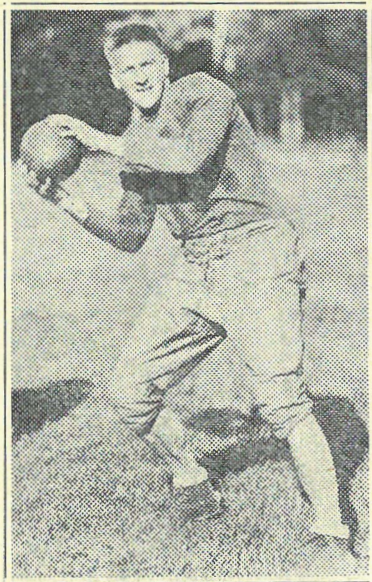

A. Karvonen ottamassa lepoa talviuinnin jälkeen.

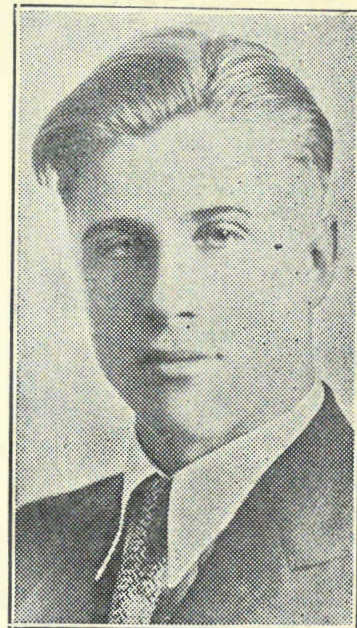
TAUNO NURMELA

Tauno Nurmela, Covington, Mich., on pidettävä parhaana Amerikan suomalaisten yleisurheilijana. Viime kesänä, kuten jo monena edellisenäkin hän on kaapannut parhaat urheiluvoitot Minnesotan suomalaisten kesäjuhlien urheilukilpailuissa. New York Millsin kesäjuhliilta hän meni kotiinsa kultamitalien ja kustantaja Carl H. Salmisen upean palkintopokaalin kanssa (voittaen pokaalin toisen kerran). Kotivaltiossaan hän on ollut useita vuosia urheilijoitten ensimmäinen. Duluthin kesäjuhliilla 1933 hän loistavasti voitti yliopistourheilijatkin, jotka saavat teollista urheilutreenausta.

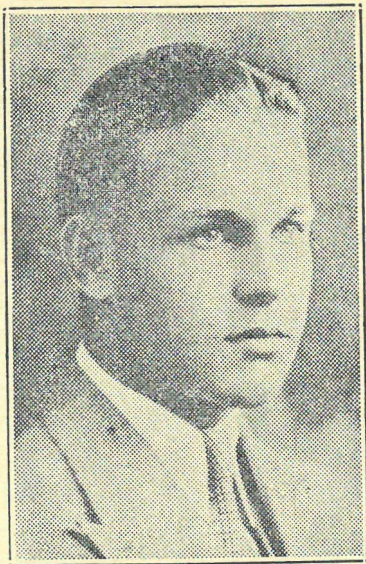
ELVIN F. NIEMI

Elvin Niemi, J. P. Niemen, Ishpeming, Mich., poika, on tunnustettu yhtä eteväksi urheilijaksi kuin hän on tunnustettu opillisissa saavutuksissakin. Hän gradueerasi B. A. oppiarvolla Marquetten opettajaseminaarissa viime kesänä.

EDWARD TOIVONEN

Duluthilainen ylioppilas Edward Toivonen, lakimies Andrew Toivosen poika, on erittäin lupaava urheilija. Kotikaupungissaan hän korkeakouluvuosinaan hallitsi johtavan urheilijan tiloja ja Minnesotan yliopisto-urheilijoiden keskuudessa hänet tunnustetaan "vaaralliseksi" kilpailijaksi.

EUGENE TAANO

Pittsburghin yliopiston oppilas Eugene Taano, Ash-tabula, Ohio, on mainehikas urheilija. Hän on Ash-tabulan valtuusmies Ed. Taanon poika.

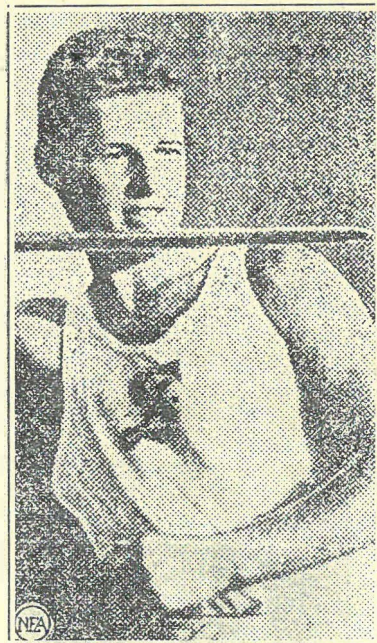
KALLE HEIKKINEN.

Esitämme Siirtokansan Kalenterin lukijoille Kalle Heikkisen, Holmenkollenin hiihdon voittajan, jonka ovat tavallisesti norjalaiset voittaneet. Kalle Heikkinen on syntynyt Paltamossa kesäk. 26 p:nä 1908. Suoritettuaan asevelvollisuutensa, on hän palvellut kanta-aliupseerina Kainuun ja Lapin rajavartiostossa. Ounasvaaran talvikisoissa v. 1932 hän voitti 18 ja 50 km. hiihdot. Vuonna 1933 hän valloitti Holmenkollenilla 18 km. ja v. 1934 50 km. hiihdon.

MATTI JÄRVINEN.

Matti Järvinen voittamaton "keihäsmies". Hän on viskannut keihästä yli 76 metrin viivan. Los Angelesin olympialaisissa hän edusti Suomea loistavasti vieden kultamitalin kotiin ja auttaen Suomen lipun kohoamista voittosalkoon toisena yleisvoittoja laskehtaessa. Matti Järvisen nimi loistaa kirkkaana Suomen urheilutähtien, Kolehmaisien ja Nurmen rinnalla.

JOHNNY MOTTRAM

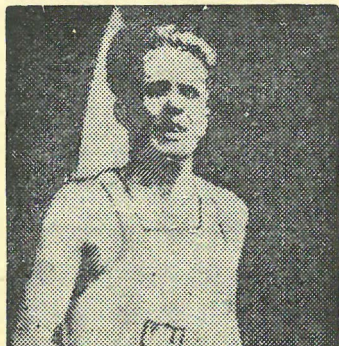
Suurin keihäänheittäjä mitä Amerikan historia tuntee, kuuluu nykyään Stanfordin yliopiston kenttärheilujoukkueeseen.

Tämä uusi ihme on nuori ylioppilas Johny Mottram, joka ei ollut erikoisemmin kiinnostunut urheiluun ennenkuin vasta viimeisenä korkeakouluvuotenaan Mission korkeakoulussa San Franciscossa. Hän yritteli Stanfordin yliopiston urheilujoukkueessa v. 1932, mutta ei saavuttanut erikoisempaa menestystä. Johnny oletti olevansa juoksija, mutta Mr. Templeton

selitti että hän on keihäänheittäjä eikä mikään sprintteri.

Kahden viikon treenauksen jälkeen osallistui Mott-ram Long Beachin, Cal., otteluihin. Lainatulla keihäällä hän heitti yli 200 jalkaa kuusi kertaa perättäin. Neljä heittoa sivuutti 210 jalan matkan ja paras heittonsa oli 215 jalkaa 4 $\frac{3}{8}$ tuumaa.

Mottram, jonka suonissa virtaa suomalaista verta, on omaksunut suomalaisten tekniikan, pannen heittonsa taakse selkähasten eikä ainoastaan olkalihas-ten voimavarastot, aivan samalla tavalla kuin Matti Järvinen, suomalainen maailmanmestarin tekee. Mr. Templeton uskoo "pojan" (Mottramin) heittävän keihästä 240 jalkaa ennen pitkää ja ennenkuin valmentaja on tyytyväinen tulevan maailmanmestarin saavutukseen.

TRI ARNE L. SUOMINEN

Kesäk. 2 p. järjestettiin "Milwaukee News"-lehden toimesta pitkänmatkan juoksu Chicagosta Milwaukeeen, matkaa ollen 94 mailia. Suomalainen pitkänmatkan juoksija tri Arne L. Suominen suoriutui voit-
tajana, rikkoen entisen ennätyksen melkein tunnilla — vaikkakin kenkien kannat kuluivat puhki ja mie-

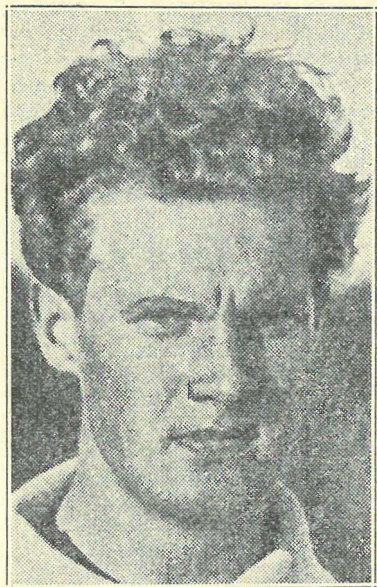
hen paino aleni kymmenellä paunalla.

Tämä 30-vuotias katukivityksen nielijä lähti Chicagosta kello 3:06 ip. ja saapui Milwaukeeen kaupungintalolle kello 9:45 lauantaiaamuna, saavuttaen siten uuden ennätyksen ajalla 18 tuntia ja 41 minuuttia. Entinen ennätys, 19 tuntia ja 32 minuuttia oli Chief Tall Featherilla, intiaani-maratoonierilla, jonka aika tuli nyt lyödyksi melkein tunnilla.

Tri Suominen osallistui ja saavutti kuuluisuutta myöskin joku vuosi aikaisemmin järjestetyssä "kän-sämaratoonissa, jolloin taivalta oli Atlantista Tyy-
nenmeren rannikolle.

SUOMEN SUURHIIHTÄJÄ SULO NURMELA

K. KOTKAS

Rio de Janeirossa toimeenpannuissa yleisurheilu- kilpailuissa voitti suomalainen Sjöstedt 110 metrin aitajuoksun, aika 15.1. Padilha oli puoli metriä jä- lessä. Kotkas voitti korkeushypyn tuloksella 198 ja suomalainen Alarotu keihäänheiton tuloksella 60,20. Iso-Hollo voitti 5,000 metrin juoksun, aika 15,59. Za- bala oli 100 metriä jälessä. Kilpailuja seuraamassa oli noin 55,000 henkeä. Kutsuvieraiden joukossa oli Suomen ja ulkomaiden lähettiläitä sekä useita Bra- silian hallituksen jäseniä.

Vainajien Muistola

Anna Kangas

Mrs. Anna Kristiina Kangas (o. s. Bafer) kuoli ko- tonaan Mt. Ironissa joulukuun 29 p:n iltana kello 9 sairastettuaan useita vuosia, osan aikaa vuoteenoma- na. Mrs. Kangas oli yksi Mt. Ironin ensimmäisiä suomalaisia asukkaita, asuen siellä lähemmäksi 50 vuotta. Oli yksi Mt. Ironin suom. ev. lut. seurakun- nan perustavia jäseniä, kuuluen kaiken aikaa seu- rakuntaan. Näiden perustavien jäsenten luku alkaa käydä jo hyvin pieneksi.

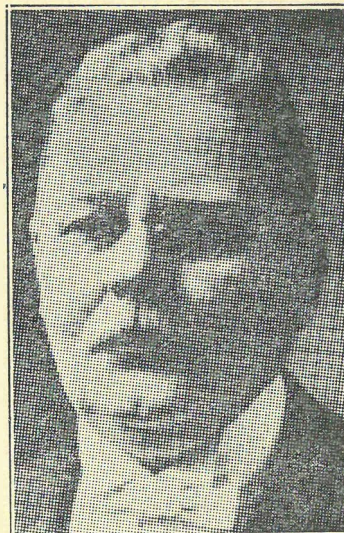
Mrs. Kangas oli syntynyt Ruotsin Yli-Torniossa v. 1856, ollen kuollessaan 78 v., 8 kk. ja 11 päivän ikäi-

nen. Lähinnä surevat vainajaa iäkäs miehensä Henry Kangas, kolme poikaa: Arvid perheineen ja Arthur kotona ja Leo perheineen Detroitissa, Mich., kolme tyttöä: Mrs. J. L. (Lydia) Ollila perheineen Duluthissa, Mrs. Vili (Alina) Osenberg perheineen Mt. Ironissa ja Mrs. Victor (Olga) Anttila Tietonissa, Wash.; 6 lastenlasta, kaksi sisarta perheineen Ruotsissa ja yksi veli Canadassa. Lisäksi paljon muita omaisia täällä Amerikassa ja Ruotsissa.

Syyskuussa 1932 vietettiin edesmenneen vanhuksen ja miehensä Henry Kankaan kultahäitä kotona Mt. Ironissa. Mrs. Kangas tunnettiin toimeliaana ja tarmokkaana, hoitaen kotinsa ja kotiaskareet aivan sairastumiseen asti. Korkeasta iästään huolimatta seurasi hän innolla ympäristön elämää ja yleistä toimintaa.

Hautaus toimitettiin tammikuun 3 p. Mt. Ironin ev. lut. seurakunnan kirkosta Virginian hautausmaahan suuren ystäväjoukon saattelemana.

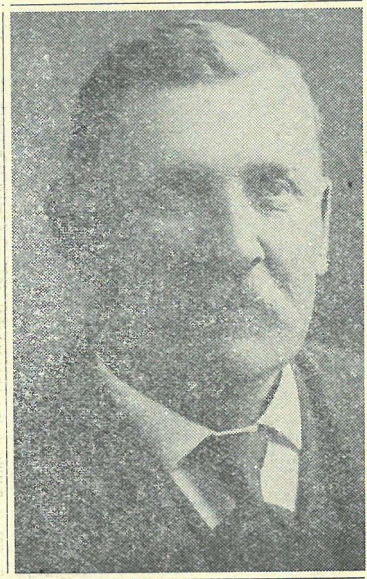
Edesmennyt Mrs. Kangas oli saapunut Amerikkaan, Republic'iin, Mich., noin 54 vuotta sitten, jossa meni avioliittoon Mr. Henry Kankaan kanssa noin 53 vuotta sitten. Mt. Ironissa oli hän asunut viimeiset 42 vuotta. Oli yksi Mt. Ironin ev. lut. seurakunnan perustavia jäseniä. Seurakunnan ompeluseura oli m. m. perustettu hänen kodissaan ja oli hän seuran ensimmäinen puheenjohtaja. Monissa muissa seurakunnallisissa toimissa oli hän mukana pitkän elämänsä aikana, samoin myöskin aikaisempina vuosina raittiustyössä.

Emil S. Björkman

Musiikkimies ja laulukuorojen pitkäaikainen johtaja Emil S. Björkman kuoli Elyssä, Minn., perjantaina joulukuun 16 p:nä 1933 sydänhalvaukseen. Oli syntynyt syysk. 6 p. 1871 Oulussa, Suomessa. Siirtyi Amerikkaan v. 1900. Kuului Vapaakristilliseen seurakuntaan, Kalevan Ritareihin, Knight of Pythias ja United Commercial Travelingmens Associationiin.

Toimi alkuvuosina liikealalla Elyssä ja sittemmin monet vuodet Virginiassa. Tunnettiin vuosikymmenien ajan etevänä ja innokkaana musiikin harrastajana, erikoisestikin kuorojen johtajana. Viime kesänä teki hän matkan Virginian valiokuoron johtajana Chicagon maailmannäyttelyyn suomalaisten päivänä, jossa johtamansa kuoro esitti suomalaisia lauluja erikoisen onnistuneesti, saaden kaikkien tilaisuudessa olleiden jakamattoman tunnustuksen.

Saarnaaja Benhart G. Fardig

Amerikan suomalaisten keskuudessa laajalti tunnettu saarnamies ja ikävanhus kutsuttiin maallisesta kodistaan Berkeley, California pyhien ijankaikkiseen lepoon, kunⁿian taivaaseen vuoden 1934 alkupuolella. Vainaja oli kotoisin Uudestakaupungista, Suomesta, syntynyt lokakuun 15 p:nä 1850. Käytyään alkeiskoulun meni hän merelle. Saatuaan näin alkuopetuksen merimiehenä, meni hän Turun laivurikouluun opiskellen siellä laivain ohjaustaitoa ja navikatsiologia, suorittaen laivuri tutkinnon. Perämiehenä hän senjälkeen palveli jonkun vuoden Suomen laivoilla ja sitte englantilaisilla laivoilla saapuen purjehdus-

matkoillaan San Franciscoon, Californiaan v. 1883, jääden siellä maihin. Vielä hän senkin jälkeen purjehti merillä etupäässä Amerikan länsirannikolla ensin perämiehenä, sitten kapteenina saman yhtiön laivoilla useat vuodet. Mutta mentyään v. 1889 avioliittoon Alavudelta kotoisin olevan Gustaava Mäen kanssa ja rakennettuaan v. 1890 kodin itselleen San Franciscon lahden rannalla sijaitsevaan Berkeley nimiseen vastaperustettuun kaupunkiin, jätti hän kapteeni toimensa ja ryhtyi harjoittamaan kiinteistöliikettä ja rakennellen itsekin useita taloja, joista tuleva vuokra takasi hänelle riittävän toimeentulon elämänsä loppuun saakka. Avioliittonsa oli lapsetoin. Vaimonsa kuoli vuotta ennen, nim. 1933.

San Franciscossa, vähän ennen avioliittoon menoaan, tuli Fardig herätykseen ja teki synneistään parannuksen liittyen apostolis-luterilaiseen kirkkoon. Ollen puhujan lahjoilla varustettu mies, hän piti seuroissa ja hartautilaisuuksissa puheita, josta oli seurauksena, että Berkeleyyn apostolis-luterilainen seurakunta valitsi hänet papikseen, missä toimessa hän pysyi kuolemaansa saakka. Jumalanvaltakunnan työ tulikin hänelle nyt kaikki kaikessa, niin että hän irtautui kiinteistöliikkeestäänkin, hoidellen ainoastaan omia talojaan Berkeleyyssä. Voisimme sanoa, että elämänsä viimeinen puoliska, nelisenkymmentä vuotta kului saarnatoimessa, tehden usein laajoja lähetysmatkoja siirtokansamme keskuuteen. Tyyntenmeren rannalta aina Atlantin rantamille saakka. Laestadiolaisten "Isojen seurojen" saarnamiehenä oli hän uskollisimpia osanottajia, huolimatta etäisestä asemastaan, mutta mikäli voimansa sallivat, niihin hän matkusti, paitsi aivan viimeisinä elämänsä vuosina ei korkean ikänsä vuoksi heikontuneet ruumiinsa voimat enää sallineet hänen niihin osallistua. Fardig-vainaja kykeni pitämään puheita ja saarnata suomen, ruotsin ja englannin kielillä. Isoissa seurois-

sa häntä entisvuosina käytettiin myöskin englanninkielisenä saarnaajana.

“Niinmuodoin on Jumalan kansalla sapattilepo vielä odotettavana. Sillä joka on päässyt hänen lepoonsa, on saanut levon teoistaan, hänkin, niinkuin Jumala omistaan. Ahkeroitkaamme siis päästä tuohon lepoon. Hebr. 4-9-11. S. I.

John F. Hackman.

New Yorkin Utisten monivuotinen liikkeenhoitaja J. F. Hackman kuoli elokuun 25 p:nä New Yorkin Memorial sairaalassa ankanran ja pitkällisen sairauden jälkeen.

Hän oli syntynyt Kirkkonummella kesäkuun 7 p:nä 1871. Siirtyi jo nuorena Helsinkiin, missä suoritti mestari puusepän opin. Siirtyi Amerikkaan v. 1892. Asettui

asumaan Brooklyniin, N. Y., jossa asui kuolemaansa asti.

Toimittuaan viitisen vuotta puusepän töissä, antautui hän rakennusurakoitsijaksi, saavuttaen sillä alalla parinkymmenen vuoden kuluessa huomattavaa menestystä. Aikoinaan oli hänellä työssä lähimaille satakunta miestä.

Rakennusalan jätti Hackman vuonna 1920, jolloin hänet valittiin New Yorkin Utisten liikkeenhoitajaksi. Avioliittoon hän meni neiti Aino Silveniuksen kanssa kymmenen vuotta sitten. Tästä avioliitosta ei ole syntynyt lapsia, mutta aikaisemmasta avioliitosta on elossa yksi tytär ja hänen kaksi lastaan. Muita sukulaisia hänellä oli sisar lännellä ja sisarpuoli Helsingissä.

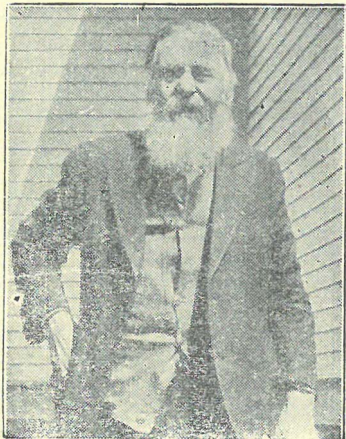
Liikkeenhoitaja Hackman oli innostunut urheilija nuoruusvuosinaan ja voimallinen urheilun edustaja. Hänet haudattiin keskiviikkona, elokuun 29 p:nä.

Past. Samuel Heikki Rönkä

Pastori Samuel Heikki Rönkä kuoli sunnuntaina elok. 5 p. 1934 yli 71 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Kiuruvedellä Suomessa tammik. 31 päivänä 1863. Suoritettuaan täydellisen lähetyssaarnaajan kurssin hänet vihki piispa Råberg kesäkuussa v:na 1895 saarnavirkaan Helsingissä. Hän toimi sen jälkeen lähetyssaarnaajana Ambomaalla Afrikassa, vv. 1896—1901.

Amerikkaan, kirkkokunnan palvelukseen, past. Rönkä siirtyi vuoden 1903 lopulla asettuen New York Millsiin, Minn. Toimittuaan tämän jälkeen eri paikoilla pohjoislännen seurakunnissa hän siirtyi v. 1913 hoitamaan Lanesvillen, Mass., seurakuntapiiriä, johon hän tuli olleeksi Lanesville-Peabodyn pastoraatissa lähes 22 vuotta.

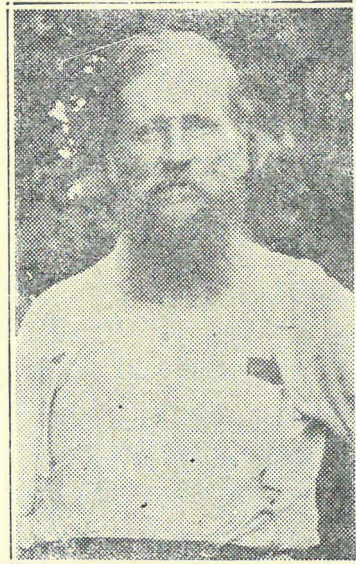
Edesmennyt vainaja on suorittanut pitkän päivätyön kirkollisella työvainiolla ja hän oli kirkkokunnan vanhimpia pappeja niin ikäänsä kuin palvelusaikaansakin nähden. Vainajaa jäi lähinnä suremaan vaimonsa Ida M. Rönkä sekä viisi poikaa.

Saarnaaja Israel Haigel

Saarnaaja Israel Haigel kuoli sunnuntaina heinäk. 8 p. 1934. Hän oli New York Millsin farmiseudun uranuurtajia ja ap. lut. seurakunnan opettaja. Saarnaaja Haigel oli syntynyt Haaparannalla, Ruotsin puolella syysk. 29 p. 1846. Muutti pohjois-Norjaan nuorena miehenä, josta siirtyi Amerikkaan v. 1873, ensin Calumetiin, Mich., ja sitten vuonna 1877 saapui hän New York Millsiin, Minn. Meni avioliittoon v. 1878 neiti Margareta Kinnusen kanssa, josta avioliitosta heille syntyi 9 lasta, 5 poikaa ja 4 tyttöä, jotka kaikki ovat elossa.

Vainaja haudattiin heinäk. 11 p. Eteläkylän ap. lut. kirkosta vaimovainajansa viereen Woodland kalmistoon. — Saarnaaja Haigel oli vakaumuksen mies, tullen hän kääntymykseen jo 19 vuotiaana ja seurasi siitä lähtien Jeesuksen askeleita ap. lut. opin mukaisesti.
Bruno O. Telin.

Saarnaaja Aatu Kela

Saarnaaja Aatu Kela kuoli kotonaan New York Millsissa, Minn., elok. 7 p:n illalla v. 1934 pitkällisen sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Taivalkosken seurakunnassa, Oulun läänissä, Suomessa v. 1858. Tullut Amerikkaan 1889. Mennyt avioliittoon Suomessa 1888 Greda Koitilan kanssa, josta avioliitosta on ollut 10 lasta. Ollut maanviljelijänä koko täällä olon-

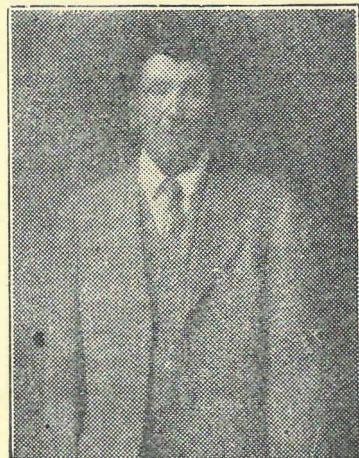
sa ajan ja toiminut lasten opettajana ja saarnaajana laajalti tunnetulla taidollansa, johon vainajalla oli synnynnäinen taipumus. Hän oli vuosia Sebekan ap. lut. seurakunnan opettajana. Kuoli vanhurskaan kuolemalla ja pääsi uskosta näkemiseen ja vaivoista lepoon maahan, jossa vanhurskaus asuu ja jossa ei ole kipua eikä sairautta. Jälleennäkemisen toivossa saatettiin hänen maallinen majansa seuraavana sunnuntaina maaemon syliin New York Millsin eteläkontrin kirkolta.

Matilda Skyttä

Entisen tunnetun raittiusmiehen ja Kalevan Ritärin Mikko Skyttä-vainajan leski syntyi Kurikassa maaliskuun 7 p. 1870 ja kuoli Ishpemingissä marraskuun 18 p:nä 1933. Kunnioitettu ja tunnettu vainaja oli, samoin kuin miehensäkin, todellinen raittius ja Kalevan nainen, kuuluen jäsenenä Kalevan naisten Sammottaren tupaan Ishpemingissä, missä hän sai

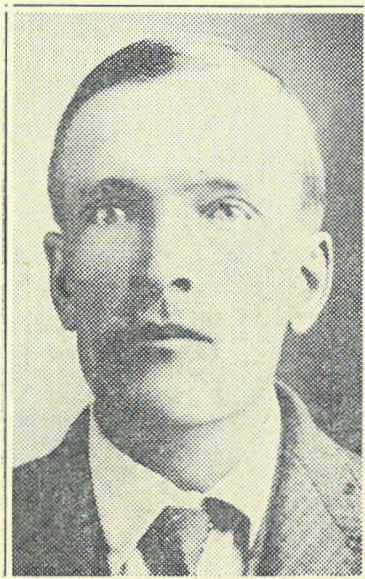
ensimmäisen asteen marraskuun 1 p. 1907 ja toisen asteen marraskuun 22 p. samana vuonna ja suoritti kolmannen asteen opinnot ja sai kolmannen asteen Hancockissa, heinäk. 25 p. 1924. Otti innostuksella osaa Kalevaisten työhön ja toimi monissa tuvan luottamustoimissa ja valiokunnissa kuin myöskin Wäinö-raittiusseurassa, etenkin siihen aikaan, kun raittius toiminta oli vielä vilkkaampaa. Kunnioitettua ja rakastettua äitiä jäi lähinnä kaipaamaan kolme tytärtä ja kaksi poikaa.

Heikki Koukkari

Heikki Koukkari kuoli Fresnoossa, Cal., 3-29-34. Vainajan läheinen ystävä kirjoittaa mananmajoille kututusta Päivälehdessä: "Nyt saamme hänen elämäkertansa kirjoittaa loppulauseen. Vanha maailman kiertäjä sai laskea matkasauvansa ja pääsi lepoon." Hän oli kuollessaan 87 v., 6 kk. ikäinen. Oman toivomuksensa mukaan ja omilla varoillaan hänet hau-

dattiin kevään kauniiden kukkien peittämänä Reedleyn hautausmaahan, saman Kuningas-joen rantatörmälle, jossa hän viimeiset 15:sta vuotta asui.

Samuel Holappa.

Tunnettu kansalainen Samuel Holappa kuoli Vermilion townissa huhtikuun 15 päivänä 1934. Sairasti useampia kuukausia sydän- ja maksatautia. Hän oli syntynyt Suomessa Utajärvellä, Sorgin kylässä maaliskuun 7 päivänä v. 1875. Mennyt ensimmäisen kerran avioliittoon Maria Määttäniemen kanssa. Muuttivat Amerikkaan, Soudan'iin, Minn., ja myöhemmin farmille, jossa asuivat yli 30 vuotta. Hänen vaimonsa

Maria kuoli 1928. Holappa meni toisen kerran avioliittoon Maria Willingin kanssa. Hän kuului ap lut. uskonsuuntaan nuoruudestaan asti.

Henrik Alfred Södergren

Uuden vuoden päivänä tänä vuonna kuoli Minneapolisisissa, Minnesotan Amerikan suomalaisille hyvin tunnettu apteekkari Henrik Alfred Södergren. Hän oli syntynyt marrask. 21 p. 1859 Joensuun kaupungissa. Sai koulukasvatuksensa Joensuun lyseossa. Antautui apteekkiharjoittelijaksi 1875 Joensuussa. Myöhemmin toimi apteekkioppilaana Lappeenrannassa. Kotkassa hän suoritti farmaseuttitutkinnon 1878. Pie-

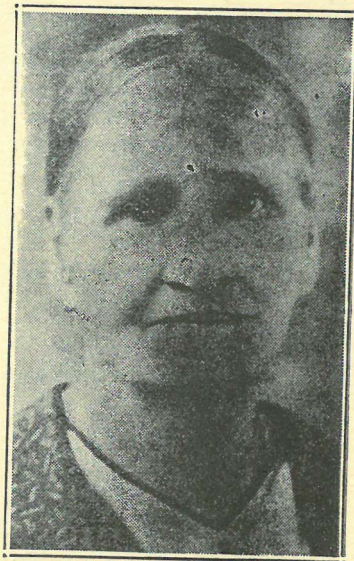
tarissa hän toimi farmaseuttina suurissa apteekkeissa. Palasi takaisin Suomeen ja toimi yliopiston apteekissa Helsingissä ja suoritti proviisorin tutkinnon 1882. Harjoitti omaa apteekkiliikettään Leppävirroilla ja Pohjan pitäjässä. Siirtyi takaisin Helsinkiin ja toimi reseptaariuksen ominaisuudessa eräässä suuressa apteekissa kolme ja puoli vuotta. Amerikkaan hän saapui v. 1890. Täällä hän heti pääsi apteekki-alalle ja suoritti provisoritutkinnon seuraavana vuotena. Perusti apteekin Ishpemingissä, Mich., v. 1892 Ernest Jäderholmin kanssa. Pian hän myi osuutensa tässä liikkeessä liiketoverilleen ja muutti Calumetiin, Mich., missä liittyi osakkaana Karl Sorsenin apteekkiliikkeeseen.

Tämä liike sitte perusti haaraliikkeen Virginiassa, Minn. Ja sen johtajaksi tuli Södergren. Vuotta myöhemmin Virginian liike siirtyi kokonaan Södergrenin käsiin. Kun Karl Sorsen ryhtyi lukemaan lääkäriuralle v. 1895, siirtyi Calumetin apteekin omistus Södergren-veljeksille. Uno Södergren tuli liikkeenjohtajaksi. Liikettä jatkettiin sitte useita vuosia nimellä Södergren & Södergren. Liike muutettiin myöhemmin Minneapolisiin. Kun Uno kuoli, niin liike myytiin. Virginian liike myytiin v. 1911.

H. A. Södergren toimi apteekki-alalla Ishpemingissä, Calumetissa, Virginiassa ja Minneapolisissa. Hän perusti koti- ja perhelääkkeiden valmistusliikkeen Minneapolisissa v. 1898, joka liike saavutti taatun luottamuksen ja sen tuotteita on myytävänä melkein jokaisella suomalaisasutuksella.

Södergren oli ystävällinen, suoraluontoinen mies. Hänen sanansa liike- ja ystävyysuhteissa merkitsi samaa kuin kirjallinen sopimus. Hän oli valistusta harrastava ja kannattava. Kansallisuuttaan ja syntymämaataan hän piti suurella arvossa. Kun tuli kysymykseen uhraukset hyvien asiain auttamiseksi, niin hän oli aina valmis anteliaalla kädellä ja sydä-

mellä auttamaan. Henrik Alfred Södergrenin kuolema jätti syvän aukon Amerikan suomalaisten keskuuteen. Muisto hänestä säilyy kunnioitettuna ja rakkaana.
C. H. S.

Maria Liisa Michelson

Mrs. Michelson syntyi Suomessa, Kurikassa joulukuun 18 p. 1856 ja kuoli Marquettessa tammikuun 28 p. 1934 78 vuoden ikäisenä. Saapui Suomesta, Kurikasta miehensä luo Marquetteen v. 1902 asuen siitä saakka paikkakunnalla. Miehensä Sam. Michelson kuoli 27 vuotta ennemmin. Vainajaa jäi lähinnä kaipaamaan kaksi tyttöä ja kaksi poikaa Marquetteen ja yksi tyttö Suomeen.

Yhteispyrintöjen alalla hän kuului ev. lut. Kan-

sallisseurakuntaan ja raittiusseuraan kaiken Mar-
quettessa oloaikansa. Oli hyvin tunnettu ja kun-
nioitettu kansalaisten keskuudessa.

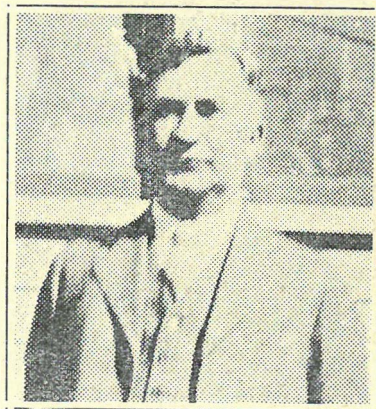

Hugo Henry Mecklin

Hugo Henry Mecklin, kauppias Mecklinin poika Oulusta, saapui Amerikkaan, Duluthiin vuonna 1887. Toimi joitakin vuosia kauppa-apulaisena Duluthissa ja ympäristöllä, siirtyen myöhemmin lännelle, jossa työskenteli vuosikymmeniä kaivosprospektorina. Kuului myöskin useita vuosia skandinavialaisten sanoma-lehtien toimitukseen lännellä. Toimi aikoinaan myöskin Päivälehtien ja Valvojan toimituksissa.

Oli erikoisesti kiintynyt vuoriteollisuuteen, kirjoit-
taen useita arvokkaita tätä alaa selostavia artikke-
leita Päivälehteen.

Kuoli Lake Fredenbergin rannalla Minnesotassa olevassa pienessä asunnossaan viime heinäk. 25 p. yksinäisyydessä. Joku vuosi sitten menetti hän näkönsä melkein kokonaan, mutta palautui näkö takaisin viime vuosien aikana, niin että hän voi taas kulkea ja toimia omin apuinsa. Kuollessaan oli 70 vuoden paikkeilla. Vainajalla ei ollut tiedettävästi ketään omaisia Amerikassa. Luonteeltaan oli hän ystävällinen ja hauska seuratoveri.

Kalle Leonard Haataja (Harth).

Kalle Leonard Haataja syntyi joulukuun 26 p. 1872 Paltamon seurakunnassa, Oulun läänissä. Kävi kansakoulun Kajaanissa, luki ylioppilaaksi Oulun lyseossa, jatkoi lukujaan Helsingin yliopistossa, suorittaen seminaariopettajatutkinnon. Siirtyi opettajaksi Kajaanin seminaariin, josta erosi parin vuoden kuluttua

jatkamaan opinnoitaan Helsingin yliopiston polyteknilliselle osastolle suorittaen maanmittari-insinöörin oppikurssin. Vuonna 1904 siirtyi Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin. Työskenteli jonkun aikaa Michiganin kuparikaivannoissa. Kutsuttiin sieltä Duluthiin perustetun Kansan-Opiston johtajaksi ja opettajaksi, toimien siinä useampia vuosia. Kansanopistosta erotetaan siirtyi hän Missourin valtion kaivosinsinööri-osastolle. Sieltä hän siirtyi Wander Nellin kaivoskouluun Oaklandiin, Californiaan. Siellä kaivosinsinöörin tutkinnot suoritettuaan palasi Duluthiin. Toimi pari vuotta Työväen-Opistolla suomenkielen ja laskennon opettajana, josta toimesta erosi ja otti vastaan Minnesotan valtion kaivostarkastajan ja karttojenpiirustajan toimen Hibbingissä, Minnesotassa, jossa toimessa oli kuolemaansa asti — 18 vuotta. Marraskuun 6 p. sairastui hän äkkiä kotonaan ja vietiin Adamsin sairaalaan, jossa, sairastettuaan seitsemän vuorokautta rintasyöpätaudista johtunutta halvausta, vapui kuoleman ikuiseen uneen marrask. 14 p. 1934.

Hanna Hayskar (o.s. Sund).

Mrs. Hayskar oli syntynyt Evijärvellä, Suomessa, jouluk. 18 p:nä v. 1879. Hän saapui tähän maahan White Cloud-nimiseen sahamyllykylään Michiganin valtioon vanhempiensa kanssa, 9 vuoden ikäisenä.

Sieltä siirtyivät vanhemmat Crystal Falls'iin, Michigan, josta vuonna 1889 siirtyivät Chicagoon, Ill. Joitakin vuosia myöhemmin siirtyivät Sundit Waukeganiin, jossa asuivat kuolemaansa asti.

Mrs. Hanna Hayskar asui suurimman osan elämästään Chicagossa ja Wilmetessä. Hän meni naimisiin liikemies Arthur Hayskarin kanssa jouluk. 18 p:nä 1909. Avioliitosta syntyi heille kaksi lasta, poika Raymond ja tytär Thelma. Sairastettuaan vuoden päivät ja jouduttuaan vakavan leikkauksen

kokemaan, nukkui Mrs. Hayskar kuolon uneen Chicagossa, helmik. 10 p:nä 1934.

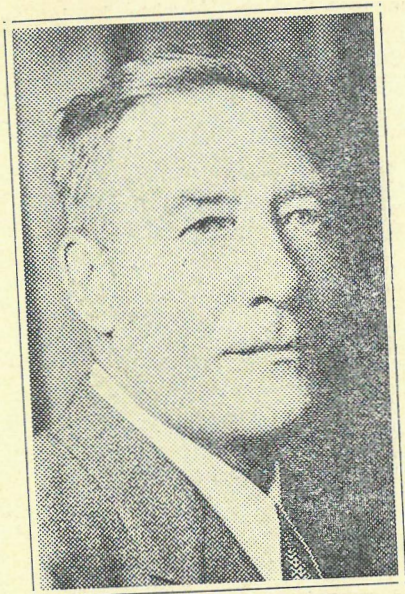
Hanna Sund-Hayskar oli lapsuudestaan asti lämmän raittiuden ystävä ja innokas raittiustyöntekijä.

Hän oli Illinoisin r.-liiton monivuotinen rahastonhoitaja; kuului myöskin jäsenenä Valkonauha ja Wilmetten Naisten raittiusyhdistykseen ja raittiusseura Siirtolaan.

Seurakuntatyö oli myöskin hänen monivuotinen harrastuksensa, kuuluen Chicagon ev. luth. seurakuntaan jäsenenä.

Levätköön rauhassa kunnolla päivätyönsä suorittanut siskomme.

John Kivisaari.

John Kivisaari kuoli kotonaan Floodwoodissa, Minn., marraskuun 1 p. kello 3 aamulla sairastettuaan parisen vuotta sisällistä syöpää, viimeiset parisen kuukautta verrattain heikkona.

Mr. Kivisaari oli syntynyt maalisk. 12 p. 1874 Laapualla, Suomessa. Saapui Suomesta Rockportiin, Mass., tehden siellä kivityötä. Siirtyi sieltä Floodwoodiin useita kymmeniä vuosia takaperin, asuen sen jälkeen kaiken aikaa Floodwoodissa ja ympäristöpaikoilla. Hän teki m. m. kaksi matkaa Suomeen. Harjoittanut metsä- ja tukkiurakoimista toistakymmentä vuotta. Ollut myöskin kauppiana Deer Riverillä, Minn.

Harjoittaessaan laajaa metsäliikettä lähemmäksi parin vuosikymmenen ajan, tuli Mr. Kivisaari tunnetuksi ei ainoastaan ympäristöpaikkakunnilla, mutta laajasti muillakin seuduilla. Metsä- ja muissa liikehommissaan onnistui hän hyvin. Kunnioitettavan ja kauan säilyvän muiston jätti edemmennyt ystäviensä ja tuttaviansa keskuuteen.

MR. EMIL BJÖRKMANIN MUISTOLLE.

Hiljaiset askeleet, hiljaisten surujen huoneessa. Ei syki sydän säveliin lämmenneen ystävämme. Ei hymyä silmä kylmenneen ruumiin. Ei purista käsi kylmäksi käyneen. — Hiljaa — niin, hiljaa leppää väsynyt matkamies.

Soisimme että eläisi ystävämme, opettajamme josakin, vapaana maan kahleista, täydellisessä rauhassa. — Kuinka soisimmekaan kerran vielä kuulevamme hiljaisen säveleen, ilon päivän ja elämän soisimme kiitokseksi opetuksistaan, lahjoistaan voivamme vielä kerran kättä puristaa.

Niinkuin perhoset lehahtelivat kesäisillä niityillä — niin soi sävel meille sielustasi. — Kun lumi kesän kukkaset hautasi, silloinkin soi kukkien vaeltava laulu. — Kun syksyn kirjava väriloiste puki luonnon juhla-asuunsa ja täytti hiljaisuuden himmeällä kullalla — säveleesi kultaa helähti.

Onko tuo viimeinen uni niin syvä, ette kuule hiljaisia askeleita? Et näe rakkaitasi, et ystäviäsi, joiden sieluun säveleen sytytit, jota he nyt hiljaa muistojen kyynelten vierieissä sinulle laulavat.

Kaiken mikä on maasta tullut, täytyy maaksi jälleen muuttua kuin lehtien. Mutta suuren lahjan, korvaamattoman ystävämme meille jätti Hän istutti

meihin jaloimmat henkiset antimet. Hän jätti meille sydämensä parhaan säveleen.

Talven lumi tuiskuaa yli hautasi — mutta opettajamme — ystävämme muisto verhoon lämpöisenä sydämemme.

Hiljaiset kyyneleet — hiljalleen vierivät, kirkaavat ja kauniit kuin oppimamme sävel.

Henry Ruikka

Henry Ruikka kuoli Thomsonissa, Minn., maanantaina, jouluk. 24 p:nä viime vuonna 74 vuoden ikäisenä. Hän oli asunut Carlton kauntissa 54 vuotta, joten hän oli seudun alkuraivaaja, uudisasukkaita. Mr. Ruikka harjoitti liikettä useita vuosikymmeniä, ollen kuitenkin vapaana liiketoimista viimeiset 15 vuotta. Mr. Ruikka oli syntynyt Rovaniemellä, Suomessa.

Maria Ketola

Mrs. Maria Ketola, o. s. Sillanpää, kuoli täällä tammikuun 13 p:nä 1935. Hän oli syntynyt Lapualla maaliskuun 8 p. 1852 ja saapui Amerikkaan v. 1872 miehensä Heikin kanssa. Asuivat ensin Duluthissa ja myöhemmin siirtyivät Virginiaan.

Loviisa Markie

Susijärvellä, Minn., tapahtui kamala murha heinäkuussa viime vuonna, jolloin paikkakunnalla hyvin tunnettu ja suosittu asukas ja 9 lapsen äiti Mrs. Loviisa Markie murhattiin raa'alla tavalla ja hänen ruumiinsa peitettiin matalaan hautaan.

LLOYD

EXPRESSI PALVELUS

Suomeen ja Suomesta

BREMENIN KAUPPA
nopeimmilla höyrylaivoilla

BREMEN — EUROPA — COLUMBUS

New Yorkista Cherbourgiin 5 päivässä
New Yorkista Brementiin 6 päivässä

Myöskin tavalliset viikottaiset purjehdykset seuraavilla cabin matkustajalaivoilla — Berlin, München, Dresden, Stuttgart, Karlsruhe, ja muut suositut ohjelmajalivat. Jokaisessa Lloydin höyrylaivassa on kuuluisa Turisti Kolmas-Luokka.

Tietoja antavat asiamiehet täht

North German Lloyd

37 Broadway, New York

ATLANTA, GA.	416-417 Hentley Building
BALTIMORE, MD.	Charles & Redwood Streets
BOSTON, MASS.	65 State Street
CHICAGO, ILL.	130 West Randolph St.
CLEVELAND, O.	982 Union Trust Building
DETROIT, MICH.	1215 Washington Blvd.
HOUSTON, TEXAS	1034 Main Street
LOS ANGELES, CAL.	707 South Hill Street
NEW ORLEANS, LA.	734 Union Street
PHILADELPHIA, PA.	1711 Walnut St.
PITTSBURGH, PA.	616 Empire Building
SAN FRANCISCO, CAL.	626 Market Street
SEATTLE, WASH.	1161 Stuart Building
MEXICO	D. P. Krieger YCn., 2-a Urugay, 56
CRISTOBAL, C. Z.	Royal Mail Building
HAVANA, CUBA	Obispo, 28

CANADA

HALIFAX, N. S.	Furness, Withy & Co., Ltd.
MONTREAL, Que.	1178 Phillips Place
TORONTO, ONT.	112 Yonge Street
WINNIPEG, MAN.	454 Main Street
REGINA, SASK.	1721 Eleventh Avenue
EDMONTON, ALTA.	10235—101st Street
CALGARY, ALTA.	243—7th Avenue East
VANCOUVER, B. C.	525 Seymour Street

Södergrenin Tunnettuja ja Taattuja

Koti-Lääkkeitä

Saatavana asiamiehiltämme, osuuskau-
poissa ja yksityisliikkeissä suomalaisilla
paikkakunnilla, samoin Erikois-Lääkkei-
tämme, joten saatte ne pian ja säästätte
lähetykskulut.

Yksityiset tilaukset suoritetaan nopeasti,
vaan on lähetykskulut lisättävä.

SÖDERGREN & CO.

Suomal. Ulkolähetys Apteekki

18 GLENWOOD AVE.

MINNEAPOLIS, MINN.

Lääkeluettelomme selityksineen
lähetetään vapaasti pyydettäessä.

Oscar J. Larson

Suomalainen

LAKIMIES

Lonsdale Building
Puhelin Melrose 686

DULUTH,

MINNESOTA